

Апелационен суд Штип

БИЛТЕН Бр. 4

Март 2010
Штип

Билтенот ја содржи праксата на Апелациониот суд - Штип
и служи за интерна употреба.

Документите се во PDF формат и доколку немате инсталирано Adobe Reader
можете тоа да го направите со истоимениот инсталационен фајл од ова ЦД.

Издавач: Апелационен суд - Штип

web: www.asstip.mk

mail: apelsudstip@t-home.mk

В О В Е Д

Судиите во Апелациониот суд во Штип покрај предметното работење преку работните ангажирања во специјализираните судски оддели разгледуваат прашања од интерес за работата на сите совети во однос на примената на Законите во соодветните области, уедначување на судската практика и унапредување на методот на работата.

Судските оддели во 2009 година ја следеа и работата на Основните судови од аспект на нивно ажурно постапување и уедначување на судската практика.

Како резултат на тие активности се направи обид и се издвоија покарактеристични одлуки кои ги донел Апелациониот суд во Штип, а кои можат да бидат од интерес за понатамошната работа на Основните судови.

Исто така изготвени се и анализи за причините за укинувањето на првостепените пресуди.

Направена е селекција и на одредени Одлуки на Европскиот суд за човекови права кои се од значење за нашата секојдневна работа.

Сето ова е обработено, систематизирано по оддели и претставува содржина на Билтенот бр.4 на Апелациониот суд во Штип.

Во изготвување на Билтенот и неговото конечно обликување учествуваа:

- Претседател на судот и раководител на одделот за судска практика – Стојанче Рибарев;

- Судиите:

Киро Бојаџиски- раководител на кривичен оддел, Светолик Николов – раководител на граѓански оддел, Македонка Попкартова, Љубе Николов, Јагода Гуркова, Корнелија Давчева, Ангел Стојанов, Наќе Георѓиев, Јулијана Манчевска, Благој Дамјански, Васил Стефанов, Зоранчо Мицевски, Стојанчо Атанасов, Славчо Тасев и Кирче Донеv.

Во стручното уредување на Билтенот помогнаа: - Александар Парчеклиев и Александар Цацков – стручни соработници во Апелациониот суд во Штип.

Конечното техничко уредување на билтенот го извршија: Елизабета Џонова и Васил Јанков – информатичари и Ратка Стојанова – технички секретар.

КРИВИЧЕН ОДДЕЛ

Кривични дела против животот и телото

Кривични дела против работните односи

Кривични дела против честа и угледот

Кривични дела против бракот, семејството и младината

Кривични дела против имотот

Кривични дела против Јавниот ред

Закон за кривична постапка

Закон за прекршоци

Пресуди на Европскиот суд за човекови права во Стразбург

Работна средба на кривичните оддели на Апелационите судови

Анализа на укинати и преиначени кривични првостепени одлуки

КРИВИЧНО ПРАВО

КЗ

I. Кривични дела против животот и телото

1. Непостои доброволно откажување од извршување на кривично дело „Убиство во обид“ од чл.123 ст.2 в.в. со ст.19 од КЗ бидејќи обвинетиот ги презел сите инкриминирани дејствија за да го доврши кривичното дело – да ја лиши од живот оштетената, а само поради објективни и субјективни причини не настапила смрт кај оштетената.

Од образложението

Основниот суд во С со пресуда К.бр.801/2008 од 26.01.2009 год. обвинетиот ВТ од с.ГБ го огласил за виновен за кривично дело „убиство од чл.123 ст.2 в.в. со чл.19 од КЗ и го осудил на казна затвор во траење од 6 години.

Апелациониот суд во Штип на одржаната седница на советот решавајќи по жалбата на обвинетиот одлучил како во изреката од следните причини.

Обвинетиот кривичното дело го сторил со директна умисла, бидејќи бил свесен за своето дело и го сакал неговото извршување. Ова од причини што, обвинетиот откако почнал да се расправа со неговата вонбрачна другарка С.С од с. Г.Б околу видување на нивното заедничко дете, и се заканил на оштетената дека ќе ја убие, а потоа и дека самиот ќе си го одземе животот. Искажувајќи ги овие заканителни зборови, обвинетиот веднаш се нафрлил врз оштетената и со рацете почнал да ја стега силно околу вратот, со намера да ја убие. Обвинетиот превзел и други противправни дејствија према оштетената, на начин што со раката ја удирал неколку пати по лицето, нанесувајќи и тешки телесни повреди и тоа фрактура на базата на черепот, крварење од левото уво, фрактура на десниот дел од долната вилица, фрактура на лицевата десна коска. Од вака превземените дејствија, на оштетената од устата почнала да и истекува пена, по што изгубила свест. Обвинетиот гледајќи ја оштетената во ваква состојба помислил дека истата ја лишил од живот, односно дека ја убил, по што веднаш го напуштил критичното место, без да провери дали оштетената се уште дава знаци на живот, односно дали е жива. Обвинетиот отишол кај сведокот П.Т, негов братучед, кажувајќи му дека ја убил оштетената С. за да го пријави во полиција, а потоа се обидел да си го одземе животот со бесење, но во тоа не успеал.

Обвинетиот бил свесен дека со превземените инкриминирани дејствија на употреба на физичка сила према оштетената – стискање за

вратот и ударање тупаници по лицето, може да настапи смртна последица, но и покрај тоа се согласил со нејзиното настапување, но благодарение на објективните и субјективните околности до смртната последица не дошло.

Не постои доброволно откажување од обид, бидејќи обвинетиот ги презел сите инкриминирани дејствија за да го доврши делото, поточно за да ја лиши од животот оштетената, а кој факт се потврдува и од неговата одбрана, кога наведува „се уплашив дека ја убив и веднаш избегав од местото на настанот, го најдов мојот братучед П.Т, за да истиот ме пријави во полицијата“ а потоа се обидел да се самоубие, мислејќи дека го завршил кривичното дело, односно дека ја лишил од живот оштетената. Обвинетиот го сакал извршувањето на кривичното дело и се согласил со неговото настапување, меѓутоа само како резултат на објективните и субјективните причини до смртна последица не дошло, благодареејќи на брзата интервенција на медицинската екипа, како и поради фактот да ударите на обвинетиот према оштетената не биле толку јаки, за да предизвикаат смртна последица, а доколку истите биле со малку појак интензитет, до смртна последица сигурно би дошло.

Обвинетиот не го напушта местото на настанот во време кога оштетената се уште била свесна и не испуштала пена од устата, туку откако сето тоа го видел обвинетиот, се уверил дека е лишена од живот, односно дека е мртва, по што го напуштил критичното место, отишол до сведокот П.Т, негов братучед и му рекол дека ја убил оштетената за да го пријави во полицијата, а подоцна се обидел и да се самоубие, мислејќи дека ја убил оштетената Светлана, но во тоа не успеал.

Решено во Апелационен суд на ден 19.05.2009 год. под Кж.бр.197/09

II Кривични дела против работните односи

2. Кога обвинетиот постапил по решението на државниот инспектор за труд за враќање работник на работа, во тој случај не е сторено кривичното дело Повреда на право од работен однос по чл.166 од КЗ.

Од образложението

Основниот суд во Р. со обжалената пресуда К.бр.121/07-I од 19.09.2008 год. правното лице „М“-М-ДООЕЛ-Радовиш и одговорното лице во правното лице С.а ги огласил за виновни за сторено кривично дело Повреда на правата од работен однос“ по чл.166 ст.1 и ст.2 од КЗ за кое дело ги осудил на парични казни.

Во обжалената пресуда првостепениот суд прифатил дека обвинетите свесно не се придржувале кон одредбите од чл.71 и чл.75 од ЗРО со што на оштетената-работникот М.Б. со донесување на решението за престанок на работниот однос и биле повредени правата предвидени во ЗРО, односно правото на отказан рок од 1 месец, право на 4 часа отсуство од работа заради барање нова работа, право на надомест на плата за време на отказан рок, право на приговор, а откако таа повреда била констатирана од Државниот инспектор за труд обвинетите свесно не се придржувале кон донесеното решение бр.... од 27.03.2007 год.односно не го укинале донесеното решение за престанок на работен однос и не ја вратиле на работа оштетената.

Обвинетите веднаш по приемот на решението од државниот инспектор за труд поднеле барање до Агенцијата за вработување да оштетената биде пријавена во правното лице од 10.02.2007 год.и оштетената била повикана да се врати на работа и да започне со работа од 02.04.2007 год. и дека сите дотогашни придонеси по основ на вработување ќе бидат регулирани согласно ЗРО.

Оштетената М.Б. во текот на постапката изјавила дека таа не сакала да се врати на работа кај обвинетите, дека не се противела на дадениот отказ за работа и на донесеното решение за престанок на работниот однос, туку се жалела само затоа што не и се исплатени заостанатите плати и придонеси, па поради тоа не ја однела работната книшка.

При постоење на едни такви утврдени факти, Апелациониот суд Штип ја уважи жалбата на обвинетите и укина првостепената пресуда и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење, бидејќи во самата пресуда не се конкретизира во што се состои свесното непридржување на прописите од ЗРО со кои и е повредено правото на оштетената што и припаѓа. Секоја повреда на одредбите од ЗРО не значи и остварување на битието на кривичното дело, бидејќи не е утврдено во што се состои конкретната последица по оштетената, особено што обвинетите постапиле по налогот на инспекторот за труд, а еден од конститутивните елементи на предметното кривично дело е настапување на конкретна последица према оштетениот работник.

Решено во Апелационен суд-Штип под Кж.бр.66/09 од 24.03.2009 г.

III. Кривични дела против честа и угледот

1. Кога обвинетиот му удрил шлаканица на оштетениот и при тоа му нанел повреда –црвенило на образот, сторува кривично дело „телесна повреда“ од чл.130 ст.1 од КЗ, а не кривично дело „навреда“ од чл.173 ст.1 од КЗ (од реален вид).

Од образложението

Основниот суд во С.со пресуда К.бр.521/08 од 02.12.2008 год. обвинетиот МГ го огласил за виновен за кривично дело „Телесна повреда“ по чл.130 ст.1 од КЗ и го осудил на казна според законот.

Наводите во жалбата дека неможе да стане збор за кривично дело Телесна повреда од чл.130 ст.1 од КЗ, бидејќи ударањето на шамар претставувало реална навреда се неосновани, бидејќи од приложеното лекарско уверение е констатирано телесна повреда во вид на мала модрица на десната страна од лицето. Во чл.130 ст.1 од КЗ јасно е определено дека за телесна повреда ќе се казни тој што друг телесно ќе повреди или ќе му го наруши здравјето, а од изведените докази неспорно се утврдува дека обвинетиот физички го нападнал оштетениот, ударајќи му шамар по образот со што му нанел телесна повреда-модрица од десната страна на лицето.

Точно е дека во одредени случаеви ударањето шамар, кубењето на коса, плукањето по оштетен, теглењето за телото и облеката претставуваат инкриминирани дејствија во кои се содржани елементите на кривичното дело навреда од чл.173 ст.1 од КЗ од реален вид, меѓутоа ова кривично дело би постоело кога од ударот не би настанала телесна повреда што во конкретниот случај не е така.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 06.05.2009 под КЖ.бр.189/09

2.Фактот што против оштетениот имало поднесено обвинителен акт за кривично дело фалсификување на исправа од чл.378 ст.3 од КЗ, не му дава за право на обвинетиот да го осудува и прогласува за виновен оштетениот преку локална телевизија, поради што истиот е кривично одговорен за кривично дело „клевета од чл.172 ст.4 в.в. со ст.1 од КЗ.

Од образложението

Основниот суд во Ш со пресуда К.бр.395/07 од 02.03.2009 год. обвинетиот ЗК го огласил за виновен за продолжено кривично дело „клевата од чл.172 ст.4 в.в. со ст.1 в.в. со чл.45 од КЗ.

Жалбените наводи на обвинетиот дека во неговите дејствија не се содржани елементи на кривично дело бидејќи немал намера да го

навреди односно да изнесе неистинити на штета на честа и угледот на оштетениот и да не знаел дека со правосилна пресуда е одбиено обвинението према сега оштетениот се неосновани од следните причини.

Фактот што спрема сега оштетениот бил поднесен обвинителен акт за кривично дело кое се гони по службена должност не значи дека истиот е виновен за кривично дело за кое се обвинува, ниту пак тоа му дава за право на обвинетиот да го осудува и прогласува оштетениот за виновен преку локалната ТВ станица. Оштетениот – тогаш обвинет е невин се додека не се докаже неговата виновност со правосилна пресуда на надлежниот суд- начела на презумпција на невиност. Обвинетиот ЗК дознал дека према сега оштетениот ЗА е поднесен обвинителен акт за кривично дело од чл.378 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ и решил тоа да го изнесе пред локалната ТВ читајќи го обвинителниот акт за оштетениот како да истиот веќе е осуден и кривично одговорен за кривично дело за кое се терети и при тоа додавајќи други клеветнички зборови меѓу кои и дека оштетениот е криминалец на кој му дошол редот.

До колку и се прифати жалбениот навод и одбраната на обвинетиот дека не знаел за исходот на пресудата - одбивателна пресуда према сега оштетениот и во тој случај би постоела кривична одговорност спрема обвинетиот од причини што истиот знаел за поднесеното обвинение и веднаш го осудил оштетениот преку локалната ТВ нарекувајќи го криминалец, најкорумпиран функционер и сл., а секое лице е невино се додека не се докаже неговата виновност со правосилна пресуда. Обвинетиот си зел за право да го осудува оштетениот врз основа на поднесен обвинителен акт, поради што истиот е кривично одговорен за кривичното дело за кое се терети.

Решено во Апелационен суд Штип 19.06.2009 год. Кж.бр.349/09

3. Со тоа што обвинетиот поднел писмена изјава – барање до надлежен орган- директор на одделението за премер и катастер во кое бара да се изврши увид во работењето на оштетениот и да се преземат соодветни мерки со образложение дека оштетениот му има пресечено јаворово дрво и да оштетениот узурпирал дел до парцелата не сторува кривично дело клевета од чл.172 ст.1 од КЗ.

Од образложение

Дејствијата кои се превземени од страна на обвинетиот не претставуваат кривично дело “Клевета“ по чл.172 ст.1 од КЗ. Обвинетиот се обвинува дека на ден 21.11.2007 год. до Директорот на Одделението за премер и катастер Радовиш, каде приватниот тужител бил вработен, доставил писмена изјава во која навел дека тужителот на ден 14.10.2007 год. му имал исечено јаворово дрво од 20 м³ во неговата парцела во м.в.Ј во атар на с.Л. и исто така во писмената изјава навел дека приватниот тужител има парцела која е во Конечкиот атар во површина од 15 ари, а до истата парцела имал узурпирано 25 ари нива плус шума,

а имало узурпирано и на други лица во с.Л. Правилно првостепениот суд прифатил дека кај обвинетиот не постоела намера да му ја наруши честа и угледот на тужителот со поднесената писмена изјава, бидејќи оваа писмена изјава обвинетиот ја поднел до надлежен орган кој е задолжен да ја штити државата, односно државната сопственост и притоа обвинетиот сакал да утврди дали навистина тој или тужителот имаат право на спорната парцела.

Имајќи ги во предвид сите овие релевантни факти, кои се погоре наведени, како и тоа да обвинетиот оваа писмена изјава ја доставил до надлежен орган, односно до Директорот на Одделението за премер и катастер, во која писмена изјава јасно е наведено дека бара да се изврши увид врз работењето на пријавениот и да се преземат соодветни мерки, јасно е дека обвинетиот немал никаква намера за сторување на кривичното дело за кое се терети, поради што и овој суд оценува дека правилна е одлуката на првостепениот суд кога обвинетиот го ослободува од обвинение за предметното кривично дело, а врз основа на чл.342 ст.1 т.1 од ЗКП, бидејќи делото за кое се обвинува не е кривично дело според законот.

Решено во Апелационен суд Штип Кж.бр.67/09 од 16.03.2009 год.

4.Наведената инкриминација во изјавената жалба против првостепената пресуда „Секретарот П.К.во јануар 2002 беше разрешен од Заменик јавен обвинител од ОЈО Д. кое нешто го имам видено од Службен весник лично, „ због злоупотреба на службената положба и овластување и истиот треба да се срами од своите деца и жена а камо ли да биде раководител на фирма од јавно овластување каде годишно влегуваат најмалку по 3.000 странки, по мене овој човек е неморален и во него нема еден грам човештина“, се содржани елементите на кривичното дело Навреда од чл.173 од КЗ а не кривичното дело „Омаловажување со префрлање за кривично дело“ од чл.175 од КЗ.

Од образложението

Основниот суд во Д. обвинетиот А.В го огласил виновен за две кривични дела и тоа Навреда од чл.173 од КЗ и „Омаловажување со префрлање за кривично дело“ од чл.175 од КЗ, за напишаните зборови во изјавената жалба против првостепената одлука Ро.бр.161/08 .со цитираната содржина.

Апелациониот суд во Штип одлучувајќи по изјавената жалба на обвинетиот а по службена должност ја преиначи првостепената пресуда и врз основа на чл.342 т.1 од ЗКП го ослободи обвинетиот од обвинение за кривичното дело „Омаловажување со префрлање за кривично дело“ од чл.175 од КЗ, бидејќи делото за кое се обвинува не е кривично дело според законот.

Од увидот во предметот се утврдува дека приватниот тужител не е сторител на кривично дело, нити е осудуван за сторено кривично дело.

Кривичното дело „Омаловажување со префрлање за кривично дело“ од чл.175 од КЗ се сторува со префрлање на некој да сторил било какво кривично дело или да е осудуван поради било какво кривично дело или соопштување за тоа на некое трето лице, а се со намера да се омаловажи лицето за кое тоа се изнесува. За да постои ова дело, потребно е кривичното дело за кое му се префрла на оштетениот-тужителот или што му се соопштува, треба да е извршено или лицето за тоа да е осудено. Ако тоа е невестина, нема да постои ова кривично дело од чл.175 од КЗ, туку се работи за кривично дело Навреда од чл.173 од КЗ, бидејќи функцијата на ова инкриминација од чл.175 од КЗ е да се зачува честа и угледот на сторителот на кривичното дело односно осуденото лице и покрај тоа што го сторил-се со цел да се заштити достоинството и угледот на личноста.

Пресудено во Апелационен суд-Штип на ден 10.11.2009 г.под Кж.бр.547/09.

IV Кривични дела против бракот, семејството и младината

1. Со самиот факт што обвинетата како мајка на својата малолетна ќерка дозволила да истата со нејзино знаење оди во куќите на ТЕ и РП од С.Н., знаејќи дека ТЕ е вдовец кој живее сам и дозволила да ја шета со возилото при што дошло до сексуално злоупотребување на нејзината ќерка од лицата ТЕ и РП од СН, обвинетата МА од с.Е сторила кривично дело „запуштање и малтретирање на малолетно лице од чл.201 ст.1 од КЗ.

Од образложението

Обвинетата го сторила кривичното дело од чл. 201 ст.1 од КЗ, на начин што додека со семејството, сопругот и трите малолетни ќерки живееле во с. Д.Г, дозволила малолетната ќерка Р, која била на возраст од 14 години, со нејзино знаење, Р сама да оди во куќата на лицето Т.Е од истото село, иако знаела за каква цел заминува во куќата на Т., покрај тоа како родител – мајка не водела доволна грижа за Р. и останатите нејзини малолетни деца кога дозволила Р. да спие во куќата на лицето Р.П од с. Е., а исто така без да води грижа дозволила истиот да ја шета со возилото по околината и со нејзината негрижа и запоставување на својата родителска должност и воспитување, дотолку ја запуштила малолетната ќерка што дошло до сексуално злоупотребување на Р. од страна на Т.Е и Р.П.

На обвинетата и било познато дека лицето Т.Е од с. ДГ е возрасен човек на возраст од 62 години, вдовец, кој живеел сам во својата семејна куќа во селото, во колку навистина семејството на обвинетата и нејзините деца немале материјални средства за живот, обвинетата можела сама за одреден надомест да одржува хигиена и да ја чисти куќата на Т., но не и нејзината малолетна ќерка сама да заминува во домот на Т.Р.

Решено во Апелационен суд под Кж.бр.252/09 од 18.05.2009 год.

2.Тоа што обвинетиот немал доволно финансиски средства за да плаќа издршка на своето малолетно дете задолжен со правосилна пресуда не го ослободува од кривична одговорност поради што истиот е одговорен за кривично дело „Неплаќање издршка“ од чл.202 ст.1 од КЗ.

Од образложение

Обвинетиот М не ја плаќал издршката за своите две малолетни деца во наведените износи и рокови како што е определено во правосилните граѓански пресуди со кои е задолжен да плаќа издршка на децата и тоа П.бр.366/06 од 06.02.2007 година. Родителите не можат да

се ослободат од законската обврска за придонес за издржување на своите малолетни деца притоа повикувајќи се на мали средства за живот или немање средства за живот, бидејќи се должни да вложат посебни напори за стекнување на потребните средства за остварување на законската обврска за давање на издршка на своите малолетни деца која е определена со правосилната граѓанска пресуда П.бр.366/06. Фактот што обвинетиот давал некои мали износи самоволно по свое наоѓање на децата без да ги плати на нивната законска застапничка не значи дека тој редовно ја дава издршката и тоа може да преставува само своевидна посебна награда на децата.

Решено во Апелационен суд Штип Кж.бр.209/09 од 11.05.2009 год.

V. Кривични дела против имотот

1. Не постои кривично дело кражба кога обвинетиот не го пријавил електричното броило на ЕВН Македонија кое било исправно, бидејќи потрошената електрична енергија се евидентирала на електричното броило поради што кај обвинетиот не постои намера за прибавување на противправна имотна корист односно присвојување на електрична енергија.

Од образложение

Кривичното дело „Кражба“ од чл. 235 ст.1 од КЗ постои само ако одземањето е извршено со намера за противправно присвојување на предметот за себе или за друг да се оствари противправна имотна корист. Посебен субјективен елемент на противправноста е намерата за прибавување на противправна имотна корист и ако одземањето не е извршено со таква намера, нема да постои ова кривично дело. Правилно првостепениот суд утврдил дека недостасува овој елемент бидејќи од изведените докази и утврдената фактичка состојба се утврдило дека за користењето на електричната енергија без разлика дали броилото било пријавено или непријавено, а неспорно дека постоело во објектот кој го користел обвинетиот имало евиденција и дека оштетениот – жалителот секогаш можел за потрошената електрична енергија да достави сметка. Износот кој е наведен во обвинителниот предлог од 2.082.175,00 денари, не е за реално потрошена електрична енергија, туку казна која по интерните акти на ЕВН Македонија требало да ја плати обвинетиот. Со самото тоа недостасува и вториот елемент, објектот на кривичното дело, односно не може да биде објект на извршување на делото казната која обвинетиот треба да ја плати, согласно акти на оштетениот заради тоа што не го пријавил броилото кое постоело во објектот, туку објект на предметното кривично дело може да биде само реално потрошената електрична енергија, која била наводно украдена. Бидејќи оваа електрична енергија е евидентирана во броилото кое било во исправна состојба, на истата може да и се утврди вредноста и да се плати од страна на потрошувачот.

Решено во Апелационен суд Штип 18.05.2009 год. под КЖ.бр.274/09

2. Кога оштетениот се договорил со обвинетите за одреден паричен надомест да му извадат Бугарски патни исправи за неговите две деца и заедно сите тројца одат до Министерството за правда во Софија – Р. Бугарија, каде оштетениот сам ги пополнува формуларите и ги предава до надлежните органи, но надлежните органи донеле негативна одлука во врска со барањето за патните исправи, обвинетите не сториле кривично дело „измама“ од чл.247 ст.1 од КЗ, бидејќи кај нив не постои намера за себе да прибават против

правна имотна корист, не го довеле во заблуда оштетениот со лажно прикажување или со прикривање на факти за да оштетениот стори нешто на штета на својот имот – да ги даде паричните средства на обвинетите.

Од образложението

Основниот суд во Штип со пресуда К.бр.206/2007 од 4.02.2009 година обвинетите Т Е и И Н, двајцата од С. Н. ги ослободил од обвинение за кривично дело “Измама“ по чл.247 ст.3 в.в.со ст.1 в.в.со чл.22 од КЗ, а врз основа на чл.368 т.1 од ЗКП.

Апелациониот суд во Штип на одржаната седница на советот одлучувајќи по поднесената жалба, а по претходна оценка на наводите во истата, пресудата, списите по предметот, предлогот на застапникот на обвинението и одговорот на жалбата, одлучи како во изреката, од следните причини:

Во конкретниот случај кај обвинетите не постои намера за прибавување на противправна имотна корист од оштетениот, ниту пак од дејствијата што ги презеле не може да се смета дека обвинетите го довеле во заблуда оштетениот со лажно прикажување на факти дека ќе му издадат бугарски пасоши за неговите синови В и И и дека притоа го навеле оштетениот на штета на својот имот да плати сума од 73.650,00 денари.

Оштетениот се договорил со обвинетите да им даде 1.200 евра за да обвинетите го одведат оштетениот на нивен трошок со нивно превозно средство, а делумно со такси возило до Р.Бугарија, поточно до Софија каде што оштетениот сам ги поднел потребните документи во Министерството за правда- надлежниот орган на Република Бугарија, а додека обвинетите ги плаќале сите други давачки вклучувајќи го и ручекот на оштетениот, а оштетениот знаел дека обвинетите не се тие што издаваат бугарски пасоши, туку дека тоа се надлежните органи во Република Бугарија. Поради тоа што надлежните бугарски органи ги одбиле барањата на В и И- синови на оштетениот, за издавање на патни исправи, обвинетите со тоа не сториле измама кон оштетениот, бидејќи обвинетите немаат никаков удел во одлуката на бугарските органи за одбивање на барање за издавање на патни исправи на В и И.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 04.06.2009 под Кж.бр.354/09.

3.Првостепениот суд на штета на обвинетиот го повредил КЗ, кога обвинетиот го огласил за виновен за кривично дело „Тешка кражба“ од чл.236 ст.4 в.в. со чл.19 од КЗ и го осудил со парична казна од 30 дневни глоби во вредност од по 5 евра за една дневна глоба или парична казна од 150 евра во денарска противвредност од 9.150 денари. Ова од причина што за ова кривично дело е пропишана парична казна или

казна затвор до три години, и за истото дело во чл.236 од КЗ изрично не е пропишано казнување за обид, а според чл.19 од КЗ ќе се казни за обид на кривично дело за кое според закон може да се изрече затвор од пет години или потешка казна, а за обид на друго кривично дело само кога законот изрично пропишува казнување и за обид.

Решено во Апелационен суд-Штип на ден 05.02.2009 г. под Кж.бр.64/09.

VI Кривични дела против Јавниот ред

1. Неплатена закупнина во износ од 178.211 денари и покрај постоење на правосилна судска одлука, не му дава за право на обвинетиот да го спречи тужителот да ги подигне предметите-конфекциски машини, со заклучување на влезната врата на деловната просторија од внатрешната страна и со поставување на шест автобуси пред самата влезна врата- бидејќи обвинетиот го чини кривичното дело Самовластие од чл.392 ст.1 од КЗ.

Од образложението

Основниот суд во Штип обвинетиот го ослободува од обвинение врз основа на чл.342 т.1 од ЗКП да сторил кривично дело Самовластие од чл.392 ст.1 од КЗ, сметајќи дека согласно чл.275 од ЗОО доверителот на стасано побарување во чии раце се наоѓа некој должников предмет има право да го задржи истиот додека не му биде платено побарувањето.

Ваквиот став на првостепениот суд, Апелациониот суд-Штип не го прифати и ја укина првостепената пресуда од следните причини:

Постоењето на правосилна судска пресуда со која сега приватниот тужител е задолжен да му плати на име неплатена закупнина сума во износ од 178.211 денари за користење на деловен простор, не му дава за право на обвинетиот да ги задржува предметите-конфекциски машини на тужителот за наплата на долгот, бидејќи кривичното дело „Самовластие“ го врши тој што самовласно си прибавува некое свое право или право што смета дека му припаѓа. Самовластието значи заобиколување на утврдениот пат на правата каде сторителот се става во позиција да пресудува самиот за постоење на некое свое право, односно самиот ја зема власта на одлучување во свои раце, како што во конкретниот случај обвинетиот самовласно сакал да изврши наплата на побарувањето сметајќи дека станува збор за право кое му припаѓа. Во случајот при постоење на правосилна судска одлука, правниот пат за остварување на неговите права е со покренување на извршна постапка.

По оцена на овој суд првостепениот суд не може да ја примени одредбата од чл.275 од ЗОО, бидејќи право на задржување согласно наведената одредба на доверителот-во случајот обвинетиот, ќе има само доколку се работи за предмети дадени на законит начин во негови раце, односно во рацете на сега обвинетиот. Во ова одредба точно е пропишано дека правото на задржување на законит начин постои кога предметот не излегол од поседот-владението на должникот,- сега тужителот, против негова волја, односно кога предметот не му е предаден од доверителот на чување или во послуга, што не е случај во конкретниот кривично правен настан. Ова од причина што во конкретниот случај обвинетиот и покрај законски утврдениот правен пат

му ја одзема можноста на тужителот за вршење на неговите права врз определен предмет-кофекциските машини, со цел да си прибави полно и неограничено право на сопственост или употреба или во конкретниот случај обвинетиот самовласно му ги одзема машините на тужителот за да си го наплати паричното побарување-неплатената закупнина за користењето на деловната просторија.

Решено во Апелационен суд-Штип под Кж.бр.399/09 од 25.06.2009г.

ЗКП

1. Не постои повреда на чл.381 ст.1 т.8 од ЗКП да пресудата била заснована на доказ прибавен на незаконит начин затоа што предметната дрога – опиум е одземен во време на извршување на кривичното дело и предаден и чуван во просториите на Основниот суд К.

Од образложението

Неосновани се жалбените наводи за сторена суштествена повреда на одредбите на постапката во смисла на чл. 381 ст.1 т.8 од ЗКП, односно дека пресудата е заснована на доказ, прибавен на незаконит начин, што претставува материјалот доставен за вештачење на Институтот за судска медицина, за кој во жалбата обвинетите истакануваат дека не е јасно од каде потекнува. Од увидот во списите во предметот видно е дека со потврда за одземени предмети утврдено е дека сировиот опиум кој што е предмет на обвинение е одземен од обвинетите во времето на извршувањето на кривичното дело и истиот е предаден и чуван во Основниот суд, сместен во две вреќи во сефот на судот. Согласно исказот на сведокот П.С, самостоен референт во основниот суд во, неспорно е дека во книгата КДП.2 – Книга за одземени предмети под реден број 1 на стр.19, е заведено дека е одземен сиров опиум од сега обвинетите и дека материјата сместена во две вреќи во форма на пати е чувана во сефот на судот. Наведената материја од Основниот суд е испратена на вештачење во Институтот за судска медицина во Скопје, по што истата е вратена на чување во сефот при Основниот суд. Увид на материјалот – сировиот опиум е извршен и на главниот претрес, кога првостепенити суд утврдил дека се работи по вид, форма и материја за ист вид на опиум, кој што е одземен од обвинетите при извршувањето на кривичното дело.

Решено во Апелационен суд Штип 18.05.2009 КЖ.бр.132/09

2. Забрана на управување со моторно возило од „Б“ категорија по чл.38-в ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ не може да се изрече со ЗКП Решение за исправка на пресудата.

Од образложението

Основниот суд во Б.со првостепената пресуда К.бр.96/08 од 11.11.08 г. го огласил обвинетиот виновен за кривично дело „Загрозување на безбедноста на сообраќајот“ од чл.297 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ и го осудил на парична казна.

Основниот суд во Б. бидејќи пропуштил донел Решение К.бр.96/08 од 11.11.08 г. со кое врши исправка на изворникот и преписот на

пресудата така што пред зборот образложение се додава: на обвинетиот согласно чл.38-в ст.3 од КЗ му се изрекува казна-Забрана на управување со моторно возило од „Б“ категорија, а во траење од 4 месеци“, а во останатиот дел првостепената пресуда останува иста“.

Апелациониот суд во Штип одлучувајќи по жалба ваквото решение го укина како незаконито бидејќи е во спротивност со чл.375 ст.1 од ЗКП, во ова законска одредба е определено дека „Грешките во имињата и броевите, како и други очигледни грешки во пишувањето и сметањето, недостатоци во формата и несогласноста на писмено изработената пресуда со изворникот ќе ги исправи со посебно решение претседателот на советот на барање на странките или по службена должност“.

Во конкретниот случај со Решението за исправка на Пресудата К.бр.96/08 према обвинетиот е изречена казна од чл.33 ст.1 од КЗ - Забрана на управување со моторно возило, која казна воопшто на обвинетиот не му е изречена со донесената пресуда што е видно од изворникот на пресудата.

Решено во Апелационен суд-Штип под Кж.бр.108/09 од 08.04.2009 г.

3.Првостепениот суд сторил суштествена повреда на постапката од чл.355 ст.1 т.11 од ЗКП кога приватната тужба на тужителката за кривично дело Навреда од чл.173 ст.1 од КЗ, ја отфрлил врз основа на чл.424 в.в. со чл.262 ст.1т.1 од ЗКП т.е.дека наведените инкриминирани зборови не биле кривично дело, бидејќи во Законот за прекршоците против јавниот ред и мир било пропишано дека навредувањето на службено лице-полициски службеник во вршење на службата преставува прекршок од чл.13 од ЗППЈРМ.

Од образложението

Во поднесената приватна тужба од тужителката е наведено дека обвинетиот извршил кривично дело Навреда од чл.173 ст.1 од КЗ на начин што управувајќи ПМВ обвинетиот бил запрен заради вршење сообраќајна контрола од тужителката како службено лице -сообраќаен полицаец, па обвинетиот ја навредил тужителката со зборовите „која си ма ти курво, еби се ороспијо, тебе мажот ти затоа те остави“.

Основниот суд во С.Н. врз основа на чл.424 в.в. со чл.262 ст.1т.1 од ЗКП ја отфрлил тужбата бидејќи дека наведените инкриминирани зборови не биле кривично дело бидејќи во Законот за прекршоците против јавниот ред и мир било пропишано дека навредувањето на службено лице-полициски службеник во вршење на службата преставува прекршок.

Апелациониот суд во Штип уважувајќи ја жалбата на тужителката го укина решението на првостепениот суд од следните причини: Во тужбата е даден фактички опис на преземените дејствија на обвинетиот со кои го сторува кривичното дело Навреда од чл.173 од КЗ.Наведените зборови во тужбата според својата содржина се од навредлив карактер

за тужителката бидејќи обвинетиот изнел негативни вредносни судови за тужителката за нејзиниот личен живот кои можат да и наштетат на нејзината чест и углед како граѓанин. Во тужбата не е наведено дека против обвинетиот е покрената прекршочна постапка од СВР-ПС. Во чл.20 ст.2 од ЗКП е пропишано ако за некое претходно прашање веќе донел одлука судот во некоја друга постапка или друг државен орган, таквата одлука не го врзува кривичниот суд во поглед на оцената дали е сторено определено кривично дело. Во чл.100 ст.1 т.3 од Законот за прекршоците се вели „Судот што ја води прекршочната постапка со решение ќе ја прекине постапката ако за истото дело е покрената кривична постапка до завршувањето на кривичната постапка“. Во чл.119 ст.1 т.7 од Законот за прекршоците се вели „Пресуда со која обвинетиот се ослободува од одговорност ќе се донесе, ако обвинетиот во кривичната постапка правосилно е огласен за виновен за дело што ги опфаќа и обележјата на прекршокот“. Согласно чл.129 ст.1 од ЗКП платената парична казна-глоба за сторен прекршок се засметува во казната изречена за кривичното дело чии обележја ги опфаќаа и обележјата на прекршокот.

Од цитираните законски одредби видно е дека водењето на кривичната постапка за сторено кривично дело е самостојна постапка и не е условена од постоење на прекршок и од водење на прекршочна постапка.

Решено во Апелационен суд-Штип на ден 16.11.2009 г. под Кж.бр.716/09.

4.Првостепениот суд сторил суштествена повреда на постаспката од чл.355 ст.1 т.5 од ЗКП кога обвинетиот го огласува за виновен за продолжено кривично дело Телесна повреда од чл.130 ст.2 в.в. со чл.45 од КЗ, а од увидот во предметот се гледа дека против обвинетиот е поднесена една кривична пријава од МВР-СВР-ПС за две кривични дела: за кривично дело Телесна повреда од чл.130 ст.2 в.в. со чл.45 од КЗ, и за кривично дело Загрозување на сигурноста при вршење семејно насилство од чл.144 ст.2 од КЗ, а судот судел во отсуство на оштетената и истата воопшто не е распрашана пред судот. При такви услови не е утврдено дали оштетената е заинтересирана и дали постои предлог од нејзина страна за кривично гонење на обвинетиот за кривичното дело Телесна повреда од чл.130 ст.2 в.в. со чл.45 од КЗ, кое дело согласно ст.4 од цитираниот член се гони по предлог.

Решено во Апелационен суд-Штип на ден 28.09.2009 год. под Кж.бр.456

ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИ

1.Основните судови не се стварно и месно надлежни за спроведување на прекршочна постапка по поднесено барање од МВР-СВР-ПС за сторени прекршоци по чл.14 а казниви по чл.31 ст.5 од Законот за јавна чистота.

Од образложението

По повод на изјавената жалба од МВР-СВР-Ш.-ПС-Б. а по службена должност Апелациониот суд Штип го преиначи обжаленото решение на Основниот суд во Б. со кое решение према обвинетиот Н.Д. судот за сторен прекршок од чл.14 ст.1 ал.2 а казнив по чл.31 ст.5 од Законот за јавна чистота му изрекол прекршочна опомена, и го огласи за стварно и месно ненадлежен судот за спроведување на прекршочната постапка поради следното:

Со чл.17 од Законот за измени и дополнување на Законот за јавна чистота (Службен весник на РМ.бр.64/09 од 22.05.2009 г.). а кој се применува од 30.05.2009 год. се менува чл.39 од Законот за јавна чистота и според дадениот текст во цитираната законска одредба, надлежен да постапува по предметниот прекршок од чл.14 ст.1 ал.2 а казнив по чл.31 ст.5 е Комисијата за одлучување по прекршоци во Министерството за транспорт и врски-Скопје. Значи во конкретниот случај првостепениот суд го повредил законот на штета на обвинетиот чл.367 ст.1 т.2 в.в. со чл.356 т.4 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП.

Решено во Апелационен суд-Штип на ден 11.01.2010 под Пркж.бр.2058/09.

2.Основниот суд .Ш не е стварно надлежен за спроведување на прекршочна постапка по поднесено барање од МВР-СВР-Ш. против лицето Д.Г. за прекршок по чл.376 в.в. со чл.25 ст.1 а казнив по ст.4 од ЗБСП.

Од образложението

Со чл.9 од Законот за изменување и дополнување на ЗБСП објавен во Службен весник на РМ бр.64/09 од 22.05.2009 год. чл.25 од ЗБСП се менува на начин што: во ст.5 („глоба во износ од 30 евра во денарска противвредност во мандатна постапка ќе му се изрече, односно ќе му се регистрираат 15 негативни бода согласно одредбите на овој закон, на возачот кој постапува спротивно на одредбите од ставовите (1), (2), (3), и (4) на овој закон“), за прекршокот кој е предмет на поднесеното барање е пропишана глоба од 30 евра во денарска противвредност, а за изрекување на глобата е предвидена мандатна постапка. Имајќи го во предвид чл.376 ст.1 од ЗБСП каде се санкционирани квалифицираните прекршоци, во него не е пропишано нити изречување на глоба зголемена двојно нити изрекување на прекршочна санкција

Забрана на управување со моторно возило. Од тука останува сторителот на прекршокот да одговара само за основниот вид на прекршок казнив по чл.25 ст.5 од ЗИД на ЗБСП, каде е пропишано да глобата се изречува во мандатна постапка.

Решено во Апелационен суд-Штип на ден 14.01.2010 под Пркж.бр.2165/09.

3.Погрешно првостепениот суд на обвинет како возач на работна машина, за сторен прекршок од чл.376 ст.1 в.в. со чл..234 ст.1 и ст.6 од ЗБСП, му изрекол прекршочна санкција „забрана на управување со моторно возило од „Б“ категорија во траење од 3 месеци“, бидејќи врз основа на чл.288 ст.10 од ЗБСП на возач на работна машина се изрекува „Забрана на управување со работна машина од „ Г“ категорија во одредено траење.

Пресудено во Апелационен суд-Штип на ден 05.01.2010 под Пркж.бр.2008/09.

4.Управување на мопед (или велосипед со мотор, или моторцикл) пред стекнување на право со управување со моторно возило, не преставува прекршок од чл.231 ст.1 а казнив по ст.6 од ЗБСП.

Од образложението

На штета на обвинетиот е повреден чл.356 т.4 од ЗКП в.в. со чл.2 од ЗП,-односно ЗБСП бидејќи во поглед на прекршокот што е предмет на барањето е применет закон што не може да се примени. Имено за прекршокот од чл.231 ст.1 а казнив по ст.6 од ЗБСП-управување на моторно возило пред да се стекне право на управување со моторно возило) прекршочно одговара возач на моторно возило.Според чл.2 од ЗБСП (службен весник на РМ бр.54/07 од 03.05.2007 год.) не е пропишано што се подразбира во смисла на тој закон под „Мопед“, додека според чл.3 ст.1 т.26 од Законот за возила (службен весник на РМ бр.140/08 од 06.11.2008 год.) и чл.2 од ЗИД на ЗБСП (службен весник на РМ бр.64/09 од 22.05.2009 г.), мопед не е моторно возило, па затоа возачот не може да одговара за негово управување пред да се стекне со право на управување.

Во чл.237 од ЗБСП е пропишано кога и под кои услови лице може да се стекне со право на управување со мопед, со исклучок за велосипед со мотор, но тоа е сторено со чл.65 од ЗИД на ЗБСП (Службен весник на РМ бр.64.09 од 22.05.2009), меѓутоа во овие законски одредби не се пропишани изречување на санкции за управување на мопед пред стекнување право на управување со моторно возило, па затоа

дејствието на обвинетиот за кое е огласен за виновен не е прекршок според ЗБСП.

Пресудено во Апелационен суд-Штип на ден 08.02.2010 под Пркж.бр.103/10.

5.Подносителот на листа на кандидати група избирачи Ф.К. (Ф.К.) за Општина П. како организатор на изборна кампања од П. и Б.К. од П. како одговорно лице на организаторот на изборната кампања, со не поднесување на финансиски извештај за изборната кампања, не се сторители на прекршок од чл.85 ст.1 и 3 а казнив по чл.189 ст.1 и 3 од Изборниот законик (Службен весник на РМ. бр.40/06 и бр.136/08).

Од образложението

Во чл.2 од Изборениот законик (Службен весник на РМ бр.40/06 и бр.136/08) се определени поимите од овој законик кои го имаат значението. Така во чл.2 ст.1 т.5 од Изборниот законик е определено дека "подносител на листа се регистрирани политички партии или нивни коалиции регистрирани во државната изборна комисија, група избирачи и пратеници".

Во чл.2 ст.1 т.14 од Изборниот законик е определено дека "организатор на изборна кампања е овластено лице од политика партија, коалиција или група избирачи кои ја организираат изборната кампања".

Во чл.85 ст.1 од Изборниот законик е определено дека „организаторот на изборната кампања е должен да поднесе финансиски извештај за изборната кампања.

Во главата XIV. Казнени одредби, во чл.189 ст.1 од Изборниот законик и чл.92 од ЗИД на Изборниот законик е определено дека „ќе се казни за прекршок политичка партија која нема да поднесе извештај за финансирање на изборната кампања од чл.85 на овој закон, односно кога за финансирање на изборната кампања се користени средства согласно со чл.83 од овој закон,, а во ст.3 од истиот член и закон е санкционирано и одговорно лице на политичка партија за дејствијата од ст.1 и 2 на овој член.

Од сите погоре наведени законски одредби од Изборниот законик јасно може да се утврди дека подносителот на листата се група избирачи, а не политичка партија, а Б. К. не е одговорно лице кај организаторот на изборна кампања, туку овластено лице од група избирачи за изборната кампања, а во чл.189 ст.1 и 3 од Изборниот законик се санкционирани само политичките партии и одговорното лице на политичка партија, што во конкретниот случај не е така.Само во чл.180 ст.1 и чл.185 од цитираниот закон е пропишано казнување на

организаторот на изборната кампања за непочитување на други законски одредби-точно определени во цитираните членови.

Пресудено во Апелационен суд-Штип на ден 14.01.2010 под Пркж.бр.2117/09.

6. Право за вршење на експлоатација на минерални сировини се стекнува со добивање на концесија за експлоатација на минерални сировини, која концесија ја издава Владата на Р.М. Црпење песок и чакал без дозвола -концесија, а кои преставуваат минерални сировини, преставува прекршок од чл.23 ст.1 а казнив по чл.75 ст.5 в.в. со ст.1 т.8 од Законот за минерални сировини (Службен весник на РМ бр.24/07 и 6/.

Пресудено во Апелационен суд- Штип на ден 14.01.2010 под.Пркж.бр.2171/09.

ПРЕСУДИ НА ЕВРОПСКИОТ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА- СТРАЗБУР

1. Со тоа што судот го одбил барањето на обвинетиот да биде извршено алтернативно вештачење во врска со квалитетот на катранот, а вештачењето било извршено од странана на управата во рамките на Министерството кое и ја поднело кривичната пријава сторена е повреда на чл.6 ст.1 од Конвенцијата за човекови права и основни слободи и тоа во делот на принципот на еднаквост на оружјата.

Од образложение

При донесување на одлуката Европскиот суд за човекови права заклучил дека вештачењето е изработено од Управата бил единствениот документ за квалитетот на катранот. Судот особено забележал дека жалителот немал можност да обезбеди второ мислење, со оглед на тоа што питите катран биле конфискувани од страна на властите. Освен тоа судот забележува дека Управата не била назначена од странана судечкиот суд да го изврши вештачењето, туку самото Министерство го побарало истото од Управата, со цел да ја поткрепи кривичната пријава која била поднесена против жалителот. Со оглед на околностите на случајот, судот заклучил дека вештачењето е изработено од страна на Управата повеќе може да се смета за доказ против жалителот, отколку за неутрално стручно мислење.

Судот повторил дека принципот на еднаквост на оружјата помеѓу странките е дел од еден поширок концепт на правилно судење во смисла на чл.6 ст.1 од Конвенцијата. Тоа подразбира дека секоја странка мора да има еднаква можност да го изложи својот случај под услови кои не ја става во подредена положба во однос на противникот. од тука судот утврдил дека овој принцип не е почитуван во случајот на жалителот со оглед на тоа дека истиот бил лишен од можноста да изложи аргументи во полза на својата одбрана под истите услови како и обвинителството, поради фактот што неговото барање за алтернативно вештачење биле одбивани.

Пресуда на Европскиот суд за човекови права од 05.04.2007 год.

2. Со тоа што во текот на постапката првостепениот и второстепениот суд одлучувале четири пати при што Одлуката завршила со Одлука на Апелациониот суд во 2002 година кој ја отфрлил кривичната пријава бидејќи во меѓувреме обвинението застарело сторена е повреда на чл. 6 ст.1 од Конвенцијата за човекови права и основни слободи во делот на судење во разумен рок. Вештачењето вршено во случајот не може само по себе да ја објасни должината на постапката, дополнително и поради тоа што

вештакот работи во контекст на постапката, надгледуван од судијата кој останува одговорен за брзиот тек на постапката.

Од образложение

Во случајот се работи за кривичен предмет по пријава против жалителот од страна на Јавниот правобранител од 1992 година за сторени тешки дела против општата безбедност. Во текот на постапката првостепениот и второстепен суд одлучувале четири пати, при што постапката завршува со Одлука на Апелациониот суд во 2002 год. кој ја отфрлил пријавата бидејќи во меѓувреме обвинението застарело. Според оцената на европскиот суд, а со примена на веќе востановените критериуми за оцена на разумното времетраење на постапката, должината на постапката била прекумерна и не го исполнила барањето за „разумен рок“.

Според праксата на судот, а во врска со сложеноста на предметот, вештачењето вршено во случајот не може само по себе да ја објасни должината а постапката дополнително и поради тоа што вештакот работи во контекст на постапката, надгледуван од судијата кој останува одговорен за брзиот тек на истата. Во поглед на однесувањето на жалителот истиот не може да биде обвинет за целосно искористување на лековите достапни според домашното право во одбрана на сопствените интереси. Судот исто така нашол дека значајни одложувања можат да им се препишат на домашните органи, а особено поради враќањето на предметите на повторно постапување, односно повторувањето на таквите одлуки во рамките на една иста постапка што претставува сериозен недостаток на судскиот систем.

Пресуда на Европскиот суд за човекови права од 29.11.2007 год.

3. Постои повреда на забрана за нечовечко и деградирачко однесување од чл.3 од Конвенцијата за човекови права и основни слободи во врска со неуспехот на надлежните органи да спроведат ефикасна истрага во врска со наводите на жалителите за наводно полициско малтретирање.

Од образложение

Кога поединец дава веродостојна изјава дека претрпел третман спротивен на чл.3 од страна на полицијата или други слични државни службеници, таа одредба гледано во врска со генералната обврска на државата под чл.1 од Конвенцијата „На сите лица под нивна надлежност да ги обезбеди правата и слободите утврдени во ... Конвенцијата“, подразбира дека ефикасна официјална истрага мора да има. Јавниот обвинител имал обврска да истражи дали кривичното дело било

сторено. Како и да е, тој не презел никакви истражни дејствија по добивањето на кривичната пријава независно од поднесеното барање до Министерството за преземање на дополнителни известувања. Јавниот обвинител имал обврска да истражи дали повредата била сторена меѓутоа тој не презел никакви истражни мерки по приемот на кривичната пријава, освен барањето за дополнителни информации од МВР. Писмената констатација на Јавниот обвинител за настанот не може да го измени заклучокот на судот дека истрагата не ги задоволрила барањата на чл.3 од Конвенцијата заради следните причини:

Како прво таа е издадена скоро осум години по поднесувањето на кривичната пријава и откако предметот е доставен до Владата. Како второ таа е издадена врз основа на кривично предметно досие против жалителот и изјавата на такси возачот дадена во февруари 2006 година. Судот смета дека доказот бил достапен по инцидентот и дека Владата не презентирала убедливо образложение зошто доказот не бил изведен во некоја порана фаза. Како трето таа одлука како што беше случајот со фактите утврдени во парничната постапка беше донесена во главно врз основана доказите презентирани до страна полицијата – не бил направен сериозен обид да се обезбедат докази предложени од страна на жалителот: Да се сослуша С.Д. како очевидец на настанот, роднината кој му ја позајмил здравствената легитимација или пак докторот кој го прегледал: На крај на Јавниот обвинител му требале 8 месеци да ја достави одлуката до жалителот.

Наспроти ваквата позадина судот заклучува дека немал целосна ниту ефективна истрага за тврдењата на жалителот, дека тој ги претрпел наводните повреди во рацете на полицијата. Заради тоа судот утврди дека има повреда на чл.3 на Конвенцијата во тој поглед.

Пресуда на Европскиот суд за човекови права од 24.04.2008 год.

**ОД РАБОТНА СРЕДБА НА КРИВИЧНИТЕ ОДДЕЛИ
НА АПЕЛАЦИОНИТЕ СУДОВИ
СКОПЈЕ, БИТОЛА, ШТИП И ГОСТИВАР**

КЗ

1. Разграничување помеѓу кривичното дело каде што како квалификаторен елемент е група банда или повеќе лица, а со чл.22 од КЗ (со извршителство)

ЗАКЛУЧОК

Кога како битен елемент на кривичното дело е предвидена група, банда или друго злосторничко здружение или организација и во описот на делото е опфатен овој елемент, како на пример кај кривичното дело од чл.237 ст.2, чл.394 и чл.418 –в од КЗ обвинетите не треба да имаат третман на со извршители во смисла на одредбата од чл.22 од КЗ.

2. Што се подразбира под посредно имотна корист во кривично правна смисла?

ЗАКЛУЧОК:

Посебната имотна корист е уредена со новата одредба од чл.97а од ЗИД на КЗ како посебна казнено правна мерка која предвидува конфискација на посредна имотна корист која го опфаќа имотот во кој е трансферирана непосредната имотна корист, како и користа помешана со легално добиениот имот и секој приход што произлегува од така трансферираната или помешана корист.

3. Дали обвинетиот чини две кривични дела неплаќање издршка од чл.202 ст.1 од КЗ, ако со правосилна судска одлука е задолжен да плаќа издршка на две деца, а одбегнува да ја дава или пак чини едно кривично дело неплаќање издршка.

ЗАКЛУЧОК:

Апелациониот суд Скопје и Гостивар едногласно се согласија со ставот на Апелационен суд Битола по однос на ова прашање, дека обвинетиот чини едно кривично дело, а не две кривични дела, ниту пак продолжено кривично дело.

Апелациониот суд Штип по однос на ова прашање има два става:

- Првиот став прифаќа дека обвинетиот чини едно кривично дело, а не две кривични дела, ниту пак продолжено кривично дело.
- Според вториот став обвинетиот чини толку кривични дела колку што има деца за издршка.

ЗП

1. Дали ќе се применува ЗД на ЗБСП како поблаг закон и дали е поблаг закон.

ЗАКЛУЧОК

За прекршоците од чл.25 и чл.31 од ЗБСП сторени пред стапување во сила од 29.05.2009 год. на ЗИД на ЗБСП е надлежен судот и при одлучување треба да ги има предвид одредбите од овој Закон како поблаг Закон.

2. Дали по стапување на сила на ЗИД на ЗБСП (Сл. весник на РМ бр. 64/09 од 22.05.2009 год.) судот е надлежен да постапува по поднесените барања за прекршоците од чл.25 и чл.31 од ЗБСП, а кои се предвидени во чл.376 ст.1 од ЗБСП се донесе следниот:

ЗАКЛУЧОК

Бидејќи според ЗИД на ЗБСП во членовите 25 и 31 од ЗБСП се менува описот и висината на прекршочната санкција и не е пропишано задолжително изрекување на прекршочна санкција – забрана на управување со моторно возило во чл.376 ст.1 од ЗБСП и истите не спаѓаат во судска надлежност, треба да се отстапат на комисиите за водење прекршочна постапка при прекршочните органи на МВР.

3. Кој ќе постапува по прекршоците од чл.99 б ст.1 т.1 до т.9 пропишани во новиот ЗИД на ЗППС (Сл. весник на РМ бр.114 од 14.09.2009 год.), бидејќи за истите прекршоци е предвидена двојна надлежноста пред комисијата и пред надлежен суд.

ЗАКЛУЧОК

Едногласно е прифатен ставот дека по грешка во чл.99-в од истиот Закон е наброен и чл.99-б и треба да се применуваат правилата од ЗИД од Законот за превоз на патниот сообраќај, сите прекршоци од чл.99б треба да бидат во надлежност на Комисиите за водење на прекршочна постапка при прекршочниот орган- Министерство за транспорт и врски.

4. Дали судот треба да води постапка за порамнување поради итност на постапката од чл.112 од ЗП, кога се работи за странец како сторител на прекршок, или постапката за порамнување треба да ја води органот.

Заеднички заклучок не се усвои, бидејќи Апелационите судови во Скопје и Штип останаа при ставот дека пост (Сл. весник бр. 66/07 од 31.05.2007 год.) задолжително треба да ја води комисијата за водење прекршочна постапка при прекршочниот орган, а Апелационите судови во Битола и Гостивар останаа при ставот дека постапката за порамнување од истиот член може да ја води судот.

АНАЛИЗА НА УКИНАТИ И ПРЕИНАЧЕНИ КРИВИЧНИ ПРВОСТЕПЕНИ ОДЛУКИ ОД АПЕЛАЦИОНИОТ СУД-ШТИП ВО 2009 ГОДИНА

Вовед

Тргувајќи од реалната претпоставка дека судовите можат во поедини случаи да донесеат процесно-правни, фактичко и материјално правни неправилна, погрешна или незаконита одлука, законодавецот предвидел право и можност на заинтересираните процесни субјекти да под одредени услови да ја напаѓаат и побиваат соодветната судска одлука по пат на редовни и вонредни правни лекови.

Правните лекови се средство за исправање на грешките кои се можни и при најсовершените процесни одредби.

Постоенето на правните лекови ги упатува првостепените судови на ефикасна и квалитетна работа и постапување, бидејќи секако ги стимулира од сознанието дека постои можност од контрола на нивната работа и од постапка од страна на повисоките во втора степен и евентуално третостепена постапка.

Правните лекови не се само средство за заштита на правата и интересите на обвинетиот и другите субјекти на постапката. Значајна е и улогата на правните лекови и во правец на вооедначување на судската пракса, како важен елемент на законитоста и спроведување на одреден правец на казнената политика.

Бидејќи утврдувањето на вистината е основен принцип во кривичната постапка и тука правните лекови се врзани со овој принцип, бидејќи и со правните лекови се допринесува да се утврди вистината, бидејќи утврдените факти и правни прашања се разгледуваат и оценуваат во две а понекогаш и три инстанции, што дава поголема гаранција за вистинско утврдување на фактите кои треба да бидат во основа на секоја судска одлука, што е од значаен интерес како на целото друштво во целина така и за секој поединец.

Нашиот Закон за кривичната постапка познава -редовни правни лекови и тоа: жалба на решение-чл.382 и жалба на пресуда чл.350 и чл.381, и - вонредни правни лекови-Повторување на кривичната постапка чл.388, Вонредно ублажување на казната-чл.399, Барање за заштита на законитоста чл.403 и Барање за вонредно приспитување на правосилна пресуда чл.411 од ЗКП.

Правото на жалба против судските одлуки е уставен принцип кој особено е истакнат во чл.15 од Уставот на Република Македонија кој е заменет со амандман XXI и гласи „се гарантира правото на жалба против одлуки донесени во постапка во прв степен пред суд.Правото на жалба или друг вид на правна заштита против поединечни правни акти донесени во постапка во прв степен пред орган на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања се уредуваат со закон.

Постапката по правните лекови не е задолжителен стадиум, тоа зависи од диспозицијата на странките (како право, а не должност).

Согласно Законот за судовите Апелационите судови се надлежни: 1). да

решаваат по жалбите против одлуките на основните судови од своето подрачје; 2). да решаваат за судир на надлежност од своето подрачје и 3). да вршат други работи определени со закон.

Апелациониот суд во Штип е основан за подрачието на основните судови во Берово, Винаца, Делчево, Кочани, Радовиш, Свети Николе, Струмица и Штип.

Наведениот материјал се однесува за првостепените кривични предмети по кои било одлучувано пред основните судови од подрачието на Апелациониот суд-Штип.

Жалба на пресуда и на решение на првостепен суд

1. Основи поради кои може да се побива пресудата-чл.354 од ЗКП

Пресудата може да се побива:

- 1) поради суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка;-чл.355 од ЗКП,
- 2) поради повреда на кривичниот законик;-чл.356 од ЗКП,
- 3) поради погрешно или нецелосно утврдена фактичка состојба;-чл.357 од ЗКП,
- 4) поради одлуката за кривичните санкции, за одземање на имотна корист, за трошоците за кривичната постапка, за имотнорправните барања, како и поради одлуката за објавување на пресудата преку печатот, радиото и телевизијата-чл.358 од ЗКП

2. Граници на испитување на првостепената пресуда чл.367 од ЗКП.

Второстепениот суд ја испитува пресудата во оној дел во кој се побива со жалбата, но секогаш мора по службена должност да испита дали:1) постои повреда на одредбите на кривичната постапка од чл.355 ст.1 т.1, 5, 6, 8 до 11 на овој закон и дали главниот претрес противно на одредбите на овој закон е одржан во отсуство на обвинетиот а во случај на задолжителна одбрана и во отсуство на бранителот на обвинетиот. 2) на штета на обвинетиот е повреден кривичниот законик (чл.356). 3) Ако жалбата изјавена во корист на обвинетиот не ги содржи податоците од чл.353 ст.1 т.2и 3 , второстепениот суд ќе се ограничи на испитување на повредите од точка 1 и 2 ст.1 на овој член, како и на испитување на одлуката за казната, за мерките на безбедност и за одземање на имотна корист (чл.358).

Ако е изјавена жалба само во корист на обвинетиот, пресудата не смее да се измени на негова штета во однос на правната оценка на делото (квалификација) и на кривичната санкција.

Ако второстепениот суд по повод на чија и да е жалба утврди дека причините поради кои ја донел одлуката во корист на обвинетиот се и од корист за некој од сообвинетите кој не изјавил жалба или не ја изјавил во тој правец, ќе постапи по службена должност како да постои таква жалба.

3. Одлуки на второстепениот суд по жалба

Второстепениот суд-Апелациониот суд одлучувајќи по изјавените жалби против првостепените одлуки може да ги донесе следните одлуки:

- Решение за отфрлање за ненавремена или недозволена жалба,
- Пресуда со која се одбива жалбата и се потврдува првостепената пресуда,
 - Пресуда со која се преиначува првостепената пресуда-кога решителните факти во првостепената пресуда се правилно утврдени и со оглед на утврдената фактичка состојба со правилна примена на Законот треба да се донесе поинаква пресуда.
 - Ако второстепениот суд најде дека постојат законски услови за изрекување на судска опомена со решение ќе ја преиначи првостепената пресуда и ќе изрече судска опомена,
 - Одлука во врска со притворот, ако поради преиначување се стекнале услови за определување или укинување на притворот,
 - Второстепениот суд уважувајќи ја жалбата или по службена должност со решение ќе ја укине првостепената пресуда и ќе го врати предметот на повторно судење поради суштествени повреди на одредбите на кривичната постапка или ако смета дека поради погрешно или нецелосно утврдена фактичка состојба треба да се нареди нов главен претрес пред првостепениот суд,
 - Првостепената пресуда може да се укине и само делумно, ако одделни делови од пресудата може да се издвојат без штета за правилно пресудување.

I.

4. Статистички податоци за укинатите предметите на Основните судови што биле по жалба во Апелациониот суд-Штип за период од 01.01.-31.12.2009 год.

Сумарен преглед за движење на кривични предмети во 2009 год.

1.- Во Апелациониот суд Штип

- останале нерешени кривични второстепени предмети на крајот на 2008 год Кж.=66, Кжм.=1, Ксж.=5, и Кр.=0,
- примени нови предмети кривични по жалба , Кж.=828, Кжм=14, Ксж=94 и Кр=73
- вкупно предмети по работа Кж. = 894, кжм.=15, Ксж.=99, Кр.=73.
- решени предмети** во текот на годината **вкупно Кж. = 726, Кжм.=12, Ксж. =90, и Кр. =70**
- останале нерешени вкупно Кж.= 169 предмети.Кжм.=3,Ксж.9,Кр.=3

2.- Доставени предмети по жалба(Кж, Кжм, Ксж, и Кр) вкупно=1.009 предмети и состојбата по Основни судови е следната:

- Основен суд-Штип доставил = 295 по жалба, од кои решени = 264 и останале нерешени = 31
- Основен суд Струмица доставил = 270 по жалба, од кои решени= 250, и останале нерешени = 20,
- Основен суд Кочани доставил = 178 по жалба, од кои решени =152, и останале нерешени = 26,
- Основен суд Радовиш доставил = 74 по жалба, од кои решени = 65, и останале нерешени = 9,
- Основен суд Делчево доставил = 48 по жалба, од кои решени = 48, и останале нерешени = 0,
- Основен суд Берово доставил = 42 по жалба, од кои решени = 29, и

останале нерешени = 13,
-Основен суд Винаца доставил = 27 по жалба, од кои решени = 27, и останале нерешени = 0,
-Основен суд Св.Николе доставил = 75 по жалба, од кои решени = 63, и останале нерешени = 12

3.-Од решените 726 предмети по жалба пред Апелациониот суд во Штип **укинати предмети-пресуди** се **148, или 20,41%** а по судови состојбата е следна:

- Основен суд-Штип = 57,
 - Основен суд Струмица = 33,
 - Основен суд Кочани = 13,
 - Основен суд Радовиш = 15,
 - Основен суд Делчево = 6,
 - Основен суд Берово = 7,
 - Основен суд Винаца = 13,
 - Основен суд Св.Николе=4
- Вкупно = 148 предмети.

4.-По чија жалба се укинати пресудите состојбата е следна:

- По жалба на обвинет = 60 предмети,
- по жалба на Јавен обвинител=37
- по жалба на супсидиерен тужител=10
- по жалба на приватен тужител = 19
- по жалба на ОЈО и обвинет=6
- по повод жалба а по служб.должност=2
- по жалба на супсидиерен тужител и обвинет=1
- по жалба на прив.тужител и обвинет=2
- по жалба на ЈО и -а по службена должност=11

5.- Видови на укинати одлуки

- 1.-Ослободителни пресуди= 49,
- 2.-Одбивателни пресуди = 2
- 3.- Осудителни пресуди =93 од кои
 - со изречена казна затвор=43
 - со изречена парична казна=17
 - со изречена условна затвор=30
 - со изречена условна парична=3
- 4.-Отфрлени тужби = 3
- 5.-Судска опомена = 1

6. За кои кривични дела дела се укинати пресудите може да се види од приложената табела бр...., но најголем број на кривични дела по судови, состојбата е следна:

- 1.-Основен суд-Штип
 - Злоупотреба на службената положба и овластување-чл.353 КЗ = 8
 - Загрозување на безбедноста на сообраќајот -чл.297 КЗ= 5
 - Кражбите чл.235 и 236 КЗ =7
 - Неовластено производство и промет со опојни дроги чл.215 КЗ = 3.

2.-Основен суд- Струмица

- Кражби и тешки кражби = 9
- Злоупотреба на службената положба и овластување-чл.353 КЗ= 4

- 3.-Основен суд-Кочани
- Прикривање чл.261 КЗ = 3
- Измама чл.247 КЗ = 2

- 4.-Основен суд- Радовиш
- Прикривање чл.261 КЗ =3
- Измама чл.247 КЗ = 2

- 5.-Основен суд- Делчево
- Телесна повреда чл.130 КЗ = 2

- 6.-Основен суд Винаца
- Телесна повреда -чл.130 КЗ = 6

7. По кои основи се укинати пресудите

- 1.По основ на сторени суштествени повреди на постапката од чл.355 ЗКП = вкупно 117 предмети од кои:
 - по ст.1= 108 и по ст.2 = 9 или
 - по чл.355 ст.1 т.1= 3,
 - по ст.1 т.5=1,
 - ст.1 т.9=2 и
 - по ст.1 т.11=102 предмети.
- 2.По основ на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба=24
- 3.Поради повреда на КЗ = 6, и
- 4. поради одлука за казна = 1

II.

МАЛОЛЕТНИЧКИ ПРЕДМЕТИ

Од вкупно решени 12 предмети-прегледани= 11 предмети, укинати=6 предмети и по 1 предмет отфрлена жалбата како недозволена.

Од укинатите предмети 2- предмет се однесува за укинување на определен притвор, бидејќи по оцена на овој суд нема докази и околности кои упатуваат на основ дека малолетникот ќе го повтори делото и дека притворот против малолетниците се одредува по исклучок.

По 1 (еден) предмет за кривично дело Полов напад врз малолетник кој не наполнил 14 год. од чл.188 ст.1 на кој е изречена Заводска мерка Упатување во Воспитно поправен дом од Основен суд-Штип, укината е одлуката по жалба на бранителот на малолетникот, поради сторени суштествени повреди на постапката од чл.355 ст.1 т.11 од ЗКП, бидејќи не е јасно дали судот одржал нејавна седница или главен претрес, и ако се прифати да е држан главен претрес е одржан без присуство на бранител на малолетникот.

По 1 (еден)предмет за крив.дело Кражба од чл.235 ст.1 од КЗ, Основниот суд Струмица, на малолетникот му е изречена со Решение

воспитна мерка Засилен надзор од родители, одлуката е укината по жалба на бранителот на малолетникот, поради сторени суштествени повреди на постапката од чл.355 ст.1 т.11 од ЗКП, бидејќи утврдените решителни факти се во противречност со изведените докази, бидејќи е утврдено дека само еден предмет е украден од оштетените а не повеќе како утврдил првостепениот суд а заедносо полнолетникот кој е осуден за еден предмет-електромотор.

По 1(еден) предмет за кривично дело Полов нападврз малолетник кој не наполнил 14 год. од чл.188 ст.1 на кој Основен суд-Штип, со Решение е изречена Заводска мерка Упатување во Воспитно поправен дом укината е одлука по жалба на бранителот на малолетникот, поради неутврдување на пресметливоста на малолетникот за кој има исказ од психилог кој упатува на такво сомневање, а со цел да се извршено невропсихијатриско вештачење.

По 1 (еден) предмет за кривично дело Тешка кражба од чл.236 ст.1 т.3 в.в. со чл.45 од КЗ и кривично дело Разбојништво од чл.237 ст.1 од КЗ, Основен суд Струмица, на малолетникот е изречена заводска мерка Упатување во воспитно поправен дом, но по уважување на жалбатана малолетникот изјавена преку бранителот поради Погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба решението е укинато бидејќи судот не ги извел сите докази и не ги утврдил сите решителни факти и судот не се произнел за имотно-правното побарување.

ПРИЧИНИ ЗА УКИНУВАЊЕ НА ПРВОСТЕПЕНИТЕ ПРЕСУДИ

Со оглед на фактот да секој предмет е посебен случај- настан, а со цел да не го елаборираме секој предмет посебно, бидејќи тоа не ни го дозволува времето и просторот, како и со оглед на фактот да овој суд во секоја поединечно укината одлука ги има наведено основите и причините зошто првостепената одлука се укинува, ќе се обидам направените а често повторувани пропуштања од првостепениот суд да ги изнесем сосема кратко и најсуштествено, како би се согледале овие пропуштања и би биле корисни, како понатамошна поука за нивно остранување во решавањето на другите предмети.

-Судот не ја зема целосно одбраната на обвинетиот и не се поставуваат прашања околу целокупниот настан како се одвивал, а само се задоволува со одговорот од обвинетиот „точни се наводите во обвинението, за да во жалбата обвинетиот негира се.

-Не се врши спојување на предметите (особено кај приватните тужби) кога се работи за ист настан и исти странки, па се утврдуваат две различни фактички состојби во ист суд било од исти судија или од различни судии,

-Неправилно се бара да сведоците секогаш ги кажат истите инкриминирани зборови цитирани во тужбата, прим. кај кривичните дела Навреда и Клевета и затоа неправилно се донесуваат ослободителни пресуди кои се укинуваат.

-Неправилно судот ги сослушува лекарите кои го издале лекарското уверение, бидејќи судот не ги распрашува детално за описот, бојата, ивиците, правецот, длабочината-локализацијата на повредата, карактерот, и староста на нанесување на повредата и со какво средство е нанесена.

-Не се настојува докрај да се утврди кој прв го започнал нападот, што е од влијание за утврдување на фактот дали некој од обвинетите дејствувал во нужна одбрана или не.

-Кај кривичното дело Телесна повреда чл.130 КЗ се пропушта да се утврди причинско последичната врска меѓу дејствието на обвинетиот - буткање-туркање на тужителот и задобивањето на телесната повреда од паѓањето на тужителот, нити пак се утврдува дали тоа е сторено со умисла или од небрежност.

-Погрешно судот прифаќа кога двајца обвинети во настаната кавга, заедно се фатиле еден со друг и го сакале и започнале физичкото пресметнување меѓусебе, да едниот од нив дејствувал во нужна одбрана.

-Претходно не се врши испитување на поднесената тужба и обвинение дали истите ги содржат сите потребни елементи што ги бара ЗКП, дали во описот на обвинението е содржано време и место на сторување на делото нити пак субјективниот елемент.

-Се избегнува изведување на докази по службена должност иако од изведените докази очигледно е дека не можат да се утврдат правилно сите решителни фати за донесување на законита одлука, и не може да се процени кои се тие нужно потребни докази кои судот треба да ги изведе.

-Се закажува главен претрес пред обвинителниот акт да влезе во правна сила и истиот не бил доставен на обвинетиот со што му е оневозможено правото да вложи приговор.

-Одбраната на обвинетиот мора да се проверува до крај, особено кога предлага докази дека не го сторил делото.

-Не се распрашуваат обвинетите-да се произнесат за пријавеното оштетно побарување и по основ и по висина, нити од оштетените се бараат докази за штетата-прим. записници и изведување други докази.

-Не се проверуваат роковите за поднесување на приватни тужби, и за супсидиерните обвиненија.

-Не може да се држи претрес во скратена постапка без да Јавниот обвинител биде уредно поканет. Претресот одржан во отсуство на обвинетиот-во скратена постапка, иако не бил уредно поканет, нити претходно е испитан, нити се преземени истражни дејствија- е сторена повреда на постапката од чл.355 ст.1 т.3 в.в. со чл.454 ст.4 од ЗКП.

-Немањето поука на обвинетиот од националностите за употреба на мајчин јазик во постапката е суштествена повреда од чл.355 ст.1 т.12 ЗКП.

-Ако е исклучена можноста да Телесната повреда е нанесена од друго лице во ист настан и ако лицето-тужителот поседува Лекарско уверение со конкретно опишани повреди и нивната локација, тогаш не е јасно зошто судот не му верува на оштетениот или приватниот тужител дека обвинетиот му ги нанел повредите. Често се дава погрешен опис на телесните повреди на кој дел од телото се нанесени -и тоа спротивно од описот во обвинението- пречекорување на обвинението.

-При изречување на условна осуда за две кривични дела сторени во стек, не се применува чл.44 ст.1 од КЗ- не се изречува единствена казна.

-Често извршителите на делата се под дејство на алкохол во време на сторување на делото или се лица со лесено ментално растројство, или со параноидна шизофренија, па иако во одбраната се истакнуваат овие околности-ретко се бара да се изврши невропсихијатриско вештачење и утврди пресметливоста на сторителот во времето на извршување на делото.

-Иако во изреката на пресудата се утврдува дека двајцата обвинети украде предмети во вкупна вредност од 3.050.000,00 денари, оштетениот се упатува на граѓански спор да го оствари своето оштетно побарување.

Таму кај што има повеќе оштетени-не секогаш се утврдува за секој оштетен кое право му е оштетено-повредено или за кој износ е оштетен.

-Не се разграничува колкава е имотната корист што ја прибавиле соизвршителите со извршеното кривично дело Тешка кражба, а колкава е материјалната штета што ја причиниле на самите простории, врати, постројки, машини, бидејќи Предмет на кражба- може да биде само оној предмет со чие одземање може да се прибави имотна корист.Таа корист може да произлегува од самата вредност на предметите.Висината на вредноста на предметот по правило не е од значение за постоење на кражбата, но може да влијае на квалификацијата на делото или пак да го исклучи неговото постоење, а исто може да влијае и за определување на видот и висината на казната.

-Судовите кај кривичното дело Даночно затајување -чл.279 КЗ- испуштаат од предвид која е улогата и значението на потписот на Управителот на ДОО на Годишната сметка и дека тој е одговорен и неправилно го ослободуваат.

-Пристапот на судот кон Вештачењата од Бирото за судски вештачења-Скопје -како доказ во постапката, е многу сомнителен-од целосно негово прифаќање или неприфаќање, без да се даде образложение за истото, а отсутнуваат други докази.

-Погрешно судската опомена се изрекува со Пресуда иако треба со Решение.

-Препознавањето на лица во полиција без наредба од истражен судија - е доказ на кој неможе да се заснива пресуда, а истото важи и за вештачење извршено од полиција без наредба од судот.

-Не се прави оценка кога имаме две дела, како на пример Злоупотреба и Фалсификување на исправа, дали фалсификувањето не е модус операнди-начин на извршување на злоупотребата.

-При донесување ослободителна пресуда по чл.342 т.3 од ЗКП-поради немање докази да е извршено кривичното дело,, -обично во причините на пресудата се образлага дека нема штета, корист,-што значи треба да се ослободи по т.1-нема елементите на кривичното дело.

-Со донесувањето на пресудата судот излегува надвор од рамките на изменетото обвинение од Јавниот обвинител и судот сам врши измена на

обвинението и го менува описот на противправните дејствија превземени од обвинетиот.

-Таму каде од еден настан произлегуваат повеќе кривични дела, а пресудата треба да се укине само за едно дело, -пресудата се укинува во целост бидејќи постои континуитет на кривично-правниот настан и негова единствена поврзаност.

-Не се внимава на составот на советот според запретената казна на кривичното дело-судел совет од 3 судии, а требало совет од 5 судии.

-Во истрагата се сослушуваат сведоци без присуство на обвинет и без негово уредно поканување, а во текот на главниот претрес сведокот не е присутен, а се чита неговиот исказ од истрагата и покрај појавената контрадикторност на одбраната на обвинетиот и сведокот, со што се чини повреда на постапката од чл.355 ст.2 в.в. со чл.325 ст.1 и чл.161 ст.5 од ЗКП, бидејќи се повредува принципот на контрадикторност и непосредност во постапката, што е од битно влијание за законитоста на пресудата.

-При постоење на сомнение од што се телесните повреди задобиени и дали се од порано или од критичниот настан треба внимателно да се ценат доказите, да се изведуваат сите предложени докази и задолжително да се врши вештачење од вешти лица или институции.

-Погрешно судот се повикува на сопственото знаење дека ул.Младинска со крстосница со ул. Дрварска, да улицата Младинска има право на првенствено минување, а од друга страна во моментот на сторување на сообраќајната несреќа е утврдено дека нема поставено сообраќајни знаци-но важи десното правило, и да обвинетиот имал право на првенствено минување.

-Не може да се суди во отсуство бидејќи не постоеле услови за тоа бидејќи обвинетиот преку фирмата во која е вработен е испратен на работа во Хрватска-се знае неговата адреса на престојување.

-Неправилно се одбива обвинението по чл.341 т.2 од ЗКП-постапката е водена без барање на овластен тужител- бидејќи оштетениот како тужител (супсидиерен тужител) може да гони за потешко или полесно дело само за оној фактички опис кој го преставил пред јавниот обвинител,- а не е врзан за правната квалификација.

-Кај кривичното дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, не се утврдува кој бланкетен пропис е повреден од обвинетиот и дали донесените Одлуки за кои се товарат обвинетите а кои се потпишани од обвинетите се донесени од надлежно колективно-управно тело во фирмата или во името на тоа тело се донесени лично од обвинетиот, кој според Законот за трговски друштва располага со имотот на АД или ДОО, обвинетите не се задолжуваат со имотноправното побарување, не се упатуваат на спор иако обвинетиот е огласен за виновен.

-Кај кривичното дело Даночно затајување во изреката не се утврдува во што се состои давањето на лажни податоци и на факти од страна на обвинетите, дали за приходи, предмети или други факти.

-Неправилно се изречува паричната казна-не се изречува во глоби и не

се утврдуваат глобите.

-При ослободување на обвинетиот-се прават противречности, бидејќи во изреката се вели дека не е докажано, да обвинетиот го сторил кривичното дело а во образложението се вели дека дејствието на обвинетиот не е кривично дело.

-Судечкиот судија не може сам да одлучува за своето иземање кое го бара обвинетиот, нити може да го ограничи правото на бранител кој го побарал обвинетиот-спротивно постапување преставува повреда од чл.355 ст.2 в.в. со чл.39 ст.1 и чл.63 ст.1 од ЗКП.

-Сторена повреда на чл.355 ст.2 в.в. со чл.304 ЗКП-бидејќи не е утврден идентитетот на обвинетиот преку документација за идентификација.

Истото важи и при неутврдување на целосна идентификација на одземени предмети, при попис на работни машини и возила и.т.н.

-Неправилно се зема како валиден доказ извршеното препознавање на лице извршено во Полиција, - бидејќи тоа не е истражно дејствие преземено од суд.

-По укинување на пресудата по жалба на ОЈО кој не се жалел на правната квалификација, со новата пресуда наместо продолжено кривично дело „Обљуба со злоупотреба на положбата-чл.189 ст.2 в.в. со чл.45 од КЗ не може обвинетиот да се огласува виновен за две кривични дела, бидејќи таквото претварање по правило е потешко (понеповолно -чл.2 ст.3 ЗКП) за обвинетиот, освен ако со претварањето т.е. делбата на повеќе поединечни дела сторени во стек се губи квалификаторната околност.

-При сослушување на оштетени-малолетници се пропушта да се утврди нивната возраст и не се сослушуваат во присуство на стручен тим.

-Кај неплаќањето издршка-чл.202 ст.1 КЗ=не секогаш се утврдува периодот за кој се одбегнува плаќањето издршка или периодот се пречекорува- се вели до денес, а тоа значи и по денот на поднесеното обвинение-значи се пречекорува обвинението.

-Неправилно се отфрла предлогот на ЈО за одлагање на претресот заради подготвување на прецизиран обвинителен акт- тоа е спротивно на чл.277 ст.1 ЗКП и чл.298 ст.1 од ЗКП.

-Не може да се разграничи кога се работи за случај, а кога за кривично дело и одговорност.

-Кај сообраќајните незгоди треба да се вршат обдукции особено за утврдување причина на смрта онаму каде што со лекарски прегледи не може да се со сигурност утврди што е причина за смрта- а постојат тешки телесни повреди како на прим.скршеница на срамната и седалната коска од карлицата од двете страни а постои и мозочен удар, па не е јасно мозочниот удар дали е резултат на скршениците на коските.

-Судот не може-не треба да ослободува само затоа што „доколку обвинетите како полицајци ги пречекориле границите на своето овластување и примениле прекумерна употреба на сила према оштетениот, тие би биле кривично одговорни за соодветно кривично дело кое се гони по службена

должност, а не по приватна тужба за кривично дело Телесна повреда од чл.130 ст.1 од КЗ“.

-Во кои случаи е исклучена кривичната одговорност на полицајците при вршење на службената должност,- не се познава и применува Упатството за примена на сила, гумена палка и оружје- при приведување на обвинет.

Неприфаќањето на пречекорена употреба на сила-од Службата за внатрешна контрола при МВР,-не значи и автоматски непостоење на кривична одговорност на полицајците.

-За малтретирање од полицајци-употреба на физичка сила која не е предизвикана нужно поради сопственото однесување на тужителот, го нарушува човечкото достоинство, а медицинските наоди и извештаи се изготвени потполно независно од страна на медицински стручници-лекари, како и бројот на телесни повреди по телото на оштетениот или нарушувањето на психичкото здравје на тужителот од обвинетиот, укажува на нечовечко и понижувачко однесување изразено преку видливи Телесни повреди или реални навреди.

-Неправилно се врши исправка на пресудата-чл.349 ст.1 ЗКП, ако истата исправка не е внесена во изворникот т.е. новиот опис на крив.дело го нема во изворникот. Во донесената пресуда судот за второобвинетиот само му изрекол условна осуда со која му утврдува 1 год. затвор за 2 години, - а не дал нити фактички опис нити правна квалификација на делото (кж.бр.697/09).

-При сообраќајните вештачења не се бара да вештото лице се произнесе за придонесот на другите учесници во сообраќајот и објективните фактори кои постоеле на лице место- или истите не се утврдуваат од судот или се дава нивна неправилна оценка.

-Честа е повредата на постапката од чл.355 ст.2 в.в. со чл.380 ст.3 и чл.14 од ЗКП- имено судот не постапува по укажувањата дадени во нашето претходно Решение за укинување на пресудата, не ги изведуваа сите процесни дејствија и не ги расправаа сите спорни прашања на кои сме укажале и не го доследно применуваат чл.14 од ЗКП- не ги цени со еднакво внимание и не ги испитува и утврдува фактите кои го товарат обвинетиот и оние кои одат во негова корист.

-Првостепениот суд по укинувањето на пресудата може да не постапи по чл.380 од ЗКП само ако во меѓувреме состојбата така се изменила да е очигледно непотребно преземање на сите дејствија на кои е укажано од повисокиот суд.

-Поради водење прекршочна постапка по ЗППЈРМ, обвинетиот не може да биде ослободен за кривичното дело Телесна повреда од чл.130 ст.1 од КЗ, бидејќи во чл.100 и чл.119 од Законот за прекршоци е регулиран тој однос имено ако лице против кое се води кривична постапка се води и постапка за прекршок во тој случај прекршочната постапка се прекинува-чл.100 од ЗП или се донесува ослободителна пресуда чл.119 т.7 од ЗП, а ако е изречена санкција се засметува во кривичната санкција.

-Во скратена постапка не се врши испитување на обвинителниот предлог по чл.424 в.в. со чл.262 од ЗКП па иако за кривичното дело Тешка кражба во обид од чл.236 ст.4 в.в. со чл.19 од КЗ за кое дело за обид според цитираниот член не се казнува, нити може да се казни по чл.19 од КЗ

(бидејќи запретената казна за ст.4 е парична или затвор до 3 год.- а според чл.19 од КЗ за обид се казнува за кр.дела за кои може да се изрече затвор од пет години или потешка казна, или ако законот изрично пропишува казнување и за обид), сепак судот спровел постапка-држел претрес и донел одлука.

- неправилно се тумачи одредбата од чл.45 ст.4 од КЗ -за продолженото кривично дело, па иако имаме пресудена работа по чл.341 т.6 од ЗКП, и по чл.5 од ЗКП не може да се суди двапати за иста работа, сепак судовите донесуваат пресуди со кои обвинетите ги огласуваат за виновни иако дејствието за кое е огласен за виновен обвинетиот е сторено пред подигање на обвинението и истото би влегло во претходната правосилна пресуда.

III.

РЕШЕНИЈА

I.- КСЖ.(второстепен кривичен совет) (решени 90, нерешени 9)

Во текот на 2009 год. Кривичниот совет на Апелациониот суд во Штип одлучува по изјавени жалби против Решенија за притвор=30, против изразено неслагање на истражан судија за спроведување на истрага и донесена одлука од кривичен совет на Основен суд, против донесени одлуки по Барање за повторување на постапката= 16, по изјавена жалба за бришење на осуда, за отповикување на условни осуди, по приговори на супсидиерни обвинителни акти, по предлог за укинување гаранција, по предлог за преиначување на правосилна пресуда-за денационализација, по неправо повторување-за спојување на казни за дела во стек,по жалби за отфрлени супсидиерни обвинителни акти, по изјавени одлуки за огласување за месна ненадлежност, по жалби против одлуки за исправка на пресуди, по жалби против одлуки за одбивање дополнување на истрага, по жалби изјавени против одлуки за изречени мерки на безбедност задолжително лекување во болница.

Од извршениот преглед во Уписникот КСЖ (второстепен кривичен совет) од заведени по уписник= 94 предмети,

- решени се=83,
- потврдени=65
- преиначени =4,
- укинати=10,
- отфрлена недозволена жалба=1
- отфрлени ненавремени жалби=1,
- вратен со писмо=1,
- отфрлено барање за исправка на пресуда=1

1.- Преиначени решенија = 4

-Основен суд-Радовиш ...Кривичниот совет на Апелациониот судШтип, Основен суд Радовиш го огласува за месно ненадлежен суд, -и месно надлежен суд го огласува Основен суд Струга=1 предмет,

-Основен суд Кочани-Кривичниот совет го продолжил притворот до завршување на главниот претрес, -а Кривичниот совет на Апелационен суд

го преиначува решението и го продолжува притворот за 30 дена=1 предмет.

-Основен суд-Штип- Кривичниот совет на Апелациониот суд Штип го преиначува Решението на КС на основниот суд и ја проширува истрагата за други кривични дела=1 предмет,

-Основен суд-Кочани-Кривичниот совет на Апелациониот суд-Штип го преиначува решението и го укинува куќниот притвор на осумничениот=1 предмет.

2.- Укинати решенија на кривичен совет =10

1.- По судови

- Основен суд-Штип = 4,
- Основен суд-Струмица = 1
- Основен суд-Кочани =3
- Основен суд-Делчево =1
- Основен суд Св.Николе = 1.

2.- По чии жалби се укинати решенијата

- по жалба на осуден = 2
- по жалба на обвинет =3
- по жалба на супсидиерен тужител =2
- по повод жалба на осуден и службена должност =1
- по повод жалба на обвинет а по службена должност =1
- по повод жалба на обвинет и по службена должност=1

3.- Видови на укинати одлуки

- Пресуда за отповикување условна осуда
- Решение за продолжување на притвор=4
- Решение за отфрлање барање за повторување на кривична постапка,
- Решение за неприфаќање на гаранција,
- Решение за отфрлање супсидиерен обвинителен акт,
- Решение за отфрлање на жалба на осуден за поништување одлука за плаќање трошоци на постапка по правосилна пресуда.
- Решение за уважено неслагање на Истражниот судија со барањето за спроведување истрага.

4.- За кои кривични дела се однесувале укинатите решенија

- Неплаќање издршка по чл.202 ст.1 од КЗ,
- Компјутерска измама од чл.251-б ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ,
- Тешка кражба од чл.236 ст.1 т.1 в.в. со чл.45 од КЗ,
- Измама од чл.247 ст.3 од КЗ,
- Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.1 т.1 од КЗ.

3.- Причини за укинување на решенијата на кривичниот совет

- погрешна примена на одредбите за отповикување на условна осуда,
- не се наведуваат доволно причини за основот опасност од бегство -за определување или продолжување на притворот по чл.199 ст.1 т.1 од ЗКП, не се утврдува дали осумничениот има патна исправа, дали има двојно државјанство, дали патувал во странство, кога колку пати од кои причини, дали има имот во странство, роднини, член од фамилијата, дали има парични средства во странска банка, дали е фамилјарен човек, здравствена

состојба, пиотреба од лекување во странство, бизнис со странска фирма, не се бара ветување дека нема да го напушти местото на живеење,

-не се даваат доволно убедителни и основани причинина кој начин притвореното лице ќе ја попречува истрагата, кога е остранет од работа, целокупната документација е обезбедена од органите, сослушани се главните сведоци,

-не се даваат доволно образложени причини на кој начин притвореното лице ќе го повтори делото и од кои докази тоа произлегува,

-не се наведува за која судска одлука се однесува барањето за повторување на кривичната постапка, кој суд ја донел, на кој датум и за кое кривично дело,

-наместо за понудената гаранција во текот на истрагата за пуштање од притвор, да одлучува истражниот судија-чл.182 ЗКП,-одлучувал кривичен совет,

-За ослободување од плаќање на трошоци на постапката наместо да одлучува Претседателот на советот по чл.91 ст.4 од ЗКОП, одлучувал кривичен совет.

-Неправилно постапил судот кога не го прифатил обвинението за кривично дело од чл.297 ст.1 од ЗБСП и судот вели дека делото од обвинетиот не е сторено под дејство на алкохол, но да е сторено од небрежност ст.3 од чл.297 од КЗ, а од друга страна судот со Решение за исправка на пресуда изречува према обвинетиот и казна-забрана на управување со моторно возило по чл.38-в од КЗ од „Б“ категорија во траење од 4 месеци, кога според ст.3 на чл.38-в од КЗ ова казна се изречува ако делото е сторено во состојба на пијанство, па затоа пресудата е нејасна, а од друга страна со Решение за исправка не може да се изрече ваква казна.

II.- КР (Разни кривични предмети)

Во текот на 2009 год. Кривичниот совет на Апелациониот суд во Штип одлучува по изјавени жалби против Решенија за разни кривични предмети-како што се по изјавени жалби на одлуките за условен отпуст, по предлози за пренесување на месна надлежност, по одлуки за изразен судир на надлежност.

Од извршениот преглед во Уписникот КР (Разни второстепен кривични премеги) од заведени по уписник= 73

- решени се= 70,

-потврдени=1 за отфрлена молба за помилување

- укинати=1на Основен суд Св.Николе бидејќи судот не утврдил дали во текот на постапката течењето на застарување на извршување на кривична санкција е прекинато,

-отфрлена недозволена жалба=1

-отфрлени ненавремени жалби=,

- вратен со писмо=4,

- Условен отпуст

-вкупно решени=46

-потврдени = 36

-преиначени= 6

-укинати =3

-отфрлена жалба како недозволена=1

- Поднесени жалби од ОЈО=3 -одбиени од судот,
- Поднесени жалби од осудени лица =33-одбиени од судот,

Трите укинати одлуки по изјавени 2 жалби од ОЈО и 1 од осудениот се поради сторени суштествени повреди на постапката, бидејќи во еден предмет учествувал неправилен состав на судот, во едниот учествувале двајца судии, а во другиот судија кој во истиот пред преземал истражни дејствија.

- Пренесување на месна надлежност

Уважени се 10 предлога за пренесување месна надлежност, 1=одбиен и 1 =предлог отфлен како недозволен.

-По предлог од Основен суд Св.Николе-определен за месно надлежен основен суд Штип=2 предмет.

-По предлог на Основен суд-Кочани определен-Основен суд-Штип=1

-По предлог на Основен суд-Делчево-определен Основен суд-Виница=1

-По предлог на Основен суд Делчево-определен Основен суд Кочани=3

-По предлог на Основен суд Виница-определен Основен судКочани=1

-По предлог на Основен суд Берово-определен Основен суд Кочани=1

-По предлог на Основен суд Делчево-определен Основен судШтип=1

-Предизвикан судир на надлежност меѓу Основни судови

-Меѓу Основен суд Радовиш и Основен суд Св.Николе-определен Основен суд-Штип,

-Меѓу Основен суд Св.Николе и Основен суд-Штип-определен Основен суд-Радовиш,

-Меѓу Основен суд-Кочани и Основен суд-Штип-определен Основен суд Кочани.

ПРЕИНАЧЕНИ ОДЛУКИ

Статистички податоци за преиначени предметите на Основните судови што биле по жалба во Апелациониот суд-Штип за период од 01.01.-31.12.2009 год.

Од вкупно решените 726 предмети **Кж.** по жалба преиначени одлуки се вкупно = **79 или 10,88%**.

-Од решените предмети по жалба пред Апелациониот суд во Штип преиначени предмети-пресуди по судови состојбата е следна:

- Основен суд-Штип = 26,

-Основен суд Струмица = 23,

-Основен суд Кочани = 7,

-Основен суд Радовиш =7,

-Основен суд Делчево = 2,

-Основен суд Берово =3,

-Основен суд Виница =3,

-Основен суд Св.Николе=8

Вкупно = 79 предмети.

-По чија жалба се преиначени пресудите состојбата е следна:

- По жалба на обвинет = 17 предмети,
- по жалба на Јавен обвинител= 40
- по жалба на супсидиерен тужител= 2
- по жалба на приватен тужител = 2
- по повод жалба а по служб.должност=13

-Видови на преиначени осуди-изречени санкции

- изречени парични казни = 15
- изречени условни казни =29
- изречени судски опомени=2
- ослободителни = 4

Преиначување на изречени санкции

- За казната - зголемена на = 32 лица
 - намалена на = 5 лица
 - ослободени =10 лица
 - одбиено обвинение на =3 лица
 - запрена постапка за =1 лице
- за правната квалификација за =15 лица
- за трошоците на постапката=7
- намалена висина на имотна корист од = 1лице
- конфискувана имотна корист од=2 лица
- одземени предмети =1лице
- изречена казна Забрана на управување со моторно возило на=2 лица
- намалено имотно правно побарување на =1лице.

Преиначување на изречените кривични санкции по кривични дела

1.Телесна повреда-чл.130 ст.1 КЗ

- изречени парични казни-преиначена за трошоци на постапката,
- изречена парична казна-преиначена на условна парична казна.
- изречени 2 парични кази-преиначено на една парична казна,
- за чл.130 ст.1 в.в. со чл.22 од КЗ изречена затвор-преиначена-ослободени,
- за чл.130 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ од условна затвор-преиначена на ефективна затвор.

2.Тешка телесна повреда-чл.131 ст.1 од КЗ

- изречена казна затвор-преиначена зголемена казна затвор,
- изречена условна затвор-преиначена на ефективен затвор,

3.Загрозување со опасно орудие при тепачка или караница- чл.133 КЗ,

- од изречена парична казна-преиначена на ослободителна,

4. Загрозување на сигурноста- чл.144 од КЗ

- Од изречена условна затвор-преиначена правна квалификација и ослободен,
- изречена парична казна -преиначена само со зголемување на трошоците на постапката,

-од изречени две парични казни -преиначена за правна квалификација и изречена една парична казна.

5. Клевета -чл.172 КЗ

-изречена парича-преиначена за правна квалификација и запрена постапка,

-изречена парична казна-преиначена на повисока парична казна,

- од изречена услова парична-преиначена за правна квалификација и ослободен,

-од ослободителна по чл.342 т.3 од ЗКП-преиначена за правна квалификација ослободен по чл.342 т.1 од ЗКП.

6. Навреда -чл.173 КЗ

-од изречени две парични казни-преиначена за правна квалификација за едно дело и изречена една парична казна.

-од изречена судска опомена-преиначена на парична казна.

7. Омаловажување со префрлање за кривично дело- чл.175 КЗ

-од изречена судска опомена -преиначена за правна квалификација и ослободен по чл.342 т.1 од ЗКП-не е крив.дело.

8. Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од- чл.215 КЗ

- изречена казна затвор-преиначена намалена висината на затворот,

-изречена условна затвор-преиначена на затвор,

9. Кражба- чл.235 КЗ

-од изречена парична казна-преиначена на повисок износ на парична,

-од изречена условна парична-преиначена на казна затвор,

-од изречена условна затвор-преиначена на затвор.

10. Тешка кражба -чл.236 КЗ

- од изречена казна затвор- преиначена на повисока казна затвор=3

-од изречена условна затвор -преиначена на казна затвор=3,

-од изречена парична казна (чл.236 ст.1 т.4)-преиначена на затвор,

-од изречена казна затвор-преиначена за правна квалификација и ослободен.

11. Разбојништво- чл.237 КЗ

- од ослободителна- преиначена на казна затвор.

12. Затајување -чл.239 КЗ

- ослободителна-преиначена само за одлука затрошоците на постапката и досудени дополнителни трошоци.

13. Измама -чл.247

-од ослободителна по чл.342 т.2 од ЗКП-преиначена правна квалификација на ослободителна по чл.342 т.3 од ЗКП,

- од изречена казна затвор-преиначена на повисока казна затвор.

14. Прикривање - чл.261 од КЗ

-од изречена условна парична-преиначена на парична казна.

15. Оштетување стамбени и деловни згради и простории-чл.245 КЗ

-од ослободителна - преиначена само за трошоците на постапка-

намалени.

16. Уништување или оштетување јавни инсталации-чл.291 КЗ

- изречена казна затвор-преиначена на условна затвор.

17. Тешки дела против општата сигурност -чл.292 ст.4 в.в. со чл.288 ст.4 в.в. со ст.2 КЗ

-казната затвор-преиначена намалена висината на затворот.

18. Загрозување на безбедноста во сообраќајот -чл.297 ст.1 КЗ

-од изречена парична казна -преиначена на казна затвор и изречена казна Забрана на управување со моторно возило = 2,

- од изречена парична казна затвор-преиначена на затвор=2,

-од изречена условна затвор-преиначена на парична,

-од изречена условна -преиначена за правна квалификација и ослободен.

19. Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот од чл.300 КЗ

- за чл.300 ст.1 в.в. со чл.297 ст.1 КЗ од изречена условна затвор-преиначена на затвор,

-за чл.300 ст.2 в.в. со чл.297 ст.1 КЗ од изречена казна затвор-преиначена на повисока казна затвор,

-за чл.300 ст.3 в.в. со чл.297 ст.3 КЗ од изречена условна затвор-преиначена на парична казна=3

-за чл.300 ст.4 в.в. со чл.297 ст.3 КЗ од изречена казна затвор - преиначена на повисока казна затвор.

20. Злоупотреба на службената положба и овластување-чл.353 КЗ

-за чл.353 ст.1 КЗ од изречена условна парична-преиначена на ефективна парична казна и конфискувана имотна корист,

-за чл.353 ст.2 в.в. со ст.1 КЗ-ослободен-преиначена одбиоено обвинение по чл.341 т.6 ЗКП- апсолутна застареност,

-за чл.353 ст.2 в.в. со ст.1 КЗ-ослободен-преиначена за трошоците - намалени,

-за чл.353 ст.3 в.в. со ст.1 и чл.22 КЗ-изречена условна затвор-преиначена по однос на намалувањена висината на одземената имотна корист,

-за чл.353 ст.3 в.в. со ст.1 и чл.45 КЗ-изречена условна затвор-преиначена со тоа што се зголемува висината на имотноправното побарување,

-за чл.353 ст.4 в.в. со ст.1 КЗ-изречена условна затвор-преиначена за правна квалификација-одбивателна по чл.341 т.6 ЗКП-релативна застареност,

-за чл.353 ст.4 в.в. со ст.1 и чл.22 КЗ-ослободителна-преиначена зголемена висина на трошоците на постапката,

-за чл.353 ст.4 в.в. со ст.2 и чл.45 КЗ-од изречени повеќе казни затвор-преиначена соизречување единствена казна затвор и изречување конфискација на имотна корист,

-за чл.353 ст.4 в.в. со ст.1 и чл.22 КЗ-ослободителна-преиначена и зголемени трошоците на постапката,

-за чл.353 ст.4 в.в.со ст.3 и 1 КЗ- изречена условна затвор и преиначена на казна затвор,

-за чл.353 ст.4 в.в.со ст.3 и 1 КЗ- изречена условна затвор -преиначена за правна квалификација за чл.353 ст.4 в.в. со ст.1 КЗ.

21. Фалсификување исправа-чл.378 КЗ

-преиначена за правна квалификација на чл.380 ст.1 КЗ=6
-од изречена казна затвор-преиначена на условна-затвор,
-изречена казна затвор-преиначена и се одзема-конфискува имотна корист.

22. Спречување службено лице во вршење службена должност-чл.382 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ

-од изречена условна затвор-преиначена на затвор.

23. Насилство -чл.386 КЗ

-за чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 КЗ-од изречена условна затвор-преиначена на затвор,

-за чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ -изречена казна затвор-преиначена за правна квалификација-одбиено обвинение по чл.341 т.6 од ЗКП пресудена работа.

-за чл.386 ст.2 в.в. со чл.45 ст.1 КЗ -изречена казна затвор-преиначена зголемена висината на затворот.

24. Недозволно изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материји-чл.396 ст.1 КЗ

-од изречена казна затвор-се преиначува на условна затвор,
- изречена условна затвор-преиначена се одземаа предмети-ловна пушка.

Причини за преиначување на судските одлуки

-Поради изречени условни осуди,Прим.нелогично е на помагачите да се изречат ефективни казни затвор а на извршителите условни осуди,

-поради изречена ниска висина на глобата,

-поради изречени ниски казни затвор,

-поради утврдена погрешна правна квалификација на кривичното дело,

-поради одлуката за трошоците на пиостапката или недосудени, или целосно недосудени или превисока сума досудена или не се во согласност со АТ.

-Поради неизречена конфискација на имотна корист,

-Поради неодземање на предмети со кои е извршено кривичното дело или настанале од него,

-Поради погрешна примена на чл.45 од КЗ и чл.5 од ЗКП за пресудена работа и принципот нонс бис ин идем.

-Поради настапена застареност на гонењето и др.

Заклучок

-Апелациониот суд во Штип во текот на 2009 год. извршил преиначување на судските одлуки по 24 кривични дела.

-Изречените ниски казни-допринеле за изјавување на голем број на жалби од Основните јавни обвинителства, поради недоволно ценети отежителни околности, неценети запретените-пропишани казни во КЗ за извршените кривични дела, поради последиците од сторените дела и.т.н.

-Голем е бројот на преиначени условни усуди и тоа 29 предмети што зборува за блага казнена политика,

-Многу грешки прават судовите во пресметката на трошоците сторени во

текот на постапката,

-Не се одземаат предметите со кои се врши кривичното дело иако судот треба задолжително да ги одзема-чл.100-а КЗ,

-Не се конфискува прибавената имотна корист иако е задолжително чл.97 КЗ,

-Најголем број на преиначени одлуки се кај Основен суд-Штип =26 и Основен суд-Струмица=23,

-Бројот од 13 преиначени судски одлуки по повод изјавени жалби а по службена должност не е за потценување и тоа зборува за квалитетот на пресудувањето пред Основните судови,

-Најмногу преиначување на судските одлуки имаме кај кривичните дела од Безбедноста на сообраќајот=12, и Злоупотребата на службената положба и овластување=11 и кривичните дела Кражби=10, што укажува дека суудиите треба да обратат поголемо внимание при утврдувањето на решителните факти кај овие кривични дела и дали сторителите ги извршиле и на кој начин или не.

Жалба на пресуда на второстепен суд

Според чл.381 од ЗКП против пресуда на второстепен суд-Апелационен суд е дозволена жалба до судот кој одлучува во трет степен-Врховниот суд на Македонија, во следните случаи:

1.-второстепениот суд изрекол казна затвор доживотно, или ако ја потврдил пресудата на првостепениот суд со која е изречена таква казна,

2.-второстепениот суд врз основа на одржаниот претрес ја утврдил фактичката состојба поинаку отколку првостепениот суд и врз така утврдената фактичка состојба ја засновал својата пресуда,

3.-второстепениот суд ја преиначил пресудата на првостепениот суд со која оптужениот е ослободен од обвинението и изрекол пресуда со која оптужениот се огласува за виновен.

Против одлуки-пресуда на Апелациониот суд во Штип поднесени се 2 жалби до Врховниот суд на Република Македонија, и состојбата по истите е следната:

-По едниот предмет уважена е жалбата на обвинетиот и нашата пресуда е преиначена така што обвинетиот е ослободен од обвинение врз основа на чл.342 т.3 од ЗКП поради недокажаност да обвинетиот го сторил делото.

-По вториот предмет уважена е жалбата на обвинетиот, пресудата е преиначена и врз основа на чл.341 т.6 од ЗКП е одбиено обвинението поднесено против обвинетиот.

Вонредни правни лекови

Нашиот ЗКП ги познава следните вонредни правни лекови:

1.-Повторување на кривичната постапка,-чл.388 ЗКП,

2.-Вонредно ублажување на казната,-чл.399 ЗКП,

3.-Барање заштита на законитоста,-чл.403 ЗКП,

4.Барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда-чл.411 ЗКП,

Вкупно доставени **68 одлуки** на Апелационен суд-Штип по вонредно правни лекови до Врховниот суд на РМ, и состојбата е следна:

1.- поднесени се = **9** Барања за заштита на законитоста. По овие барања состојбата е следна:

- по 2 предмета Врховниот суд констатира дека е сторена повреда на КЗ на штета на обвинетиот,

- по 5 предмета укината е нашата одлука и предметот вратен на повторно судење,

- по 2 предмети е одбиено барањето за заштита на законитоста како неосновано.

2.- поднесени = **59** Барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда. Состојбата по овие барања е следната:

- по 1 предмет барањето е уважено, пресудите преиначени и обвинетиот ослободен од обвинение.

- по 4 предмети барањето е отфрлено како недозволено,

- по 50 предмети барањето е одбиено како неосновано и потврдени одлуките,

- по 4 предмети уважено барањето и укинати одлуките.

Анализата е изготвена од судијата Киро Бојаџиски, раководител на Кривичниот оддел на Апелациониот суд во Штип, а усвоена од Кривичниот оддел на судот.

ГРАЃАНСКИ ОДДЕЛ

Надомест на штета (ГЖ)

Договор за хипотека (ГЖ)

Сопственост (ГЖ)

Упис на содружник и акционер (ТСЖ)

Купопродажба на недвижност по пат на јавно надавање (ТСЖ)

Јавен оглас, дискриминација и отказ на дог. за вработување (РОЖ)

Работни средби на граѓанските оддели на Апелационите судови

Непристрасност на суд (Европски суд за човекови права)

Право на пристап до судот (Европски суд за човекови права)

Судење во разумен рок (Европски суд за човекови права)

Анализа на укинати и преиначени граѓански првостепени одлуки

Надомест на штета - ГЖ

- 1. Постои поделена одговорност за настанување на штетата кога работодавецот на работниците им дал налог за работа, а не им обезбедил алат и средства за заштита, а работниците пак прифатиле да ја извршат работата иако биле свесни дека на тој начин се доведуваат во ризична состојба.**

Од образложението

Првостепениот суд од изведените докази утврдил дека тужителот бил во работен однос кај тужениот како општ работник. На 14.6.2004 година одговорниот работник кај тужениот дал налог да на 15.6.2004 година извршат работа тројца работници меѓу кој и тужителот, односно да ги исечат гранките на дрвјата кои се надвиснувале над патот и покрај патот што води до насадот со вишни, а заради непречено минување на камиони. Тужениот за таквата работа не ги обезбедил условите за безбедност на работниците и заштитни средства за извршување на таа работа. Тужениот за да ја изврши работата се качил на тракторот и од кровот на кабината која е на висина од околу 3 метри со секира почнал да ги пресекува гранките. Тогаш дошло до скршување на една гранка по што тужителот изгубил рамнотежа и паднал на патот. Од таквото паѓање тужителот здобил тешка телесна повреда и тоа скршеница на вратот, на десната подколеница, и мала повреда на кровот на зглобната чашка на десниот колк. Во Медицински центар на тужителот му била извршена хируршка операција и скршеницата била стабилизирана со спирални шrafoви. На болничко лекување бил задржан до 30.6.2004 година, по што бил на боледување еден месец. Потоа по извршените контроли пак бил на боледување кое траело до 10.1.2005 година кога отпочнал да оди на работа. За цело време на боледувањето му била исплатена плата како и 200 евра трошоци за лекување. Од таквата повреда тужителот претрпел физичка болка од јак интензитет која траела во моментот на повредувањето и до оперативниот третман односно четири дена. Потоа болката била со среден интензитет и траела 7 до 10 дена. Во првиот месец по операцијата тужителот користел ортопедско помагало – патерици, а понатаму при оптеретување на ногата и промена на времето чувствувал болки од среден интензитет. Исто така тужителот претрпел душевна болка поради намалена животна активност. Со оглед на возраста од 42 години кај тужителот се јавила траума поради последицата од повредата односно скратување на повредената нога за 4 до 5 см. Во периодот на лекувањето кое траело 5 месеци, во почетокот не можел да се движи, потоа со две патерици, па со една со што животните активности му биле намалени. Така не можел сам да се облекува и соблекува, и му била потребна помош за одржување на личната хигиена. Не можел да ги обавувал и другите работи и кај него душевната болка се јавила поради помислата дека ќе остане траел инвалид. Тужителот од тогаш па наваму не можел да обавувал работи со подолги стоења, а исто така чувствува и нагрденост поради скратување на десната нога. Ваквиот недостаток преставува трајна последица зошто не може да се отстрани. Исто така тужителот претрпел и страв бидејќи

повредата се случила во миг ненадејно. Во почетокот стравот бил со силен интензитет кои се манифестираше во помислата за животот и траел до пристигнувањето во МЦ К. Потоа 3 – 4 месеци стравот бил со среден интензитет бидејќи не знаел дали ќе остане инвалид. Каско последица на телесната повреда тужителот имал и намалена работна способност. Тој бил ограничен во извршувањето на работните кој ги обавувал пред да настане повредата.

Врз основа на вака утврдената фактичка положба, првостепениот суд погрешно го применил материјалното право одлучувајќи дека тужениот е исклучиво одговорен за настанатата штета кај тужителот. По мислење на овој суд висината на нематеријалната штета првостепениот суд правилно ја утврдил и во тој дел правилно е применета одредбата од чл.189 од ЗОО, имајќи ги во предвид јачината и времетраењето на физичкиот бол, стравот, намалената животна активност, нагргеноста кај тужителот, како и чл.184 ст. 2 од ЗОО во поглед на рентата. Меѓутоа, првостепениот суд од изведените докази во поглед на одговорноста извел погрешен заклучок дека оштетениот не придонел за настанување на штетата. Поради тоа погрешно е применето материјалното право, па овој суд согласно чл.361 ст.1 т. 3 од ЗПП, ја преиначи првостепената пресуда во ст. 2 од изреката и одлучи како во изреката на ова пресуда поради следните причини:

Од доказите изведени пред првостепениот суд произлегува дека на критичниот ден одговорен работник на тужениот дал налог за работа на тројца работници меѓу кој и на тужителот да ги исечат гранките, но за извршување на таквата работа не било обезбедено алат и други средства за заштита. Поради тоа туженото претпријатие има одговорност за настанување на штета. Меѓутоа оштетениот допринел во настанувањето на штетата, бидејќи тужителот сам го одредил начинот на кој ќе ја врши работата, а бил свесен дека со качувањето на кабината на тракторот се доведува до ризична состојба за која можел да биде свесен и да претпостави дека на тој начин може да се повреди. Тужителот работел како општ работник кај тужениот и со самото тоа што прифатил да ја изврши работата со недоволно внимание и самиот допринел за настанатата штета. При едни вакви околности овој суд смета дека подеднаква е одговорноста на странките, па затоа утврдената висина на штетата по сите основи овој суд ја намали за 50%, што е во согласност со чл.194 и чл.181 од ЗОО.

Апелационен суд Штип Гж.бр.241/09 од 22.04.2009 год.

2. Постои вина по принцип на објективна одговорност кога штетата настанала од постапување со опасни ствари, но и субјективна одговорност кога лицето што постапува со опасната ствар не ја користело заштитната опрема со која бил должен да се служи и не постапувал според пропишаните операти што го уредуваат работењето.

Од образложението

Тужителот е вработен кај тужениот на работно место раководител на единица за интервенции на пунктни станици и одржување на истите. На ден 9.06.2006 година откако претходно добил налог од шефот на водовод кај тужениот, сведокот ТВ, заедно со група на други работници отишол на препумпната станица на ул. „Р П“ заради утврдување на состојбата на исправност на таа станица и доколку постои дефект истиот да биде саниран. Кога со работната група отишле на пумпната станица виделе дека е заклучена влезната врата на станицата поради што било нужно и кршење на катанецот на влезната врата како биможеле да влезат и да интервенираат. Кога ја отвориле влезната врата, работната група предводена од тужителот влегла во објектот, сведокот Н. прва се качила до скалите на мократа комора, кои биле расклатени, а бидејќи било темно Н се послужила со мобилниот телефон за да може да се гледа. На самото место, метална врата-премин од сувата до мократа комора, немало заштита во смисла на платформа, ограда, така што ако се стапне после отварање на вратата од каде се влегува во просторот на мократа комора може да се падне. Настанот се случил на начин што прво сведокот Н се качила, и откако се симнала по скалите кои не биле убаво прицврстени, тужителот се качил по истите скали, прво застанал на платформата која е во просторот на сувата комора, металната врата била отворена и кога тужителот се обидел да даде исчекор во просторот на мократа комора за да види подобро дали во мократа комора има вода и да го лоцира дефектот, тужителот без должно внимание дал половина чекор напред во просторот на мократа комора а каде не постои платформа, по што се занел и паднал во резервоарот за вода- мокра комора. Тогаш во мократа комора немало вода односно мократа комора била празна.

Пумпната станица се состои од две комори, сува и мокра комора. Прво се влегува во сувата комора во која се сместени апаратите, а од неа се влегува во мократа комора која преставува резервоар со вода. Висината на сувата комора, од висината на сувата комора до дното на мократа комора има разлика во висината со околу 3 метри. Во мократа комора не постојат никакви скали, ниту платформа ставена по отварањето на металната врата која ги разделува мократа и сувата комора.

Пумпната станица технички не била предадена на тужениот до критичниот ден 9.06.2006 година, и истата не била во редовна употреба на туженото претпријатие, бидејќи не била вклучена во водоводниот систем на градот, но од дополнителните докази, сметки од електростопанство за задолжување од тужениот за плаќање на електрична струја и евиденција за потрошена електрична струја во 2005 и 2006 година произлегува дека со објектот препумпна станица управува туженото претпријатие.

Тужителот од падот во мократа комора се здобил со телесна повреда, скршеница на 2 и 3 слабински пршлен и на т.н. изросток на радикална коска од десна рака. Овие повреди се тешки телесни повреди со трајни последици особено скршеница на лумбалните пршлени (втори и трети лумбален пршлен) поради што доаѓа до пореметување на

статиката на `рбетот со доживотни и трајни последици во однос на стоене и дигање на терет. Како резултат на повредата тужителот претрпел нематеријална штета во вид на претрпен страв, претрпен физички бол и намалена животна активност со јачина, траење и износи наведени во обрзложението на побиваната одлука.

Од изведените докази овој суд утврди дека за настанување на предметната незгода постои вина на страна на тужениот по принцип на објективна одговорност но и субјективна вина на страна на тужителот при што поделената одговорност на странките по спорот во настанувањето на штетата е во процентуален сооднос од 50% према 50%. Овој суд од изведените докази начинот на кој настанала несреќата, видот, степенот и интензитетот на повредите кои ги претрпел тужителот утврди дека адекватен износ на име надомест на име вкупно претрпена нематеријална штета е износот од 800.000,00 денари.

На вака утврдената фактичка состојба овој суд одлучи како во изреката на оваа пресуда од следните причини:

Согласно чл.104 од ЗРО е предвидено: „ако работникот претрпи штета на работа или во врска со работата, работодавецот е должен да му ја надомести штетата според општите начела за одговорност на штетата.“

Согласно чл. чл.154 ст.2 од ЗОО: “за штета од предмети или дејности од кои произлегува зголемена опасност од штета за околината, се одговара без оглед на вината.“

Согласно чл.174 ст.1 од ЗОО: „за штета од опасен предмет, дејност одговара неговиот имател односно лицето што се занимава со неа“.

Согласно чл. 192 од ЗОО каде е предвидено: „оштетеникот што придонел да штетата настане и да биде поголема отколку би била инаку има право само на сразмерно намален надомест“.

Согласно чл.189 од ЗОО е предвидено: „за претрпени физички болки, за претрпени душевни болки, поради намалување на животната активност, нагрденост, повреда на угледот, честа, слободата или правата на личноста, смрт на блиско лице како и за страв судот ако најде дека околностите на случајот, особено јачината на болките и стравот при нивното траење го оправдуват тоа, ќе досуди справедлив паричен надомест, независно од надоместот на материјалната штета, како и во нејзино отсуство. При одлучувањето на барањето на нематеријална штета како и за висината на нејзиниот надомест судот ќе води сметка за значењето на повреденото добро и за целта за кое служи тој надомест но и за тоа со него да не им се погодува на стремежите што се неспоиливи со неговата природа.“

Имајќи во предвид дека и тужителот како оштетен придонел во настанувањето на предметната незгода така што при извршување на работните задачи пропуштил да постапи со внимание на добар стручњак во конкретниот случај, и не носел заштитна опрема ниту осветлување ниту таква опрема побарал од тужениот овој суд следуваше да го прифати жалбениот навод на жалителот за погрешна примена на материјалното право по однос на висината на досудениот надомест и одлучи да го намали претходно утврдениот износ на нематеријална штета од вкупно 800.000,00 ден. за претходно утврдениот допринос на

оштетениот во настанувањето на штетата од 50% досудувајќи надомест на нематеријална штета во вкупен износ од 400.000,00 ден. од кои 125.000,00 ден. за претрпен физички бол, 75.000,00 ден. за претрпен страв и 200.000,00 ден. за намалена животна активност.

Апелационен суд Штип Гж.бр.55/08 од 15.02.2008 год.

Врховен суд на РМ –рев.бр.599/08 од 12.03.2009 год.

- 3. Кога лицето поради бегство во друга држава самиот се довел во состојба да му биде определена мерка притвор, се смета дека со своите недозволените постапки поради бегство самиот причинил лишување од слобода. Во ваков случај нема незаконито постапување на државните органи и согласно чл.530 ст.3 од ЗКП на тоа лице не му припаѓа право на надомест на штета.**

Од образложението

Првостепениот суд утврдил дека со решението донесено од страна на истражен судија при тогашниот Окружен суд во Штип под Кио бр. 55/05 од 27.12.1994 год. се одредило спроведување на истрага против тужителот по овој спор КП од С, а поради постоење на основано сомневање дека истиот имал сторено кривично дело „Проневера“, по чл. 178 ст.3. од КЗ на РМ, при што со истото решение му било одреден и притвор. Во решението како напомена од истражниот судија стоела констатацијата дека КП од С. од страна на МВР С. бил лишен од слобода и приведен од Х. во М. во затворот во Ш на ден 18.04.1996 год. во 15 часот од кога и му се сметала на истиот изречената мерка притвор. По претходно постапување на истражниот судија на ден 27.12.1994 год. судот утврдил дека била донесена наредба за издавање на потерница против сега тужителот К која се доставила до УВР С заради постапување на истата. Со решението на истражниот судија од 29.12.1995 год, а по предлог на Окружниот јавен обвинител во Штип, првостепениот суд утврдил дека се прекинала поведената истрага против К од причини што истиот не бил пронајден во Х, не бил лишен од слобода и се уште се наоѓал во бегство. Судот утврдил дека на 8.08.1995 год. тужителот како бегалец бил приведен од страна на полициски агент на полициската служба за странци при регионалната полиција во А - А во тимот 2 – одделение за полициска истрага а по барање на јавниот правобранител на округот А, а врз основа чл. 20-21 од Законот за екстрадиција. Во периодот од 14.08.1995 год. па до 18.04.1996 год. судот утврдил дека тужителот бил притворен во казнениот З во Л, Х. Со откривањето и притварањето на тужителот продолжила истражната постапка против него пред истражниот судија на Окружен суд Штип. На ден 20.04.1996 год. по претходно екстрадирање во М и притварање во З Ш, на тужителот како осомничен за прв пат му се земала изјава од истражен судија по што било донесено решение за спроведување на истрага и повторно се испитал тужителот како обвинет. Со решението на Кривичниот Совет на

Окружниот суд во Штип, донесено под Кс.бр. 55/05 од 18.06.1996 год. судот утврдил дека се продолжил притворот против сега тужителот се до завршувањето на главниот претрес. Со решението на Кривичниот совет при Основен суд С донесено под К.бр. 55/05 од 17.07.1996 год. притворот према тужителот се укинал со прифаќање на понудената гаранција од страна на неговите родители, поради што и во понатамошниот тек на првостепената и второстепена кривична постапка против истиот тој се бранел од слобода. Од страна на Основниот суд во С судот утврдил дека биле донесени две кривични осудителни пресуди против сега тужителот при што првата од страна на второстепениот суд била укината, додека со втората одлука донесена од страна на второстепениот суд под Кж бр. 66/05 од 29.04.2004 год. пресудата на Основниот суд во С била преиначена со тоа што наместо за кривичното дело „П „ тужителот се огласил за виновен за кривичното Дело „ З „. Со наведената одлука а согласно чл. 341 ст.1.т.6 од ЗКП обвинението спрема тужителот К се одбило поради настапување на застареност на кривичното гонење. Од извршеното вештачење по спорот од страна на вештото лице др - ВЉ – невропсихијатар, а по претходно обавен разговор со тужителот споредено со нејзиното лично испитување на условите во притворот кој тужителот ги доживеал во странска држава и во З Ш во М, судот утврдил дека со самото притворање на тужителот во странската држава, како и во својата држава, тој почувствувал вистински кошмар – страв од неизвесна иднина како за него, така и за неговото семејство, а почувствувал и изгубен углед во лоша иднина и беспомошност. Лошите затворски услови - темната ќелија со мала маса и столче во која се наоѓало и ВЦ кај него створиле страшно негативни депремилани чувства, чувства на без живот, поради што и истиот почувствувал длабок душевен бол кој не сакал да го ублажува со смирувачки дејствија. Тужителот најголем душевен бол почувствувал во моментот на средбата со своите најблиски, посебно првата кратка средба со неговиот татко. За време на траењето на долгогодишниот судски процес, во однос према јавната опкруженост судот утврдил дека тужителот чувствувал длабок срам поради озборувањето на луѓето со што на истиот му се нарушил угледот. Тужителот чувствувал и психичко страдање пред се заради времето поминато во притвор, а чувствувал и психичко страдање поради разделбата со своите најблиски. Душевниот бол со тек на времето по ослободувањето од притвор кај истиот попуштил во интензитет, но сепак бил присутен се до 2004 год. и тоа со среден интензитет, а после тоа поминал во бол со послаб интензитет кој тужителот со примање на смирувачки средства го санира.

Ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена и произлегува од изведените и правилно ценети докази.

Како резултат на правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалото право кога ја донел побиваната пресуда и одлучил како во дел I од изреката на истата.

Согласно чл. 526 ст. 1 од КЗ (Службен Весник на РМ бр. 15/97) е предвидено дека „Право на надомест на штета поради неоправдана осуда има лицето спрема кое била правосилно изречена кривична санкција или кое е огласено за виновно а е ослободено од казната, а

подоцна по повод вонреден правен лек новата постапка правосилно е запрена или со правосилна пресуда е ослободено од обвинението или обвинението е одбиено,,.

Согласно чл. 530 ст. 1 т. 1 од истиот закон е предвидено дека „Право на надомест на штетата му припаѓа и на лицето кое било во притвор а не дошло до поведување на кривична постапка или постапката е запрена со правосилно решение, или со правосилна пресуда е ослободено од обвинението или обвинението е одбиено,, а согласно т. 4 од истиот член ваквото право му припаѓа и на лицето кое во притвор поминало подолго време отколку што трае казната затвор на која е осудено.

По мислење на овој суд првостепениот суд правилно одлучил кога истакнатото предметно тужбено барање од страна на тужителот Л К од С да се задолжи тужениот на истиот да му исплати нематеријална и материјална штета во севкупен износ од 1.834.000,00 денари го одбил како неосновано, бидејќи од изведените докази неспорно утврдил дека во конкретниот случај не се исполнети условите од Законот за кривична постапка согласно погоре цитираните законски одредби за да истиот има право на надомест на штетата што ја бара, пред се од причини што во конкретниот случај против тужителот е донесена одбивателна пресуда само поради настапување на апсолутна застареност на кривичното гонење за кривичното дело „З „па времето што тој го поминал во притвор во Холандија во К во Л - Х во временскиот период од 14.08.1995 год. па до 18.04.1996 год, не е неоправдано.

При донесувањето на својата одлука Апелациониот Суд ги имаше во вид погоре цитираните законски одредби од Законот за кривична постапка (објавен во Службен весник на РМ 15/97).

Согласно овие одредби за остварување на правото на надомест на штета потребно е и постоење на неоправданост на осудата, или притворот во конкретниот случај, а не само донесување на одбивателна пресуда. Во конкретниот случај не е утврдена незаконитост на решенијата за притвор, а одбивателната пресуда е донесена во жалбена постапка од причини на декриминализацијата на кривичното дело „П „ и настапување на застареност за гонење на кривичното дело „З „. Според ова имајќи ги во вид и одредбите од чл. 154 ст. 1 и чл. 158 од ЗОО (Објавен во Службен весник на СФРЈ бр. 29/77) Апелациониот суд смета дека кај тужениот нема вина и истиот нема одговорност за штета во овој предмет, посебно ако се има во вид дека до донесување на одбивателна пресуда не дошло поради незаконито постапување на државните органи или поради околности што ја исклучуваат одговорноста на тужителот за делото за кое е водена постапката туку поради застареност.

Апелационен суд Штип Гж.бр.2367/07 од 17.01.2008 год.

Врховен суд на РМ – Рев.бр.697/08 од 16.06.2009 год.

4. Кога со пресуда на Врховниот суд на РМ, по поднесено БЗЗ од Јавно обвинителство на Република Македонија, е утврдено дека и првостепениот и второстепениот суд неосновано го ослободиле од обвинение лицето од причини што од сите докази изведени кај првостепениот суд се докажало неговото учество во кривичното дело, лицето нема право на обештетување поради неосновано лишување од слобода за определениот притвор во рамките на кривичната постапка.

Од образложението

Првостепениот суд утврдил дека на тужителот по спорот А. Ј. од С. со решението донесено од страна на истражниот судија при Основен суд Струмица Ки.бр.77 од 21.05.2001 година за спроведување на истрага му била определена мерка притвор која започнувала да тече од 21.05.2001 година од 21 часот во времетраење од 30 дена затоа што истиот на ден 29.04.2001 година вечерта околу 22 часот договорно и заеднички како соизвршител со малолетните П. Ц, П. П, сите од С. со патничкото моторно возило „југо“ кое тој го управувал отишле во с. С. каде што со намера да прибават туѓи предмети на противправен начин влегле во куќата на С. и В. каде со употреба на сила на истите им се заканувале при што барале пари удирајќи ги со тупаници и врзувајќи им ги со селотејп рацете при што им одзеле 2000 ДМ и 13.000,00 денари со што и го сториле кривичното дело разбојништво по член 237 ст. 3 в. в со ст. 1. По вака донесеното решение осумничениот т. е сега тужителот А. судот утврдил дека бил однесен во притвор во затворот во Ш. каде истиот во одделението за притвор престојувал 9 дена и тоа од 21.05.2001 година од 23 ч. до 30.05.истата година кога по наредба на истражниот судија донесена под Ки.бр.47/01 од 30.05.2001 година бил спроведен во Невропсихијатриската болница во Н. За ваквата состојба од страна на судечкиот судија кој постапувал по предметот првостепениот суд утврдил дека бил известен и Вишиот јавен обвинител при што во текот на лекувањето и престојот во болницата врз сега тужителот било извршено невропсихијатриско вештачење при што за истиот била поставена дијагнозата - акутно полиморфно психотично растројство каде и бил лекуван со соодветни медикаменти а од болницата бил испишан на 27.05.2001 година. Со пресуда на Основниот суд С. донесена под К.бр.181/01 од 17.10.2003 година судот утврдил дека сега тужителот бил ослободен од обвинението за кривичното дело разбојништво по чл. 237 ст. 3 в. в со ст. 1 и в. в со чл. 22 од КЗ а врз основа на чл.342 т. 3 од КЗ која пресуда била потврдена и со донесената пресуда од страна Апелациониот суд во Штип под Кж.бр.77 од 22.04.2004 година. Против вака донесената правосилна пресуда од страна на Јавниот обвинител на РМ во ослободителниот дел под ст. 2 во однос на обвинетиот А. Ј. било поднесено барање за заштита на законитоста поради повреда на чл. 355 ст. 1т. 11 од ЗКП и повреда на КЗ од чл. 356 ст. 1 т. 1 в. в со чл. 237 ст. 3 а в. в со ст. 1 и чл.22 од КЗ во кое барање било предложено В. на РМ констатира дека е сторено повреда на погоре цитираните членови т.е

дека законот е повреден во корист на обвинетиот А Ј . Врховниот суд на РМ одлучувајќи по вака поднесеното барање за заштита на законитоста со пресуда донесена под Кзз бр. 77/04 од 7.07.2004 година утврдил дека барањето за заштита на законитоста поднесено од страна на Јавниот обвинител на РМ погоре наведено е основано и утврдил дека со пресудите донесени од страна на Основниот суд во Струмица и Апелациониот суд во Штип погоре наведени по однос на ослободителниот дел под ст. 2 во корист на обвинетиот А Ј биле сторени повреди од чл. 355 ст. 1 т. 11 од ЗПП и чл. 356 ст. 1 т.1 в. в со чл. 237 ст. 3 в. в со ст. 1 од чл. 22 од Кривичниот законик т. е истите судови неосновано го ослободиле сега тужителот од обвинение. Ова и од причини што од увидот во предметните списи Врховниот суд а посебно од увидот во дадените искази од страна на осудениот Ј Д и од страна на малолетниците Џ П и П П неспорно утврдил и констатирал дека со дејствијата превземени критичниот ден сега тужителот А го сторил кривичното дело разбојништво по чл. 237 ст. 3 в. в со ст. 1 чл. 22 од КЗ како соизвршител со останатите обвинети т. е заеднички и по претходен договор со нив.

Бидејќи со пресудата донесена од страна на Врховниот суд на РМ под Кзз бр. 25/04 од 7.07.2004 година, а по претходно поднесено барање од страна на Јавниот обвинител на РМ за заштита на законитоста е утврдено дека и првостепениот и второстепениот суд неосновано го ослободиле истиот од обвинение за кривичното дело Разбојништво од причини што од сите докази а посебно од исказите на распрашаните сведетели кои биле јасни, логични и хронолошки поврзани со настанот, како и константни во текот на траењето на целата постапка се докажувало неговото учество во кривичното дело за кое се теретел т. е непорно се докажувало дека и на негова страна има вина за сторување на кривичното дело Разбојништво.

Апелационен суд Штип ГЖ.бр.1284/05 од 19.20.2006 год.
Врховен суд на РМ- Рев.бр.748/07 од 03.07.2008 год.

- 5. Кога осигурителната компанија исплатила надомест на нематеријална штета на оштетените со спогодба и бара регрес од предизвикувачите на штета по судски пат, судот е овластен да ја оценува висината на износот што треба да се исплати на име надомест – регрес со правилна примена на чл.189 од ЗОО.**

Од образложението

Првостепениот суд утврдил дека на ден 09.09.2002 година првотужениот П Д управувајќи неосигуран трактор со приколка сопственост на П В без регистарски таблички предизвикал сообраќајна незгода во која се оштетени лицата И и К Ш . За сообраќајната незгода тужениот Д П бил огласен за виновен и условно казнет со пресуда на Основен суд Штип К.бр.154/03 од 02.10.2003 година. Оштетените

поднеле барање за надомест на штета до АДОР „К М“ С по што била склучена спогодба со која на И Ш му се надоместува штета во висина од 550.800,00 денари додека пак на К Ш и се надоместува штета во висина од 360.360,00 денари, или за двајцата била надоместена вкупна штета од 911.160,00 денари. Овој износ на оштетените е земен од сметка на тужителот на ден 06.04.2004 година. Тужителот до тужените поднел опомена пред тужби со цел доброволно да го платат регресот, меѓутоа истите не го платиле поради што тужителот ја поднел предметната тужба. Судот утврдил дека лицето Ш И од сообраќајната незгода се здобил со телесни повреди наведени во образложението на побиваната пресуда и чувствувал бол по интензитет и времетраење како што е наведено во образложението на побиваната пресуда. Судот утврдил дека кај Ш И постоела намалена животна активност поради која истиот претрпел душевна болка во период од 3 месеци до целосното рехабилитирање. Судот ги утврдил и телесните повреди што ги здобила Ш К, претрпениот страв, бол, како и намалена животна активност за Ш К.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд погрешно го применил материјалното право и досудил превисок износ на нематеријална штета. По наоѓање на овој суд досудениот надомест на нематеријална штета е превисок а досудениот износ за состав на спогодба од 20% нема законска оправданост согласно чл. 189 од ЗОО, поради што следуваше овој суд согласно чл.361 од ЗПП да ја преиначи првостепената пресуда и да одлучи како во изреката од следните причини:

Согласно чл.189 од ЗОО е предвидено: „За претрпени физички болки, за претрпени душевни болки, поради намалување на животната активност, нагрденост, повреда на угледот, честа, слободата или правата на личноста, смрт на блиско лице како и за страв судот ако најде дека околностите на случајот, особено јачината на болките и стравот при нивното траење го оправдуват тоа, ќе досуди справедлив паричен надомест, независно од надоместот на материјалната штета, како и во нејзино отсуство. При одлучувањето на барањето на нематеријална штета како и за висината на нејзиниот надомест судот ќе води сметка за значењето на повреденото добро и за целта за кое служи тој надомест но и за тоа со него да не им се погодува на стремежите што се неспоиливи со неговата природа.“

По наоѓање на овој суд со сега досудениот надомест на регресен долг досудениот надомест на нематеријална штета ќе биде досуден правилно и согласно одредбата од чл.189 до ЗОО а каде е предвидено надоместот за претрпена штета да биде исплатен во висина адекватна на степенот на повредата на заштитеното добро и да се води сметка со исплатата на надоместот да не се погодува на стремежите кои се спортивни на целата закон служи исплатата на надоместот.

Во останатиот дел од тужбеното барање за износ од уште 464.020,00 денари на име регресен долг и тоа: за разликата од нематеријална штета за намалена животна активност за Ш И од досудените 90.000,00 денари до исплатените 180.000,00 денари, за спогодба од 20% - 84.000,00 денари и нагрденост од 40.000,00 денари и за К Ш за разликата од досудените 30.000,00 денари до исплатените

120.000,00 денари, за спогодба 20% износ од 60.000,00 денари, овој суд го одби како неосновано бидејќи исплатената разлика по наоѓање на овој суд е исплатена во превисоки износи а за исплата на надомест за склучена вонсудска спогодба не постои пропишан законски основ за исплата на таков надомест.

Апелационен суд Штип Гж.бр.2086/07 од 13.12.2007 год.
Врховен суд на РМ- Рев.бр.583/08 од 11.03.2009 год.

6.Сопственикот на крава кој од нејзино одгледување остварувал приходи, а која угинала во сообраќајна незгода по вина на возачот на моторното возило, има право на надомест и на испуштената корист која не може да ја остварува поради угинувањето на кравата.

Од Образложението

Првостепениот суд утврдил дека по вина на возачот на моторното возило угинала кравата на тужителот, па како тужен во овој спор е осигурителното друштво кај кое, за одговорност на штета нанесена на трети лица е осигурено предметното возило.

Од извршеното вештачење е утврдено дека разумен рок за набавка на друга крава од овој вид од тужителот и со тоа тужителот да не трпи штета од изгубена добивка е периодот од моментот на сообраќајната несреќа до моментот на исплатата на средствата од тужениот на тужителот, кој период изнесува 3 години и за период од 3 години изгубената добивка од три телиња изнесува 39.000,00 ден. и изгубената добивка од млекото изнесува 138.555,00 ден.

Согласно чл.141 ст.1 од ЗОО “Тој што ќе му причини штета на друг должен е да му ја надомести, доколку не се докаже дека штетата настанала без негова вина“.

Согласно чл.142 од истиот Закон, “Штетата е намалување на нечиј имот (обична штета) и спречување на негово зголемување (испуштена корист) како и нанесување на друга физичка или душевна болка или страв (нематеријална штета)“.

Согласно чл.178 од ЗОО “Оштетениот има право како на надомест на обична штета, така и надомест на испуштена корист. Висината на надоместот на штетата се определува според цените во времето на донесувањето на судската одлука, освен ако нешто друго не е уредено со закон. При оцената на висината на испуштената корист се зема впредвид добивката што можела основано да се очекува според редовниот тек на работите или според посебни околности, а чие остварување е спречено со оштетниковото дејствие или пропуштање на оштетениот“.

Во конкретниот случај на тужителот му следува изгубена добивка за теле и од млеко за период од 3 години или вкупната штета заедно со изгубената добивка за период од 3 години изнесува 206.130,00 ден.

Во случајов, тужениот требало веднаш да ја плати цената за кравата и со тоа да спречи тужителот да трпи штета од изгубена добивка

на млеко и телиња. Со оглед на материјалната состојба на тужителот, утврдена од првостепениот суд тужителот не бил во можност да купи друга крава од таков вид, па на тужителот му следува штета за изгубена добивка за период од 3 години кој факт е утврден со извршеното вештачење.

Бидејќи штетата е утврдена по цена во моментот на пресудувањето, на тужителот му следува камата на досудениот износ за кравата, сметано од пресудувањето па до исплатата.

Пресуда на Апелационен суд Штип, ГЖ.бр.512/09 од 14.05.2009 год.

Договор за хипотека-ГЖ

- 1. Кога во јавните книги е запишана прибелешка за забрана на продажба нотарот не смее да спроведува постапка за продажба, а доколку таква продажба е извршена истата е ништовна и не произведува правно дејствие, без оглед што подоцна прибелешката за забрана е избришана.**

Од образложението

Правилно е утврдено дека врз основа на договор за хипотека Оду.бр. 41/01 од 26.02.2001 год, засновано е заложно право од прв ред на деловниот простор опишан во изреката на одлуката. Оваа хипотека е заснована во корист на хипотекарниот доверител ДОО БС од С кој претходно на хипотекарниот должник АД Х, БС му дал парични средства на заем. Со пријава бр.55 од 10.08.2001 год, тужителот побарал запишување и запишана е предбелешка на заложно право со забрана на отугување на деловниот простор во јавните книги. На ден 30.08.2002 год, отпочнала реализацијата на хипотеката и е одржано првото јавно наддавање, а на ден 22.10.2002 год, е склучен нотарскиот акт со елементи на догвоор за продажба. По извршената предбелешка тужителот добил укажување од ДЗГР од Кочани да ги приложи кај него потребните документи за воспоставување на заложното право а тоа се решението за присилна наплата бр. 15-18/28, 15-748/1 од 15.03.2003 год, и записникот за попис и процена на недвижен имот бр.1580/29 од 15.03.2001 год. Овие решенија и записници се со цел Р М да изврши присилна наплата од страна на АД, Х БС на неплатени јавни давачки во износ од 35.290.506,00 денари. На ден 14.01.2003 год, ДЗГР од К го бриши пребележувањето на заложното право, а по поднесена жалба од УЈП ова решение станало правосилно на 22.07.2004 год. Во моментот кога е вршена продажбата од нотарот М З и кога е составен нотарскиот акт со елементи на договор за продажба предбелешката во корист на Република Македонија не била избришана. Дополнително до ДЗГР од Кочани сите потребни податоци од страна на УЈП се доставени на 10.06.2004 год.

Жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба се неосновани во целост.Фактичката состојба е утврдена врз основа на изведените писмени докази, а жалителот во текот на постапката нема истакнато никакви докази, а со жалбата и никакви наводи кои можат да ја доведат под сомнеж истата.

На правилно утврдената фактичка состојба првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната пресуда и го одбил тужбеното барање на тужителот како неосновано. Во чл. 55 ст.1 од Законот за утврдување и наплата на јавните приходи предвидено е дека, „попишаниот имот може да се остави на чување на даночниот должник, со забрана за отугување до намирување на даночниот долг. Забраната за отугување на недвижен имот Органот за јавни приходи ја пријавува во Органот надлежен за геодетски работи заради запишување на предбележано заложно право

на недвижноста,,Во конкретниот случај УЈП донела решение за присилна наплата и на 17.08.2001 год, е извршена прибелешка во јавните книги на забраната за отугување на недвижен имот. Согласно овој член нотарот не можел да отпочнува и спроведува постапка за продажба бидејќи пред да отпочне постапката за реализација на хипотеката во јавните книги во корист на РМ била запишана забрана за продажба. Првостепениот суд неправилно ја применил оваа законска одредба кога утврдил дека прибелешката е без дејствије бидејќи подоцна со решение истата прибелешка била избришана.Од изведените докази е видно дека решението со кое прибелешката во корист на РМ е избришана станало правосилно по спроведената постапка за продажба на недвижноста. Според мислењето на Апелациониот суд во ваков случај нотарот постапил спротивно на чл. 55 ст.1. од Законот за утврдување и наплата на јавните приходи, чл. 51 од Законот за договорната хипотека и чл. 144, 145, 146 и 147 од ЗИП, како и чл.95 од ЗОО, кога ја спровел постапката за јавна продажба со елементи на договор за купопродажба.

Апелационен суд Штип Гж.бр.2089/07 од 13.12.2007 год.

Сопственост - ГЖ

1. Кога родителите на едниот брачен другар ги обезбедиле сите средства за изградбата на куќата и превземале активности за градбата, тогаш тие станале сопственици на куќата врз основа на градба. Куќата не претставува заеднички имот на нивниот син со неговата поранешна сопруга само поради фактот што плацот бил купен од родителите и заведен на име на синот. Родителите своето право можат да го остварат со тужба на главно вмешување во постапката за утврдување на право на сопственост што тече меѓу нивниот син и неговата поранешна сопруга.

Од образложението

Утврдено е дека А.В. и АК стапиле во брак 1998 год., а бракот е разведен со пресуда на Основен суд С П.бр. 55/05 од 31.1.2005 год. Брачната заедница фактички престанала да постои уште од месец август 2004 год. Утврдено е дека во текот на 2000 год, тужителот К. го овластил бирото „М „ од С и неговиот зет ФШ да барат плац на кој ќе се гради куќа. Плацот е купен од продавачот ДД на кого му се исплатени 53.000 германски марки, и плацот по желба на Киро бил заведен на име на неговиот син В . Парите за плацот биле сопственост на К и неговата сопруга З и тоа од нивната заштеда и од подигнатиот кредит во износ од 35.000 германски марки од страна на К. К Т била гарант во овој договор а кредитот го враќа К . Градбата на куќата ја вршел Р Т и за тоа од страна на К му биле исплатени 44.000 германски марки. Дополнителните занаетчиски работи во куќата се плаќани исто така од К и З . Приходите кој КТ ги остварувала се користеле за потребите за семејната заедница помеѓу неа и В , а кредитот кој го подигнале КТ и В исто така бил искористен од неа и В ,а кредитот го враќа В . Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. Жалителот во жалбата истакнува дека фактичката состојба е погрешно утврдена поради тоа што паричните средства за изградба на куќата се од неа и од В а таквите наводи ги поткрепува со факти дека таа подигнала кредит и дека остварувала своја заработка. Овие наводи во жалбата се во противречност со изведените докази во текот на постапката. Од увидот кон списите во предметот е видно дека кредитот од 35.000 германски марки од националната Банка на трудот го подигнал и враќал АК и В, а КТ била само гарант. Исто така кредитот од 20.000 евра е подигнат и потрошен за тековни потреби од В и КТ, а враќањето на кредитот го вршел В . Од правилно изведените докази првостепениот суд со сигурност утврди дека К и З АН ја изградиле спорната куќа , без оглед што плацот бил заведен на име на нивниот син В , односно правилно е утврдено дека спорната недвижност не е имот кој В и КТ го стекнале во текот на нивната брачна заедница. На правилно утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил чл. 112 како и чл. 66 и 67 од Законот за сопственост и други стварни права. Правото на сопственост К и З АН го стекнуваат врз основа на градба, па во конкретниот случај не може да се прифати дека тој имот е

имот кој поранешните брачни другари КТ и В го стекнале во текот на бракот.

Апелационен суд Штип Гж.бр.979/07 од 20.09.2007 год.

- 2. Ако со цел да се избегне одземање на недвижен имот во рамките на кривична постапка, странките склучиле договор за физичка делба на имот, а покрај тоа и понатаму заеднички го користат тој имот, тогаш постои недозволеност на мотивот и целта за склучување на тој договор. Во тој случај во согласност со чл.45 ст.2 од ЗОО договорот не произведува правно дејство.**

Од образложението

Првостепениот суд утврдил дека тужителот и тужената биле брачни другари и стапиле во брак на 03.03.1980 година, да во текот на брачна заедница се стекнале со заеднички подвижен и недвижен имот. По склучувањето на бракот, странките живееле во стан на ул.“ЕН“ бр.6 во Штип. Во 1985 година купиле плац за изградба на куќа на ул.“АС “ бр.7 во населба блок 85 во површина од 676 м.кв. Во прво време адаптирале од куќата стан од околу 100 м.кв. и канцеларија од 20 м.кв. а остатокот од куќата бил карабина. На 19.09.1995 година тужителот како законски застапник на А –П, фирма основана во 1991 година, склучил договор со ГП “П -С, за купопродажба на деловен простор-објект Д локал бр.70, приземје во вкупна површина од 16,20 м.кв. Додека странките биле во брак се стекнале и со сопственост на деловен простор на ул.“В П “ б.б. во Штип, локал С-1 во станбена зграда Д-3 во површина од околу 8 м.кв. и основале и друга фирма “А-П 2“ на кој оснивач била тужената Н О . Странките додека биле во брак се стекнале и со подвижен имот и тоа МПВ -џип , кој тужителот го купил во 1988 година за 600 евра од Б . Во 1994 година против тужителот Р како законски застапник на фирмата „А-П била поведена кривична постапка за кривично дело “даночно затајување“ и за “повреда или симнување на службен печат или знак“. Под страв да не им биде одземен целокупниот заеднички имот стекнат во бракот, тужителот и тужената се консултирале со правни лица па така тужената Н била кај ПА тогашен Зам.јавен обвинител кој ја посветувал да склучат договор за физичка делба на заедничкиот имот. Странките го склучиле договорот со кој извршиле поделба на недвижниот имот стекнат во бракот на тој начин што во делот на тужената Н да припадне во сопственост и владение од деловен простор по договор бр.01-14765 од 28.12.1990 година на ул.“В П“ бб во Штип, локал бр.С-1 во станбена зграда Д-3 во Штип од 8 м.кв., куќа по решение добиено од Секретаријатот за финансии-Одделение за имотно правни односи од 09.07.1985 година на ул.“АС “ бр.6 со двор на урбанистичка парцела бр.133 во нас.блок-85 во површина од 476 м.кв. Во делот на тужителот Р било договорено во сопственост и владение да му припадне станот на ул.“ЕН“ бр.7 по договор од 15.08.1980 година во површина од 53,60 м.кв. и 1 соба во површина од 20 м.кв. која се наоѓа во подрумскиот дел од

куќата на ул.“АС бр.6 од западната страна. Договорот го потпишале и двете странки и го завериле во поранешниот Општински суд под Зав.І бр.444/04 од 18.04.1995 година. Еден месец по склучувањето на договорот за физичка делба чие поништување се бара странките го продале станот на ул.“ЕН“ бр.7. Во меѓувреме брачните односи помеѓу странките се нарушиле и во 1999 година бракот помеѓу тужителот и тужената бил разведен. Тужената отишла да живее кај нејзините родители, но по извесно време односите повторно се подобриле и повторно отпочнале да живеат заедно се до 2004 година кога односите помеѓу нив повторно се влошиле а тужителот бил буквално истеран од куќата на ул.“АС бр.6 во Штип од страна на тужената и нивниот постар син и тогаш за прв пат тужената му рекла на тужителот дека се ќе му земе. Тужителот немал пристап до куќата, немал каде да живее по што ја поднел предметната тужба.

На така правилно и целосно утврдена фактичка положба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука. Правилно судот го применил чл.45 ст.2 од ЗОО со кое е предвидено:“ако недозволената побуда суштествено влијаела врз одлуката на едниот договорач да го склучи договорот и ако другиот договорач тоа го знаел или морал да го знае, договорот ќе биде без дејство. Во чл.58 ст.1 од истиот закон е кажано:“ привидниот договор нема дејство меѓу договорните страни“. Од изведените докази судот неспорно утврдил дека во 1994 година противтужителот Р се водела кривична постапка за кривично дело “затајување на данок и за повреда или симнување на службен печат или знак“, да тужената како брачна другарка во тоа време знаела за тоа и дека поради тоа барала од свидетелот ПА совет дали постоела опасност да им биде одземен заедничкиот имот стекнат во брак со тужителот и од како тоа и било потврдено со тужителот го заклучиле предметниот договор за физичка делба. Судот утврдил дека недозволеноста на мотивот и целта за склучување на тој договор – да се избегне одземање на недвижниот имот поради кривичната постапка што била поведена против тужителот, доведува до тоа да тој договор е ништовен во смисол на погоре цитираните законски одредби. Освен тоа неспорно судот утврдил да и со самото однесување на странките за целиот период на заедничкото живеење во куќата скоро 9 години од склучувањето на договорот манифестирале волја на заедничка сопственост према куќата како брачна имовина.

По оценка на овој суд по однос на одлуката во ст.3 од изреката со која судот утврдил право на сопственост на една половина од недвижниот имот по основ на имот стекнат во брак на тужителот со тужената, правилно е применето материјалното право од чл.75 ст.2 од Законот за сопственост и други стварни права со кој е предвидено:“при утврдувањето на деловите на брачните другари во заедничкиот имот, судот тргнува од фактот дека заедничкиот имот на брачните другари се дели на еднакви делови“.

Од изведените докази неспорно произлегува да овој недвижен имот странките ги стекнале за време на траењето на брачната заедница од 1980 година се до 1999 година кога се развеле. Најпрво во месец 08.1980 година бил на име на тужената купен заедничкиот стан на

кредит на ул.“ЕН“ кој бил исплатуван во текот на бракот. Потоа во 1985 година купиле плац за изградба на предметната куќа, исто така со заеднички средства. По продажбата на станот 1995 година странките оспособиле за живеење 100 м.кв. од куќата во која се вселиле и заедно живееле неколку години. Со работењето на двете фирми “А-П 1“ чиј основач бил тужителот, и “А-П 2“ чиј оснивач била тужената се стекнале со парични средства со кој купиле и два деловни простора.

Овој суд го ценеше жалбениот навод на жалителката за тоа дека самото поднесување на тужбата за поништување на договорот за физичка делба по протекот полни 9 години од неговото склучување како и самата примена на договорот во правниот промет од страна на тужителот со извршената продажба на станот и ја потврдува свесната волја за склучувањето на тој договор и за непостоење на негова фиктивност, но ги одби истите како неосновани. Од изведените докази произлегува дека причината за поднесувањето на предметната тужба било таа што од како бил продаден станот во 1995 година странките се вселиле и живееле во заедничката куќа од 1995 година и покрај разводот во 1999 година продолжиле да живеат заедно до 2004 година кога тужителот бил истеран од куќата од страна на тужената со закана дека се ќе му земе, бил доведен во ситуација да нема каде да живее.

Апелационен суд Штип ГЖ.бр.2108/07 од 05.02.2008
Врховен суд на РМ – рев.бр.597/08 од 12.03.2009 год.

Упис на содружник и акционер - ТСЖ

- 1. Ништовен е упис на промена на содружник поради пренос на удел, кога на уделот што се пренесува е извршена заплена од извршител и на имателот на уделот му е забрането да располага со истиот.**

Од образложението

Првостепениот суд утврдил дека со пресуда Пст.бр. 111/01 од 7.09. 2006 год, на Основниот суд во Штип е задолжено правното лице ИК, да плати на тужителот 33 А.Б. 1.459.249,00 денари на име главен долг со камата сметано од 16.12.2005 год, до исплатата и трошоци во постапката во износ од 79. 456,00 денари, во рок од 8 дена .Ова пресуда е потврдена со пресуда ССЖ.бр. 222/02 од 12.02.2007 год, на Апелациониот суд во Штип, која станала правосилна на 13.02.2007 год.

Врз основа на ова извршна пресуда, тужителот поднел барање до извршителот В.Ј. за присилна наплата на долгот од должникот ИК.

Извршителот В.Ј. ,врз основа на чл. 151 од Законот за извршување донела налог за извршување И.бр.317/07 од 26.03. 2007 год, со кој налог е извршена заплена на уделот на ИК, во износ од 153.000,00 денари ,непаричен влог, како единствен удел во основната главнина на тужениот ИК, и на должникот ИК е забрането да располага со заплениот удел и дека секако располагање со уделот спротивно на налогот сметано од приемот на налогот е ништовно.

Налогот за извршување И.бр. 333/03 од 26.03. 2007 год, од извршителот е доставен до централниот регистар на Р. Македонија во Штип, и до тужениот на 27.03. 2007 год. Првостепениот суд утврдил дека со решение на Централниот регистар на Р. Македонија од 14.12.2007 год, кај тужениот е извршена промена на имателот на уделот и дотогашниот содружник имател на удел ИК, е избришан и како основач и како единствен имател на уделот во износ од 153.000 денари е упишан М.В. од Штип.

Првостепениот суд понатаму утврдил дека промената на имателот на уделот е извршена врз основа на Одлука за измена на актот за основање од 20.09.2007 год, и како единствен содружник и имател на основната главнина на друштвото ИК, наместо ИК, е упишан МВ од Штип.

Уписот на промената на имателот на уделот е извршена согласно договорот за пренос на удели, заклучен помеѓу ИК, како преносител и сопственик на уделот во износ од 153.000 денари, што преставува целокупната основна главнина и МВ какао примач на уделот, без надоместок и одлука за истапување и пристапување на содружник од 20.09. 2007 год, со која ИК, истапува а неговиот удел го пренесува на новиот содружник МВ од Штип, кој станува единствен содружник и сопственик на целата основна главнина на друштвото – сега тужениот.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба , првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога ја донел побиваната пресуда.

Согласно чл.107 ст.1. од Законот за трговските друштва, со тужба може да се бара утврдување ништавност на упис – извршен врз основа на лажна исправа, ако во исправата врз основа на која што е извршен уписот се наведени невестинити податоци, ако исправата е потврдена или издадена во незаконито спроведена постапка, ако незаконито е спроведено дејствие за кое што податоците се запишуваат во трговскиот регистар или ако постојат други со Закон предвидени причини.

Согласно чл. 269 ст.1. од ЗОО, секој доверител чие побарување е стасано за исплата и без оглед кога настанало, може да го побива правното дејствие на својот должник што е преземено на штета на доверителите.

Согласно ст.2. од истиот член, се смета дека правното дејствие е преземено на штета на доверителите ако поради неговото извршување должникот нема достатно средства за исполнување на доверителовото побарување.

Согласно чл.270 ст.1. од истиот Закон, товарното располагање може да се побива ако во времето на располагањето должникот знаел или можел да знае дека со преземеното располагање им нанесува штета на своите доверители и ако на третото лице со кое или во чија корист е преземено правното дејствие тоа му било познато или можело да му биде познато.

Во конкретниот случај иако со налогот за извршување И.бр.333/03 од 26.03. 2007 год, издаден од извршителот ВЈ кој е примен од централниот регистар на Р. Македонија и од тужениот, е извршена заплена на уделот што го имал должникот на тужителот кај тужениот и е забрането да располага со тој удел, и покрај тоа, должникот дозволил да се изврши промена на сопственикот на уделот кај тужениот.

Апелационен суд Штип Тсж.бр.74/09 од 09.04.2009 год.

- 2. Согласно чл.289 ст.2 од Законот за трговски друштва (Сл. весник на РМ.бр.28/96) за акционер се смета секое лице кое е запишано во книгата на акции. Ако тој упис не е избришан трговското друштво е должно да изврши пријава и да го заведе во главната книга на акции при Централниот депозитар на хартии од вредност лицето кое е запишано во книгата на акции. Доколку Трговското друштво не го стори тоа, судот ќе пружи заштита на запишаното лице и со пресуда ќе го задолжи Трговското друштво да го пријави и запише акционерот во Трговскиот регистар.**

Од образложението

Првостепениот суд утврдил дека АД Ф од Делчево која е правен претходник на тужениот „ФК АД Делчево била опфатена со Законот за реструктурирање на дел од претпријатијата кои во своето работење искажуваат загуби. Согласно упатствата за спроведување на овој закон

Банката за надворешна трговија Скопје пријавила побарување во износ од 1.940.400 ДМ. За пријавеното побарување е издадена потврда за акции. На БНТ е издаден потврда за траен влог акции за реструктурирање, односно 19.404 обични акции со номинална вредност на една акција до 100 ДМ. Бидејќи побарувањето на БНТ било оспорено, таа против „Ф завела спор пред Основниот суд во Кочани и со решение Пс.бр.444/04 од 18.10.2000 година се утврдува дека тужбата е повлечена. Со решение на Основниот суд Скопје I Ст.бр.111/01 на БНТ е отворена стечајна постапка. На 29.09.1998 година е донесено решение за главна делба според кое износот од 1.998.750 ДМ во обични акции во АД „Ф. се отстапува на МБС со дисконт од 79,65% или во реален износ од 406.656 ДМ. За ова се издава и потврда за поседување на обични акции на тужителот од 22.11.1999 година во вредност од 12.575.520,00 денари.

Ваквата фактичка состојба утврдена од страна на првостепениот суд е со правилна примена на чл.8 од ЗПП, односно врз основа на совесна и грижлива оценка на секој доказ посебно и на сите докази заедно, како и врз основа на резултатите од целокупната постапка.

Неоснован е жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право. Согласно чл.294 ст.1 т.3 од Законот за трговските друштва (Сл. весник на РМ бр.28/96), сопствени акции може да се стекнат и како последица на универзална сукцесија или спојување. Согласно чл.289 ст.2 од истиот закон „за акционер во друштвото се смета секое лице кое е запишано во книгата на акции“ и согласно ст.3 од истиот член „ако друштвото изрази сомневање дека некое лице е без основа запишано во книгата на акциите, може да го избрише од уписот само ако пред тоа го извести и му даде рок за приговор. Ако лицето во поставениот рок истакне приговор, бришењето се одлага до конечната на одлуката“.

Имајќи ги во предвид погоре наведените одредби од Законот, како и содржината на потврдата бр.21 за поседување на обични акции издадена од правниот претходник на тужениот АД „Ф Делчево на 22.11.1999 година во која е наведено дека тужителот „МБ Скопје како имател на 4.067 обични акции со вредност во денари 12.575.552,00 денари, се легитимира како законски сопственик на овие обични акции, произлегува дека тужителот со судска одлука се стекнал со статусот сопственик. Имено, со решение за главна делба на Основниот суд Скопје I Скопје Ст.бр.111/01 од 29.09.1998 година односно со универзална сукцесија на стечајната маса на стечајниот должник Банка за надворешна трговија. Со извршениот упис во книгата на акции од 22.11.1999 година всушност тужителот станал акционер во АД Ф од Делчево. Бидејќи уписот во книгата на акции не е избришан и не е водена постапка за евентуално бришење, по наоѓање на овој суд правилно постапил првостепениот суд кога го уважил тужбеното барање на тужителот и одлучил како во изреката на обжалената пресуда.

Апелационен суд Штип ССЖ.бр.455/06 од 16.01.2007 год.
ВСС на РМ – Рев.бр.627/07 од 26.02.2009 год.

3. Содружниот однос на содружникот во ДОО како и функцијата управник на друштвото не можат да престанат ако не е исполнет некој од условите од чл.206 и чл.208 од ЗТД.

Од образложението:

Првостепениот суд го одбил тужбеното барање на тужителот со кое бара тужениот како содружник во истото трговско друштво да биде исклучен од ДОО, да му престане содружниот однос, а воедно и функцијата управител.

Првостепениот суд утврдил дека тужителот и тужениот како содружници се основачи на ДОО. Друштвото искористило кредит, а за кредитот во залог е ставен имот на друштвото, кој претходно како оснивачки влог е вложен од страна на тужениот. Поради невраќање на кредитот настанала реализација на хпотеката и заложенит имот преминал во сопственост на хипотекарниот доверител.

Поднесената жалба на тужителот, второстепениот суд ја одбил како неоснована. Во образложение на причините судот наведува дека првостепениот суд правилно постапил кога го одбил тужбеното барање на тужителот, бидејќи не е утврдено постоење на ниту еден услов потребен за исклучување на содружник од друштвото предвидени во чл.206 и 208 од ЗТД.

Апелационен суд Штип - ГЖ.бр.1858/08

Купопродажба на недвижност по пат на јавно надавање - ТСЖ

1. Во случај на продажба на недвижност по пат на јавно надавање купувачот има право да ја прегледа недвижноста пред јавното надавање, а по јавното надавање и постигната продажба има обврска во рок од 15 дена да го извести продавачот за недостатокот што го открил кај недвижноста. Во спротивно купувачот го губи правото да истакнува приговори поради тој недостаток и да бара надомест на штета.

Од образложението

Утврдено е дека спорниот деловен простор, кој е лоциран во Т.Ц. во Штип и се состои од продажен простор од 186 м.кв., магацин од 43 м.кв. и тераса од 78 м.кв. во 1978 година, бил продаден од страна на М. – Ш. на МК А. Подоцна овој деловен простор купувачот го заложил кај тужениот за обезбедување на кредит, по што бил склучен помеѓу тужениот и МК А. бил склучен договор за обезбедување на парично побарување со засновање на заложно право – хипотека, со нотарски акт Оду.бр.76/99 од 30.09.1999 год. На 29.10.2001 год. тужениот упатил писмен допис до нотар С.К. од Ш., со кој ја известил за пресметката на вредноста на деловниот простор кој треба да биде предмет на лицитација, по што од страна на нотарот е објавен оглас за продажба на предметниот деловен простор со површина од 307 м.кв., со почетна цена од 299.900 ДМ. Во огласот била дадена можност заинтересираните купувачи да го разгледаат деловниот простор пред одржување на наддавањето. На јавното наддавање закажано за 30.10.2001 год. се јавила тужителот како заинтересиран купувач кој по спроведеното јавно наддавање дал најповолна понуда и тоа во износ од 300.200 ДМ. По завршеното јавно наддавање нотарот доставил записник со битни елементи на договор за продажба во кој што најповолниот купувач односно тужителот се стекнал со право на сопственост на деловната просторија. Од како тужителот на ден 14.11.2001 год. ја уплатил купопродажната цена од страна на претседателот на УО на МК А. АД Ш. било упатено известување дека истиот ќе го предаде во владение деловниот простор што е пронајден на јавното наддавање. Тужителот од како влегол во во владение, преку лицето Р.П. извршил премер при што констатирал дека купил помала квадратура од 43,8 м.кв. од кол у платената односно по извршениот премер од страна на вештото лице утврдена била разлика во површината на продажниот простор за 38,49 м.кв. која би имала цена од 1.598.736 ден.

Врз основа на вака правилно утврдени решителни факти и по наоѓање на Врховниот суд на РМ правилно постапил второстепениот суд кога тужбеното барање на тужителот го одбил како неосновано.

согласно чл.269 и чл. 470 од ЗОО тужителот како купувач бил должен да го прегледа деловниот простор и доколку не можел на лесен

начин да утврди дека површината на продажниот простор е помала, за тоа требал да го извести продавачот во рок од 8 дена сметано од денот кога го открил недостатокот. Неспорно е дека во конкретниот случај тужителот не го прегледал деловниот простор пред денот на јавното наддавање, а истиот го примил во владение на 14.11.2001 год. од сопственикот МК А.

Во случајов е неспорно дека помеѓу должникот МК А. и тужениот бил склучен договор за засновање на заложно право над спорната деловна просторија со својство на извршна исправа па бидејќи хипотекарниот должник задоцнил со исполнувањето на својата обврска, преку нотар, спроведена е продажба во согласност со чл.46 од Законот за договорна хипотека. За извршената продажба нотарот доставил записник со битни елементи на договор за продажба, кој записник претставува правен основ за стекнување право на сопственост. Со продажбата на предметниот деловен простор тужениот како доверител си го намирил побарувањето од хипотекарниот должник, а во спроведената постапка за продажба тужителот воопшто немал приговор и забелешки ниту за продажната цена ниту пак за површината на продажниот простор, а со оглед на тоа дека се работи за помала површина од 43 м.кв. очигледно е дека тужителот можел да ја воочи вака помалата површина и да постапи согласно напред наведените одредби од ЗОО. Истиот не постапил согласно овие одредби, а тужбата за долг ја поднел речиси по две години од како влегол во владение во предметниот деловен простор.

Апелационен суд Штип - ТСЖ.бр.31/2008 од 04.06.2008 година
Врховен суд на РМ – Рев.бр.1254/08 од 04.11.2009 год.

- 2. Договорот за отуѓување на градежно земјиште по пат на јавно наддавање е ништовен и не произведува правно дејство, ако со договорот е предвидено плаќање спротивно на критериумите содржани во објавата на отуѓување на градежно земјиште, а објавата пак била во согласност со ЗГЗ и Уредбата на Владата. Ова од причини што продажбата на градежно земјиште по пат на јавно наддавање – сопственост на РМ, се врши исклучиво според ЗГЗ, како специјален Закон и Уредба на Влада што го уредува тоа прашање, а не според ЗОО – како општ Закон.**

Од образложението

Првостепениот суд утврдил дека на ден 21.06.2002 година Министерство за транспорт и врски на РМ врз основа на чл.12 и 13 од Законот за градежно земјиште и уредбата за начинот и постапката на отуѓување, давањето под закуп и висината на посебните трошоци на постапката за отуѓувањето, давањето под закуп на градежно земјиште, сопственост на РМ, распишало објава за јавно наддавање на отуѓување на градежно земјиште за изградба на објекти за индустриска дејност во Општина С. Во објавата била наведени општите услови кои треба да ги

исполнуваат правните и физичките лица за да имаат право на учество во јавното наддавање. Во т.10 од Објавата стои дека учесникот на јавното наддавање кој понудил најголема цена е должен во рок од 8 дена од приемот на писменото известување да уплати и надоместок на трошоци направени во постапката во висина од 2% од вкупно постигнатата цена за градежното земјиште. Во т.11 од Објавата стои дека учесниците во јавното наддавање кој понудил најголема цена, а во определениот рок од 15 дена не ги уплати средствата во т.10 на објавата, депозитот нема да му биде вратен, а градежното земјиште ќе се смета дека не е отуѓено. Во т.12 стои да по извршената уплата во согласност со т.10 од Објавата со понудувачот чија понуда е прифатена како најповолна Министерот за транспорт и врски склучува договор за отуѓување на градежното земјиште. Утврдил да во табела А градежно земјиште наменето за изградба на објекти за индустриска дејност (во т.5 од табелата) стои дека предмет на отуѓување на градежно земјиште по пат на јавно наддавање е Кп.бр.555 во КО С со површина од 9.020,00 м.кв. почетна цена на градежното земјиште 500,00 ден. вкупната почетна цена сума од 4.560.000,00 ден. како и депозит сумата од 456.000,00 ден. што треба да се уплати како услов за учество на јавното наддавање, како и тоа дека јавното наддавање со отварање на понудите ќе се одржи во просториите на подрачната единица на ден 3.07.2002 година со почеток во 13,00 часот. Комисијата за спроведување на постапката за јавно наддавање за отуѓување на градежно земјиште сопственост на РМ пред отпочнувањето на јавното наддавање составила листа на понудувачи во која утврдила дека за градежното земјиште сопственост на РМ од табелата А под реден број 5, како учесник за јавното наддавање се има пријавено само тужениот ДПТУ –ТС, преку зак. застапник ХБ од С во која листа на понудувачи било утврдено дека за учество на јавното наддавање тужениот имал уплатено депозит на образец ПП-50. Утврдил да Комисијата за спроведување на постапката за јавно наддавање за отуѓување на градежно земјиште сопственост на РМ, составила записник под бр.16-8095/22 од 3.07.2002 година за спроведено јавно наддавање по објавата од 21.06.2002 година и утврдила дека најповолен понудувач, за градежното земјиште во табела А под реден број 5 бил тужениот со понудена цена во висина од 500,00 ден. од м.кв, на кој записник бил донесен и заклучок со кој најповолниот понудувач се обврзал да во рок од 15 дена по добивањето на известувањето, утврдените средства да ги плати на Буџетот на РМ –Министерство за транспорт и врски –Скопје. Записникот со донесениот заклучок на истиот бил своерачно потпишан од Комисијата за спроведување на јавното наддавање и зак. застапник на тужениот. Истиот ден Комисијата и писмено го известила тужениот дека е најповолен понудувач при јавното наддавање за отуѓување на градежното земјиште под бр.5 од објавата со понудена највисока цена од 500,00 ден. од 1м.кв. и во т.2 од известието го известила дека е должен во рок од 15 дена сметано од приемот на известието да ги уплати средствата за земјиштето и достави доказ за извршена уплата на средства во вкупен износ од 4.560.000,00 ден. согласно постигнатата крајна цена на јавното наддавање и дека во цената влегува и уплатениот депозит, како и да достави доказ за извршена уплата на средствата за надоместок на трошоците направени во постапката во висина од 2% од

вкупно постигнатата цена односно 91.200,00 ден. Во т.3 од известието Комисијата го известува најповолниот понудувач- тужениот доколку во определениот рок од 15 дена од приемот на ова известие не ги уплати горе наведените средства ќе се смета дека градежното земјиште не е оттуѓено а средствата од депозитот нема да бидат вратени. На крајот од известието постои табела од која се гледа дека од вкупно постигнатата цена 4.560.000,00 ден. на тужениот- најповолниот понудувач му се одбива уплатениот депозит сумата од 456.000,00 ден. а останува за уплата сумата од 4.195.200,00 ден. во која сума влегуваат и средствата за трошоци на постапката износот од 91.200,00 ден. Утврдил дека писменото известување било потпишано со своерачни потписи од претседателот на Комисијата за отуѓување, а во графата примил се имал потпишано Законски застапник на тужениот ХБ со своерачен потпис. На ден 19.07.2002 година помеѓу тужениот преставувано од ХБ од С од една страна како купувач и тужителот застапуван од ЛБ од друга страна како отуѓувач, заклучен бил договор за отуѓување на градежно земјиште со јавно наддавање бр.16-8649/2 од 19.07.2002 година во кој предмет на договорот е отуѓување на градежно земјиште сопственост на РМ по пат на јавно наддавање кое преставува Кп.бр.555 во КО С со површина од 9.120 м.кв. за изградба на објекти за индустриска дејност на подрачјето на Општина С . Во чл.3 од договорот стои: „Купувачот како најповолен понудувач во текот на јавното наддавање одржано на 3.07.2002 година понудил највисока цена од 500,00 ден. по метар квадратен и дека во моментот на потпишувањето на договорот доставил доказ за уплатени 210.000,00 ден. што преставува 5% од вкупно утврдената цена за уплата врз основа на известување бр.16-8095/22 од 3.07.2002 година која изнесува 4.195.200,00 ден. а преостанатиот дел кој изнесува 3.985.200,00 ден. односно 65.363 Евра, по средниот курс на НБР на РМ на денот на плаќањето, ќе го плати до 19.07.2005 година на Буџетот на РМ Министерството за транспорт и врски Скопје...“ Во чл.6 од Договорот стои дека правото на сопственост се стекнува по целосната уплата на износот на паричните средства утврдени во чл.3 врз основа на овој договор со запишување на правото на сопственост во јавната книга за запишување на правата на недвижностите. Во чл.7 од договорот стои дека отуѓувачот ќе го предаде во владение градежното земјиште на купувачот по склучувањето на договорот, со записник потпишан од овластени преставници на двете договорни страни. Записникот преставувал составен дел на договорот. Утврдил да на ден 19.07.2002 година од страна на Министерството за транспорт и врски –Сектор за документирање и управување со градежно земјиште –Одделение за управување со градежно земјиште, во предметот била составена службена белешка на која службена белешка се има потпишано раководител на Одделение РС дипл. правник а со која укажува на фактот дека договорот за отуѓување на градежно земјиште, истиот закон не предвидува склучување на договори за отуѓување на градежно земјиште со плаќање на надоместок на рати, туку истото е предвидено само при склучување на договори за трансформација. Владението на катастарската парцела предмет на договорот за отуѓување градежно земјиште со јавно наддавање не било предадено на тужениот, записник за предавање на владение нема, што значи договорот не бил

реализиран. Тужениот цената за отуѓеното земјиште по пат на јавно наддавање предмет на тужбеното барање ја уплатил на ден 31.05.2005 година.

Вака утврдената фактичка состојба, по наоѓање на овој суд е правилно и целосно утврдена и произлегува од изведените и правилно ценети докази во смисла на чл.8 од ЗПП. Жалителот во жалбата не изнесува нови докази и факти кои би можеле во негова полза да ја изменат веќе утврдената фактичка состојба од страна на првостепениот суд.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот за погрешна примена на материјалното право.

Согласно чл.95 од ЗОО: „договорот кој не е во согласност со уставот, законите и добрите обичаи е ништовен, ако целта на повреденото правило не упатува на некоја друга санкција или ако со законот во определениот случај не е предвидено нешто друго. Ако склучувањето на определен друг договор и е забрането само на едната страна, договорот ќе остане во сила ако во законот не е предвидено нешто друго за определени случаи, а страната што ја повредила законската забрана ќе ги поднесува соодветните последици.“

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно утврдил дека тужителот преку објава на Министерство за транспорт и врски на РМ на ден 21.06.2002 година врз основа на чл.12 и 13 од Законот за градежно земјиште и Уредбата за начинот и постапката на отуѓување, давањето под закуп и висината на посебните трошоци на постапката за отуѓувањето, давањето под закуп на градежно земјиште, сопственост на РМ, ги утврдил општите услови кои треба да ги исполнуваат правните и физичките лица за да имаат право на учество во јавното наддавање. Утврдил дека по спороведената постапка на јавно наддавање каде тужениот бил и единствениот понудувач, тужителот претставуван од Министерство за транспорт и врски на РМ и тужениот ДПТУ „ТХ увоз-извоз дооел С“ склучиле договор за отуѓување на градежно земјиште со јавно наддавање бр.16-8649/2 од 19.07.2002 година на парцелата Кп.бр.555 во КО С со површина од 9.120 м.кв. за изградба на објекти за индустриска дејност на подрачјето на Општина С.

Судот утврдил дека купувачот-тужениот, во моментот на потпишувањето на договорот доставил доказ за уплатени 210.000,00 ден. односно 5% од вкупно утврдената цена која изнесува 4.195.200,00 ден. а преостанатиот дел кој изнесува 3.985.200,00 ден. ќе го плати до 19.07.2005 година кое нешто било предвидено со чл.3 од договорот. Судот утврдил дека купувачот-тужениот цената за отуѓеното земјиште по пат на јавно наддавање ја уплатил на ден 31.05.2005 година по поднесувањето на предметната тужба. Судот утврдил дека купувачот-тужениот не бил воведен во владение на предметната парцела, записник за предавање на владение нема, односно договорот не бил реализиран. На вака утврдените факти првостепениот суд правилно одлучил кога утврдил дека утужениот договор за отуѓување на градежно земјиште е спротивен на одредбата од чл. 13 ст.4 од Законот за градежно земјиште-пречистен текст (Сл.весник на РМ бр.53/01;97/01;04/03) каде е предвидено дека: градежното земјиште во сопственост на РМ може да се отуѓи да се даде под концесија и под закуп. Начинот и постапката на

отуѓувањето на земјиштето од став 1 на овој член преку јавно наддавање и со непосредна спогодба, давањето под закуп, висината на посебните трошоци на постапките за отуѓување и давање под закуп како и да висината на надоместокот ги пропишува Владата на РМ, како и е спротивен на одредбите од чл.4 до чл.11 на Уредбата (Сл.весник на РМ бр.79/01).

Утужениот договор за отуѓување на градежно земјиште предвидува намалување на обврските на купувачот-тужениот од наведената обврска за уплаќање на цената за отуѓеното градежно земјиште во рок од 15 дена од денот на одржаното надавање а кое нешто е предвидено со т.11 од објавата за јавно надавање. Со постоење на утврдениот факт што отуѓувачот - Министерство за транспорт и врски – Скопје со склучениот договор за отуѓување на градежно земјиште со јавно наддавање бр.16-8649/2 од 19.07.2002 година во чл.3 ст.2 од тој договор предвидел да остатокот од цената тужениот ја плати до 19.07.2005год а не во рок од 15 дена како што е предвидено во објавата за јавно надавање, произлегува заклучок дека утужениот договор е склучен спротивно на законот и како таков е ништавен.

Апелационен суд Штип ССЖ.бр.188/06 од 05.06.2006 год.
Врховен суд на РМ- Рев.бр.575/08 од 29.05.2008 год.

Јавен оглас, дискриминација и отказ на договор за вработување - РОЖ

1. Кандидатот кој не е избран на јавен оглас не е дискриминиран ако е избран кандидат кој ги исполнува сите услови предвидени со огласот.

Од образложението:

Тужителот се пријавил на јавен оглас што го распишал тужениот. На истиот оглас за работното место за кое се пријавил тужителот имало пријавено повеќе кандидати. Сите од пријавените кандидати во целост ги исполнувале предвидените услови во огласот.

Од страна на тужениот е избран друг кандидат, за што тужителот е навреме известен. По извесно време директорот на туженото училиште донел одлука за поништување на огласот и склучил договор со друг работник за работното место за кое конкурирал тужителот. Потоа тужениот склучил договор за вработување со посредство на Агенцијата за вработување на определено работно време од 1 месец.

По поднесената тужба првостепениот суд го уважил тужбеното барање на тужителот и го задолжил тужениот да плати на тужителот надомест на штета за дискриминација во висина од 1 плата.

Второстепениот суд ја уважил жалбата на тужениот и ја преиначил првостепената пресуда, со тоа што го одбил тужбеното барање на тужителот. Образложувајќи ги причините за ваквата одлука второстепениот суд смета дека во постапката за избор на наставник тужениот не го довел тужителот во дискриминирачка ситуација од политички причини како што смета тужителот, бидејќи по извршениот инспекциски надзор огласот е поништен. Исто така, судот смета дека во објавениот оглас не е предвидено како услов кандидатот да е припадник на определена политичка партија, така што тужителот во конкретниот случај не е ставен во подредена положба во однос на другите кандидати што учествувале на огласот.

Апелационен суд Штип ГЖ.бр.1104/07

2. Одлука за отказ на договорот за вработување не може да се донесе за работно место на кое не е распореден при донесувањето на одлуката за отказ.

Од образложението:

Тужителот бил вработен кај тужениот на неопределено време на работно место инструктор за обука на возачи за сите категории. Од страна на МВР на тужениот како авто мото друштво му било изречена забрана за вршење на дејноста почетно оспособување на кандидати за возачи поради неисполнување на определени услови на авто школата. Поради сето тоа тужителот бил распореден од тужениот на други работи

и работни задачи во механичка работилница на кое работно место останал до донесувањето на одлуката за отказ на договорот за вработување.

По поднесена тужба за поништување на одлуката првостепениот суд прифатил дека се намалил обемот на работа во авто сервисот, меѓутоа тужениот не можел да донесе одлука за откажување на договорот за вработување од деловни причини и вака донесената одлука е незаконита. Во образложение на причините судот наведува дека за тужителот е донесена одлука за отказ на договорот за вработување од работно место кое претходно било укинато и како такво не постои.

Апелационен суд Штип РОЖ.бр.278/08

Заклучоци од работни средби на граѓан. одд. на Апел. судови

1. Прашање : Дилемата околу плаќањето на судската такса од аспект на примената на измената на чл. 146 од ЗПП односно т. 1 е дали доколку не се плати судската такса тужбата да се смета за повлечена и т. 2 дали може да се прифати нецелосно платена такса како уредна.

ЗАКЛУЧОК

Ова правно прашање се однесува на дилемата околу плаќањето на судската такса од аспект на примената на измената на чл. 146 од ЗПП односно т. 1 дали доколку не се плати судската такса тужбата да се смета за повлечена и т. 2 дали може да се прифати нецелосно платена такса како уредна.

По елаборирањето на ова прашање се цитира чл. 9 од Законот за изменување и дополнување на ЗПП каде е предвидено дека ако тужителот не ја плати судската такса во рок од 15 дена од денот на поднесување на тужбата се смета дека тужбата е повлечена од причина што ваквиот рок е преклузивен.

Постои согласност по однос на т. 1 од ова прашање односно доколку не е платена судската такса поднесената тужба да се смета за повлечена.

По однос на т. 2 од ова прашање имаше мислење ако во текот на постапката се зголеми тужбеното барање, судот да расправа за она тужбено барање за кое е платена таксата, а за зголеменото тужбено барање да не се расправа.

Како заклучок по однос на т. 2 од ова прашање се прифати ставот ако е платена судската такса, а истата не е целосно платена односно е платена во претежен дел односно 2/3 треба по истата да се постапува. Не треба во вакви случаи да се постапува ригидно.

Ако не е платена судската такса, поднесената тужба ќе се смета за повлечена, а ако во текот на постапката дојде до зголемување на тужбеното барање односно ако судската такса биде платена во претежен дел, судот треба да постапува принципно.

(Заклучок од 24.11.2009 година)

2. Прашање: Дали може да се донесе пресуда поради неподнесување на одговор на тужба во постапка на спорови од мала вредност.

ЗАКЛУЧОК

Во чл. 436 ст. 1 од ЗПП е нормирано дека во постапка од спорови од мала вредност не се применуваат одредбите за подготвително рочиште. Во ст. 2 од овој член е наведено дека во поканата за главната расправа ќе се наведе, покрај другото, дека ќе се смета дека тужителот ја повлекол тужбата ако не дојде на кое било рочиште за главна расправа и дека странките се должни сите факти и докази да ги изнесат на првото рочиште на главната расправа, како и дека одлуката може да се побива само поради сторена суштествена одредба на парничната постапка и поради погрешна примена на материјалното право. Од оваа законска одредба произлегува дека во споровите од мала вредност не се применуваат одредбите од подготвително рочиште но мора да се достави покана до странката за давање одговор на тужба. Со пропуштање на доставувањето е направена повреда од ЗПП.

Како дилема се наметна прашањето дали постапката во спорови од мала вредност преставува посебна постапка со систематизирани посебни одредби за таа цел кој не треба да се наметнуваат во редовната постапка.

Ова прашање се истретира како аргументирано мислење дека навистина се одвоени одредбите и дека не е точно дека е исклучено да се достави одговор на тужба во вакви спорови бидејќи во овие случаи постојат јасно дефинирани законски рокови.

Според наведеното се прифати правниот став дека во постапката во споровите од мала вредност не е исклучено донесување на пресуда поради неподнесување на одговор на тужба само доколку била доставена до тужениот уредна покана за давање на одговор на тужба со предупредување за последиците од истото.

Во постапката во споровите од мала вредност не е исклучено донесување на пресуда поради неподнесување на одговор на тужба само доколку била доставена до тужениот уредна покана за давање на одговор на тужба со предупредување за последиците од истото.

Заклучок од 24.11.2009 година

3. Прашање: Дали спаѓа во судска надлежност постапувањето по предлогот на Министерство за финансии - Управа за јавни приходи за определување на привремена мерка - забрана на располагање со имот со кој се бара на должникот (физичко лице) да му се забрани располагање со сметки и недвижниот имот (негова сопственост) и оваа мерка да трае се до целосна наплата на даночниот долг, а привремената мерка се однесува за обезбедување на парично побарување - неплатен данок по основ на непријавени и неоданочени приходи.

ЗАКЛУЧОК

Неспорен е фактот дека во управната постапка може да се истакнуваат предлози за издавање на привремени мерки. Но

Министерството за финансии не може да биде ниту странка во постапката, тоа е само орган и може да се легитимира како странка само во управна постапка, па затоа судот не е надлежен за постапување во вакви спорови. Според ова единствено е мислењето на сите Апелациони судови дека постапувањето по предлогот на Министерство за финансии - Управа за јавни приходи за определување на привремена мерка - забрана на располагање со имот до целосна наплата на даночниот долг не спаѓа во судска надлежност односно судовите не се надлежни да постапуват по овие предмети.

Како исклучок се јавуваат лицата кои потпаѓаат согласно одредбата од чл. 37 ст. 1 и 5 од Законот за спречување на корупција.

Постапувањето по предлогот на Министерство за финансии - Управа за јавни приходи за определување на привремена мерка - забрана на располагање со имот со кој се бара на должникот (физичко лице) да му се забрани располагање со сметки и недвижниот имот (негова сопственост) и оваа мерка да трае се до целосна наплата на даночниот долг, а привремената мерка се однесува за обезбедување на парично побарување - неплатен данок по основ на непријавени и неоданочени приходи, не е судска надлежност, освен за лицата кои потпаѓаат на чл. 37 од Законот за спречување на корупцијата(Сл.весник бр.83 од 2004 година)

Заклучок од 24.04.2009 година

4.Прашање: Дали плаќањето на дел од долгот после настапувањето на застареноста на обврската може да се смета за признавање на долг и дали таквата уплата може да предизвика прекин на застарувањето врз основа на чл. 376 ст. 1 и 2 од ЗОО.

ЗАКЛУЧОК

Во контекст на ова прашање се изнесе примерот дека има предмети во банките за отворени тековни сметки, по заминување на пензија на странките тековните сметки сеуште не се затворени, обврската застарува, а банката го тужи да ги плати заостанатите обврски. Правилен е ставот дека прекин на застареноста може да настапи само за време додека тече застареност, а после тоа може да настане само признавање на застарена обврска.

Со оглед на тоа дека сите Апелациони судии имаат идентични ставови по ова прашање се констатира фактот дека прекин на застареност може да настапи само за време додека тече застареност, а после тоа може да настане само признавање на застарена обврска.Плаќањето на дел од долгот после настапувањето на застареноста на обврската, не претставува прекин на застареност.

Прекин на застареност може да настапи само за време додека тече застареност, а после тоа може да настане само признавање на

застарена обврска. Плаќањето на дел од долгот после настапувањето на застареноста на обврската, не претставува прекин на застареност.

Заклучок од 24.04.2009 година

5.Прашање: Како ќе се пресмета висината и основицата за утврдување на надомест на исхрана за време на работа, доколку се исплатува во паричен износ отпремнина и јубилејна награда и други надоместоци, како права предвидени со закон, иако висината и основицата не е утврдена со ЗРО за периодот од 06.02.2006 година до донесување на Општиот колективен договор за стопанството на РМ(23.06.2006 година).

ЗАКЛУЧОК

По однос на ова прашање се постави дилемата дали во периодот кога престанаа да важат Колективните договори, дали на работниците доколку поднесат тужба за исплата на вакви надоместоци ќе им се усвои нивното тужбено барање бидејќи не е определена основицата и висината на ваквите надоместоци која е определена дури со донесувањето на Општиот колективен договор за стопанството на РМ и дали исплатата на овие надоместоци е условена со финансиската состојба на работодавачот. По однос на финансиската состојба на работодавачот единствен е ставот дека тешката финансиска состојба на работодавачот не го ослободува од обврската за исплата на овој надомест бидејќи ова право е утврдено согласно ЗРО и Колективните договори. Во чл. 269 од ЗРО е предвидено усогласување на КД со Законот притоа мислејќи се на сите Колективни договори од нивното престанување до донесувањето на Општиот колективен договор за стопанството на РМ од 2006 година. Се наметна мислењето дека основот за овие надоместоци го дава ЗРО. Спорен е само процентуалниот износ кој треба да се додели. Бидејќи сите овие надоместоци се врзани за плата, а бидејќи во тој период нема Колективни договори основицата за плата треба да се црпи директно од просечната плата во РМ која секој месец ја утврдува надлежното министерство. Помалку од таа основица не смее да се досудува, а висината би била на износ од најмалку 20%.

Пресметувањето на висината и основицата за утврдување на надомест на исхрана за време на работа, доколку се исплатува во паричен износ отпремнина и јубилејна награда и други надоместоци, како права предвидени со Закон, иако висината и основицата не е утврдена со ЗРО за периодот од 06.02.2006 година до донесување на Општиот колективен договор за стопанството на РМ(23.06.2006 год) се врши на износ од најмалку 20%.

Заклучок од 24.04.2009 година

6. Прашање: Дали постои ништовност на преносот на правото на користење кога со продажбата на објектот во рамките на стечајната постапка на купувачот покрај правото на сопственост над објектот му е пренесено и правото на користење на градежното земјиште, сопственост на РМ, на кое објектот е изграден.

(Продажбата е извршена во времето на важење на Законот за градежно земјиште Сл.Весник на РМ бр.53/01)

ЗАКЛУЧОК

Наведено е дека во рамките на стечајна постапка од стечајната маса на купувач е продаден објект кој е изграден на земјиште сопственост на РМ. Со судска пресуда претходно е утврдено дека стечајниот должник е сопственик на објектот, а дека истиот има право на користење на земјиштето на кое објектот е изграден.

Првостепениот суд утврдил дека договорот за продажба е ништовен во делот за пренос на правото на користење. Според Законот за градежно земјиште, а посебно одредбите од чл. 49 и 50 не е дозволен промет на правото на користење на градежното земјиште. Според ставот на првостепениот суд со овој пропис правото на користење на градежно земјиште е отстранет од правниот режим во РМ. Во случајов ваквата одлука е донесена во врска со склучен договор за продажба на градежно неизградено земјиште, а не за градежно изградено земјиште, кое нешто е од суштествено значење.

Околу постоењето на правото на користење е истакнато дека во Р.Македонија од 2001 година бил променет режимот на градежното земјиште. Законот за Градежно земјиште (Сл.Весник бр.53/01) започнал да се применува од 13.09.2001 година, а од тогаш се применува и Законот за сопственост и други стварни права. Новиот Закон за Градежно земјиште во своите одредби не предвидува стекнување и постоење на право на користење на градежно земјиште, но овој Закон по автоматизам не го отстранува правото на користење од нашиот правен систем. Новиот Закон предвидува можност правото на користење кое се стекнало според дотогашните прописи, да се трансформира во право на сопственост или во договор за закуп. Овој Закон во ни една одредба не предвидува дека со неговото влегување во сила правото на користење автоматски да се укине, да престане или нешто слично.

Околу преносливоста на правото на користење е констатирано дека при донесувањето на Законот за градежно земјиште одредбите како што се чл. 51, 52, 53, 55 ст. 1, 66 ст.1, 67 и 70 ст.1 се укинати со одлука на Уставниот суд на РМ(Сл.Весник на РМ бр.59/02). Според новиот Закон за градежно земјиште е воведен нов принцип според кој објектот и земјиштето се во правно единство. Согласно чл. 65 од овој Закон се додека не се изврши трансформација на правото на користење во право на сопственост на градежното земјиште важи стариот принцип односно начелото на правно неединство помеѓу градежното земјиште и објектите изградени на тоа земјиште, поради што и отуѓување на објектот е можен иако трансформацијата на правото на користење на градежно земјиште во право на сопственост се уште не е извршена.

На новиот сопственик на објектот со преносот на сопственоста над објектот му се пренесува и правото на користење на земјиштето. Новиот сопственик на објектот спрема РМ ги има истите права во однос на трансформација или закуп на градежното земјиште кои ги имал и претходниот сопственик на објектот. Сопственикот на земјиштето, РМ со преносот на правото на користење не трпи апсолутно никаква штета. Дали ќе има трансформација во сопственост или закуп одлучува исклучиво сопственикот - РМ.

Заклучок од 24.11.2009 година

7. Прашање : Примена на чл. 19 од Законот за изменување и дополнување на Законот за Парнична постапка (Сл.Весник на РМ бр. 110/08), а во однос на тоа кога постапката започнува, дали со поднесување на тужбата од страна на тужителот или со доставување на тужбата на одговор на тужениот.

ЗАКЛУЧОК

Има мислења дека парницата се поведува со тужба и дека со поднесувањето на истата почнува да тече парницата како што впрочем и е нормирано. Други мислења се во насока на тоа дека поради тоа што не се превземаат никакви дејствија (пр. неплатена такса), не започнала ниту парницата.

По однос на ова прашање се потенцира и тоа дека судот е должен покрај ЗПП да го применува и Законот за судски такси.

Бидејќи сите Апелациони судови имаат идентичен став по ова прашање се донесе заклучокот дека постапката започнува со поднесувањето на тужбата, а парницата почнува да тече откако тужбата му се достави на тужениот на одговор.

Парницата започнува со доставување на тужбата за одговор на тужениот.

Заклучок од 24.04.2009 година

8. Прашање: Која камата треба да се примени поради доцнење на исплата на надомест на експроприран имот.

ЗАКЛУЧОК

По елаборирање на конкретни предмети доставени до Апелационен суд Штип во жалбена постапка во кои се наметнува горенаведеното правно прашање, а со цел воедначување на судската

пракса и завземање на единствен став во врска со овие предмети се утврди дека во конкретниот случај нема извршна исправа по однос на каматата. поради ова причина следуваше заклучокот дека поради задоцнета исплата на надомест на експроприран имот следува камата не по конформна метода туку по есконтна стапка.

Поради задоцнета исплата на надомест на експроприран имот следува камата не по конформна метода туку по есконтна стапка.

Заклучок од 03.12.2009 година.

ОПШТИ ЗАКЛУЧОЦИ

- Кога работодавецот го откажува договорот за вработување, согласно чл.78 ст. 1 од ЗРО во истата одлука трба да биде содржана одлуката за откажување на претходниот договор за вработување со конкретните причини зошто истото е сторено и треба да е содржан новиот изменет договор за вработување. На работникот не може да му се ускрати правото да бара примарна и судска заштита против одлуката за откажување на договорот за вработување и причините наведени во истото.

Заклучок од 02.03.2007 год

- Имајќи предвид дека таксената Тарифа утврдена во Законот за судски такси во тарифен број 3 точка 9 од Забелешката уредува дека “ таксата за укината одлука се засметува во таксата за новата одлука односно “порамнување“, јасно произлегува интенцијата на законодавецот да исклучиво такса за одлука се плаќа еднаш без оглед на бројот на укинувањето на одлуката. Од тука со самиот факт дека конкретната одредба за плаќање такса за жалба во случај кога одлуката неколку пати се укинува, законодавецот нема инкорпорирано во Законот за судски такси, произлегува дека такса за жалба се плаќа без разлика колку пати одлуката е укинувана односно за секоја поднесена жалба мора да биде платена и судска такса.

Заклучок од 02.03.2007 год .

- Во случај кога со правосилна пресуда е утврдена ништавност на одлуките на Собрание на акционери со кои се именувани членови на органот на управување и е утврдена ништовност на уписот во Трговскиот регистар, во заведен спор за враќање на управувачкиот додаток, се смета дека ништовноста произведува дејство од моментот кога се донесени одлуките и од

тогаш немаат правно дејство, така што тужениот член на органот должен е да го врати тој додаток независно од тоа кога истиот е бришан од Централниот регистар.

Заклучок од 27.01.2010 год

- Кога работодавецот согласно чл. 78 од ЗРО (Сл.Весник на РМ бр.62/05) го откажува договорот за вработување и на работникот истовремено му предлага склучување на нов променет договор за вработување, истиот должен е заедно со понудениот нов договор за вработување писмено да го извести работникот за откажувањето на договорот за вработување со причините за откажувањето односно понудата за склучување на нов променет договор како работникот би знаел од кои причини му се откажува договорот за да потоа согласно чл.72 ст. 3 во заведениот спор да може да ја оспорува основаноста на причината за промена на договорот за вработување.

Доколку во случај работодавецот го откажал договорот за вработување и истовремено му предложил на работникот склучување на нов променет договор за вработување, а работникот го потпишал новиот променет договор за вработување без претходно работодавецот да го извести работникот за основот и причините на отказот на договорот за вработување, се смета дека таквиот отказ е спротивен на чл. 78 од ЗРО, а со тоа таквиот отказ и новиот променет договор за вработување се незаконити.

Заклучок од 2007 год

- Кога странката поднесува жалба повеќе пати во текот на постапката, а пресудата претходно била укината, за секоја поднесена жалба се плаќа посебна такса.

Заклучок од 2007 год

- Кога на работникот му е откажан договорот за вработување поради деловни причини согласно чл. 76 од ЗРО(Сл.Весник на РМ бр.62/05), односно кога не е можно продолжување на работниот однос, а престане потребата од вршење на одредена работа заради економски, организациони, технолошки, структурални или сл. промени кај работодавецот, согласно одредбите од Конвенцијата за престанок на работен однос по иницијатива на работодавецот бр. 158 и препораката за престанок на работниот однос на иницијатива на работодавецот бр. 166 на МОТ, потребно е пред да се донесе одлуката за отказ на договорот за вработување да се применуваат критериумите и мерилата предвидени во Колективен договор или друг акт на работодавецот, за да може да се утврди приоритет.

Заклучок од 2007 год

- Кога работодавецот врз основа на претходна согласност на работникот и ставена административна забрана во наредниот период престанал да врши уплата на месечните рати од подигнатиот кредит од страна на работникот во одредена банка, банката како доверител во облигационо правниот однос со работникот го задржува правото да бара раскинување на договорот за кредит и целосна исплата на остатокот од неплатениот кредит директно од работникот како друга договорна страна согласно склучениот договор за кредит.

Истото важи и во случај , кога со договорот за кредит двете договорни страни се согласиле договорот да се смета за раскинат, доколку работникот не платил две едноподруго месечни рати.

Банката има право по друг основ - надомест на штета да бара од работодавачот да и се надомести таквата штета ако се исполнети условите по основ на одговорност од причинета штета.

Доколку бидат исполнети условите за раскинување на договорот за кредит поради неисплатени две или повеќе рати согласно склучениот договор помеѓу банката и работникот, а подоцна се продолжило со отплата на месечните рати, се смета дека банката се согласила договорот да продолжи и не може да бара од работникот раскинување на договорот и целосна исплата на остатокот од кредитот.

Заклучок од 2007 год.

Непристрасност на суд – ЕСЧП

1. Вработувањето на сопругата на судијата кај тужениот во спорот, кај тужителот предизвикува сомнеж во врска со непристрасноста на судијата односно постои објективна оправданост за стравувањето на жалителот дека судечкиот судија има недостаток на непристрасност во мера потребна согласно чл.6 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи.

Од образложението:

Во конкретниот предмет се работи за парничен предмет поведен од страна на жалителот З.Н. пред Основен суд Штип во 1997 год. против Осигурителната компанија "В.В" со која жалителот склучил полиса за осигурување против ризик од смрт на кравите кои ги поседувал. По смртта на една од кравите на жалителот, тужениот одбил да плати за загубата, по што жалителот повел парница пред Основен суд Штип кој го одбил тужбеното барање на тужителот-сега жалителот. По жалба на оваа одлука постапувал Апелационен суд Штип кој ја укинал одлуката на првостепениот суд и го вратил предметот на повторно постапување. При повторното судење, првостепениот суд повторно го одбил тужбеното барање. При повторна жалба, жалителот приговорил на пристрасноста на судијата, бидејќи неговата сопруга започнала со работен однос кај тужениот во спорот веднаш по започнувањето на постапката. Апелациониот суд ја одбил жалбата на жалителот со што одлуката станала конечна.

Жалителот пред Европскиот суд се жали дека неговиот предмет не бил разгледан од страна на непристрасен суд, бидејќи сопругата на судијата која одлучувал по предметот била вработена кај тужениот со значително висока плата, веднаш по отпочнување на постапката - кој факт влијаел врз судската непристрасност. Според ова, е извршена повреда на чл.6 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи каде е предвиено дека "Секој има право на фер судење од страна на независен и непристрасен трибунал основан со Закон".

По оценка на Европскиот суд постоењето на непристрасноста мора да биде определена согласно субјективен тест, односно врз основа на лично убедување на конкретниот судија во конкретниот предмет. Европскиот суд констатира дека *судечкиот судија го нема известно Претседателот на судот за вработувањето на неговата сопруга кај тужениот, како што е предвидено во чл. 66 од ЗПП, кој пак треба да одлучи дали треба да биде изземен*. Дури и во отсуство на било каква финансиска врска помеѓу судијата и тужениот, фактот дека неговата сопруга била вработена кај тужениот е постоење на сомнеж за непристрасност. Судот нотира дека жалителот се жалел дека ова вработување на сопругата на судијата од страна на тужениот веднаш по поднесувањето на тужбата, објективно фрла сомнеж во врска со неговата непристрасност. Овој суд наоѓа дека земајќи ги во предвид околностите на конкретниот предмет постои објективно оправдување за

стравувањето на жалителот дека судија имал недостаток на непристрасност во мера потребна согласно чл.6 од наведената Конвенција.

Пресуда на Европскиот суд за човекови права од 20.12.2007 година.

Правото на пристап до судот – ЕСЧП

1. **Правото на пристап до судот не е апсолутно, тоа е предмет на ограничувања дозволени имплицитно, особено кога се однесуваат на условите на допуштеност на жалба, бидејќи по својата природа тоа бара регулирање од страна на државата која ужива одредена дискрециона маргина. Сепак овие ограничувања не смеат да го намалат правото на пристап до суд на таков начин или во тој обем што самата суштина на правото би била засегната. Таквите ограничувања нема да бидат во согласност со законските одредби за тоа, доколку немаат легитимна цел или доколку нема разумна врска помеѓу употребените средства и целта што се сака да се постигне.**

Од образложението:

По повод поднесената жалба на лицето РФ одлучувал Европскиот суд за човекови права кој со пресуда од 19.06.2008 година има констатирано повреда на правото на судење во разумен рок и правото на пристап до суд, гарантирано со чл. 6 ст.1 од Конвенцијата за човекови права и основни слободи.

Во случајов се работи за парнична постапка, односно барање за надомест на штета која жалителот ја иницирал против РМ односно Ветеринарниот инспекторат во Куманово во 1992 година за претрпена штета во врска со колење на овци заразени со заразна болест - бруцелоза. Постапката завршила во 2002 година на начин што Апелационен суд ја одбил жалбата на жалителот . По ова жалителот има поднесено и кривична пријава за “злоупотреба на службена должност“ против судски службеник на судот кој наводно ставил различни датуми на прием на копиите од жалбата и внел погрешен датум на деловникот.Јавниот обвинител ја одбил кривичната пријава, а потоа првостепениот суд го одбил и барањето на жалителот да се отвори истрага во врска со судскиот службеник - кое станало правосилно. Жалителот наведува дека неговата жалба не била испитана од аспект на основаноста односно дека погрешно е сметана за ненавремена, а со самото тоа неговото право на пристап до судот било повредено со прекршување на чл. 34 од Конвенцијата за човекови права и основни слободи.

Европскиот суд утврдил дека во односниот случај има повреда на правото на пристап до суд на жалителот, поради одбивањето да се разгледа неговата жалба(од страна на првостепениот суд, а потврдена од страна на Апелационен суд Скопје), од причина што од страна на судот било утврдено дека истата била ненавремена.

Според судската пракса на Европскиот суд “правото на суд“ од кое правото на пристап до судот е еден аспект, не е апсолутно, тоа е предмет на ограничувања дозволени имплицитно, особено кога се однесуваат на условите на допуштеност на жалба, бидејќи по својата

природа тоа бара регулирање од страна на државата која ужива одредена дискрециона маргина - во случајов. Сепак овие ограничувања не смеат да го намалат правото на пристап до суд на таков начин или во тој обем што самата суштина на правото би била засегната. таквите ограничувања нема да бидат во согласност со горенаведената законска одредба, доколку немаат легитимна цел или доколку нема разумна врска помеѓу употребените средства и целта што се сака да се постигне.

Според мислењето на Европскиот суд иако целта предвидена со 15 дневниот законски рок за жалба пропишан во чл. 334 од ЗПП(кој тогаш бил во сила) е легитимна во интерес на добро правораздавање, сепак правилата за временските ограничувања за поднесување жалби не смеат да бидат применувани на таков начин што би ги спречил парничарите од употреба на достапен лек. Проблемот во случајот е во тоа што процедурално правило се толкува на начин што оневозможува жалбата на жалителот да се испита во поглед на основаноста, со дополнителниот ризик дека неговото право на ефективна заштита од страна на судовите би било повредено(особено во случајов на фактот дека жалителот поседувал копија на поднесената жалба во рамките на законскиот рок, а која не била прифатена од страна на судот).

Европскиот суд исто така утврдил и повреда на правото на судење во разумен рок на жалителот, особено поради пропустот на првостепениот суд да обезбеди информација од страна на Ветеринарниот инспекторат, како и пропустот на обвинетите да присуствуваат на 7 расправи и пропустот за уредна достава за сведетелите.

Пресуда на Европскиот суд за човекови права од 19.06.2008 година.

Судење во разумен рок – ЕСЧП

1. Со тоа што постапката траела околу 9 години и 7 месеци во три судски инстанции, од кои што 7 години и 8 месеци потпаѓаат под ингеренција на Европскиот суд за човекови права, сторена е повреда на членот 6 ст.1 од Европската конвенција за човекови права во делот на судење во разумен рок.

Од образложението

Предметот е инициран пред Европскиот суд за човекови права, во врска со жалбата доставена до Судот од страна на жалителот Т.Д. Жалителот има истакнато оштетно побарување во висина од 350.000 Евра на име претрпена материјална штета, заради неисплатена дивиденда со камата како и 30.000 Евра на име нематеријална штета заради стрес и ментално страдање причинето од оддолжувањето на постапката. Овие барања за правичен надомест во целост биле оспорени од Владињот агент. Жалителот се жали дека должината на постапката иницирана од негова страна не била соодветна со “барањето за судење во разумен рок“ утврдено во чл. 6 ст.1 од Конвенцијата за човекови права во делот на судење во разумен рок кој утврдува дека: “ Во определувањето на своите права и обврски ... секој има право на фер судење во разумно време од страна на независен и непристрасен суд.“

Во случајов се работи за парнична постапка, започната во 1995 година од жалителот со тужба против неговиот работодавец од кого барал исплата на заостанати дивиденди, а го спорел и процесот на приватизација на фирмата - негов работодавец пред Основен суд Скопје.

Судот во својата пресуда има констатирано дека постапката траела околу девет години и седум месеци во три судски инстанции од кои 7 години и 8 месеци потпаѓаат под ингеренција на ЕСЧП. Последната одлука била донесена во 16 декември 2004 година од страна на Врховниот суд на РМ кога оваа одлука му била доставена на жалителот. Домашните судски инстанции се на стојалиште дека предметот бил од сложена природа бидејќи се спорел процесот на приватизација на работодавецот и дека поради тоа било неопходно изведување на вештачења кои биле изведувани во текот на постапката. Имало и одолжувања на постапката кои се препишуваат на жалителот.

Сепак Европскиот суд причините за најзначајните одолжувања ги констатира кај судските органи на националните власти. Имено, првата судска одлука била донесена цели 7 години по поднесувањето на тужбата од кои 5 години потпаѓаат под надлежност на ЕСЧП. По мислење на судот, иако жалителот со своите постапувања придонел за долгата постапка (немало негова уредна достава) сепак *оддолженото траење на постапката било пред се резултат на националните власти заради честите промени на судскиот совет, толерирање на*

вештите лица кои своите наоди ги изготвувале за 6 месеци или пак заради отсуство на судечкиот судија, а како сериозен проблем е нотирана и неможноста да се изврши достава до жалителот цели 11 месеци.

Пресуда на Европскиот суд за човекови права од 18.12.2008 година.

- 2. Во ситуација кога извршната постапка во која биле изведени сите потребни извршни дејства, а истата сеуште не е завршена - од страна на Европскиот суд за човекови права е констатирана повреда на чл. 6 ст.1 од Европската конвенција за човекови права во делот на судење во разумен рок како и повреда на чл. 13 од Конвенцијата односно отсуство на домашно правно средство, па поради тоа жалбата на жалителот е прогласена за допуштена во делот на прекумерната должина на постапката, а одбиен е остатокот од барањето на жалителот за правична оштета.**

Од образложението:

Предметот е инициран пред Европскиот суд на 04.10.2001 година, а во текот на постапката, жалителот К.Н има истакнато оштетно побарување во висина од 1.639.579,00 денари со 33К во поглед на материјална штета како и 50.000 Евра за претрпена нематеријална штета, кои износи во целост се оспорени од Владиноот агент. Жалителот се жали дека должината на постапката не била соодветна со барањето за судење во “разумен рок“ односно дека домашните судови не ја воделе извршната постапка согласно начелото на ефикасност и правичност.

Во конкретниот предмет пред домашните судови се работи за извршна постапка водена пред Основен суд Штип односно спроведување на првосилна пресуда донесена во 1989 година на истиот суд. Со пресудата жалителот и неговиот сосед(должник) биле задолжени од првостепениот суд да изградат потпорен бетонски ѕид по целата должина на нивните парцели, заради заштита на куќата на жалителот од оштетувања. Парничните судови утврдиле дека жалителот треба да сноси 31,4 % од трошоците, а должникот 68,6 %. Должникот бил задолжен да ги подмири и парничните трошоци на жалителот. На крај жалителот со временна мерка бил овластен да го изгради ѕидот на трошок на должникот. Оваа временна мерка била валидна се до правосилноста на пресудата.

Последната одлука на домашните судови била одлука на Апелационен суд Штип од 2004 година додека последно дејствие истовремено констатирано од судот во неговата пресуда било од 05.07.2007 година со кое првостепениот суд му наложил на жалителот да депонира сретства во висина од 31,4% од трошоците потребни за

подобрување на зидот под закана за прекин на извршната постапка. На 23.07.2007 година жалителот приговарал на тоа решение наведувајќи дека ги има депонирано потребните сретства кај градежната компанија врз основа на судската одлука од 30.10.1991 година.

Европскиот суд во својата пресуда од 06.11.2008 година констатира дека *извршната постапка во која биле изведени сите потребни извршни дејствија се уште не е завршена.*

Судот утврди дека оспорената постапка траела неразумно долго односно повеќе од 19 години од кој преку 11 години потпаѓаат под јурисдикцијата на судот согласно *ratione temporis* (откога е ратификувана Конвенција од страна на тужената држава 10.04.1998 година) во два судски степенa.

Судот во ваквата одлука повторува дека правото би било илузорно доколу правните системи на државите договорнички дозволуваат една правосилна, одврзувачка судска одлука да остане неоперативна(нереализирана) во однос на побарувањето на едната страна. Извршувањето на пресудата од страна на судот поради тоа мора да се смета како интегрален дел на судењето за целите од чл.6 од Европската конвенција за човекови права во делот на судење во разумен рок. Во овој случај став на Европскиот суд е дека *значајните оддолжувања може да се препишат на страна на државата , а пред се основна причина за неразумно долгото траење на постапката биле повеќегодишните интервали помеѓу закажните рочишта, мирувањето на постапката како и увидите на лице место кој биле вршени во текот на постапката, а кој неосновано придонеле за нејзината должина.Обврска на државите договорнички е да го организираат својот правен систем на начин кој ќе им овозможи на нивните судови да го гарантираат секому правото да дојде до конечна одлука за спорот поврзан со граѓанските права и обврски во разумен рок.*

Судот не најде никаква причинско последична врска помеѓу наводната повреда и бараната оштета поради што и е отфрлено барањето на жалителот во поглед на претрпена нематеријална штета.

Пресуда на Европскиот суд за човекови права од 06.11.2008 година.

АНАЛИЗА НА СОСТОЈБАТА ЗА РАБОТЕЊЕТО ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД ГРАЃАНСКАТА ОБЛАСТ ВО ТЕКОТ НА 2009 ГОДИНА СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА УКИНАТИТЕ ПРЕДМЕТИ ВО АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ШТИП

Врз основа на чл.91 ст.3 од Законот за судовите и дадената иницијатива од страна на претседателот на Апелациониот суд Штип Стојанче Рибарев, претседателот на граѓанскиот оддел Светолик Николов по извршениот преглед на предметите од граѓанската област решени во текот на 2009 година и од податоците од граѓанската писарница ја изврши, а граѓанскиот оддел ја усвои следната анализа:

Во текот на 2009 година вкупно биле решени 3129 предмети од кои ГЖ 1916 предмети; ТСЖ 523 предмети; РОЖ 658 и Р 32 предмета.

Од вкупно решените предмети потврдени се 2073 предмети или 66,2%, преиначени 317 предмети или 10,1%, укинати 507 или 16,3%, жалбата отфрлена 9 предмети или 0,3% и решени на друг начин 223 предмети или 7,1%.

По области од вкупно решените Гж предмети 1916 по жалба биле потврдени 1255 предмети или 65,5%, преиначени 173 предмети или 9,1%, укинати 332 предмети или 17,3%, решени на друг начин 152 предмети или 7,9% и жалбата отфрлена 3 предмети или 0,2%.

Кај решените предмети Рож од вкупниот број 658, потврдени се 467 предмети или 71,0%, преиначени 95 предмети или 14,4%, укинати 68 предмети или 10,4%, жалба отфрлена 1 предмет или 0,1%, и решен на друг начин 27 предмета или 4,1%.

Од решените Тсж од вкупно 523, потврдени се 336 предмети или 64,2%, преиначени 45 предмети или 8,6%, укинати 94 предмети или 18,0%, решени на друг начин 43 предмети или 8,2% и жалбата отфрлена во 5 предмети или 1,0%.

Кај предметите заведени во уписник Р од вкупниот број 32 предмети потврдени се 14 предмети или 43,7%, преиначени се 4 предмети или 12,5%, укинати 13 предмети или 40,7%, решени на друг начин 1 предмети или 3,1%.

I Состојбата по Основните судови по области е следната:

Кај решените ГЖ предмети :

Основен суд Радовиш од решените ГЖ вкупно 182 предмети, потврдени се 106 предмети или 58,2%, преиначени 21 предмет или 11,5%, укинати 34 предмети или 18,7%, решени на друг начин 20 премети или 11% и жалба отфрлена кај 1 предмет или 0,5%.

Основен суд Струмица од решените ГЖ вкупно 503 предмети потврдени се 362 предмети или 71,9%, преиначени 31 предмет или 6,2%, укинати 81 предмет или 16,1%, решени на друг начин 29 предмети или 5,7%.

Основен суд Кочани од решените ГЖ Вкупно 325 предмети, потврдени се 211 предмети или 65%, преиначени 22 предмети или 6,8%, укинати 56 предмети или 17,2%, решени на друг начин 35 предмети или 10,8% и жалба отфрлена кај 1 предмети или 0,3%.

Основен суд Веница од решени ГЖ вкупно 77 предмети, потврдени се 44 предмети или 57,1%, преиначени 8 предмети или 10,4%, укинати 20 предмети или 25,9%, решени на друг начин 5 предмети или 6,5%.

Основен суд Св. Николе од решени ГЖ вкупно 140 предмети, потврдени 91 предмет или 65%, преиначени 15 предмети или 10,7%, укинати 26 предмети или 18,6%, решени на друг начин 8 предмети или 5,5 %.

Основен суд Штип од решени ГЖ вкупно 434 предмети, потврдени 265 предмети или 61,1 %, преиначени 58 предмети или 13,4%, укинати 75 предмети или 17,3%, решени на друг начин 34 предмети или 7,8% и жалбата отфрлена кај 1 предмет или 0,2%.

Основен суд Берово од решени ГЖ вкупно 93 предмети, потврдени 66 предмети или 66,6%, преиначени 9 предмети или 9,7%, укинати 10 предмети или 10,7%, решени на друг начин 12 предмети или 13%.

Основен суд Делчево од решени ГЖ вкупно 161 предмети, потврдени 113 предмети или 70,2%, преиначени 9 предмети или 5,6%, укинати 30 предмети или 18,6%, решен на друг начин 9 предмети или 5,6%.

Кај решените РОЖ предмети

Основен суд Радовиш од решените РОЖ 130 предмети, потврдени 105 предмети или 80,7%, преиначени 12 предмети или 9,2%, укинати 11 или 8,5%, решени на друг начин 2 предмети или 2,5%.

Основен суд Струмица од решени РОЖ 77 предмети, потврдени 48 предмети или 62,3%, преиначени 11 предмети или 14,3%, укинати 13 или 16,8%, решени на друг начин 4 предмети или 5,2% и жалбата е отфрлена кај 1 предмет или 1,3 %.

Основен суд Кочани од решени РОЖ 63 предмети, потврдени 52 предмети или 80,9%, преиначени 5 предмети или 7,9%, укинати 6 или 9,5%, решени на друг начин 1 предмети или 1,6% .

Основен суд Веница од решени РОЖ 29 предмети, потврдени 20 предмети или 68,9%, преиначени 5 предмети или 17,2%, укинати 3 или 10,3%, решени на друг начин 1 предмети или 3,4% .

Основен суд Св.Николе од решени РОЖ 75 предмети, потврдени 59 предмети или 78,6%, преиначени 5 предмети или 6,6%, укинати 7 или 9,3%, решени на друг начин 4 предмети или 5,3% .

Основен суд Штип од решени РОЖ 155 предмети, потврдени 104 предмети или 67,1%, преиначени 27 предмети или 17,4%, укинати 16 или 10,3%, решени на друг начин 8 предмети или 5,2% .

Основен суд Берово од решени РОЖ 17 предмети, потврдени 12 предмети или 70,6 %, преиначени 3 предмети или 17,6 %, укинати 1 или 5,9 %, решени на друг начин 1 предмети или 5,9% .

Основен суд Делчево од решени РОЖ 112 предмети, потврдени 68 предмети или 60,7%, преиначени 27 предмети или 24,1%, укинати 11 или 9,8%, решени на друг начин 6 предмети или 5,3% .

Кај решени ТСЖ предмети

Основен суд Струмица од решени ТСЖ 107 предмети, потврдени 82 предмети или 76,6%, преиначени 9 предмети или 8,4%, укинати 7 предмети или 6,5%, решени на друг начин 9 предмети или 8,4% .

Основен суд Кочани од решени ТСЖ 156 предмети, потврдени 107 предмети или 68,6%, преиначени 8 предмети или 5,1%, укинати 27 предмети или 17,3%, решени на друг начин 10 предмети или 6,4% , жалба отфрлена во 4 предмети или 2,6% .

Основен суд Штип од решени ТСЖ 260 предмети, потврдени 147 предмети или 56,5%, преиначени 28 предмети или 10,7%, укинати 60 предмети или 23,1%, решени на друг начин 24 предмети или 9,2% , жалба отфрлена во 1 предмет или 0,4%.

Кај решени Р предмети вкупно се решени 32 предмети од кој потврдени се 14 предмети или 43,7%, преиначени 4 предмети или 12,5%, укинати 13 предмети или 40,7% и решени на друг начин 1 или 3,1%.

Од напред изнесените податоци може да се заклучи дека кај решените ГЖ предмети процентот на **укинатите предмети** се движи од 10,7% на одлуките донесени од Основен суд Берово до 25,9% на одлуките донесени од Основен суд Веница. Кај останатите судови процентот на укинатите одлуки се движи од 16 до 18%.

Кај РОЖ предметите процентот на укинатите одлуки се движи од 8,5% на одлуките донесени од Основен суд Радовиш до 16,8% кај Основен суд Струмица.

Кај ТСЖ предметите процентот на укинатите одлуки се движи од 6,5% на одлуките донесени од Основен суд Струмица до 23,1% кај Основен суд Штип.

Имајќи го во предвид процентот на **потврдените одлука** може да се констатира дека кај ГЖ предметите овој процент се движи од 57,1% кај Основен суд Веница до 71,9% кај Основен суд Струмица. Кај останатите судови овој процент се движи од 58% до 66%.

Кај РОЖ предметите квалитетот задоволува, бидејќи процентот на потврдените одлуки се движи од 60,7% кај Основен суд Делчево до 80,9% кај Основен суд Кочани

Кај ТСЖ предметите бројот на потврдени предмети се движи кај Основен суд Струмица 76,6%, кај Основен суд Кочани 68,6% и кај Основен суд Штип 56,5% и кај овој суд треба да се работи кон подобрување на квалитетот со тоа што при работните посети од страна на судии од Апелационен суд Штип да се даде стручна помош на судиите кој работат по овие предмети.

Состојба со укинатите предмети на ниво на Апелациониот суд Штип:

ГЖ укинати 332 предмети или 65,5%, РОЖ 94 предмети или 18,5%, ТСЖ 68 предмети или 13,4%, Р 13 предмети или 2,6%.

II Причини за укинувањето по области:

Кај ГЖ предметите за суштествена повреда од чл.343 ст.2 т. 13 од ЗПП укинати се 232 предмети или 69,9%, за чл.343 ст. 2 т.10 од ЗПП укинати се 2 предмети или 0,6% и за чл.343 ст.2 т.7 од ЗПП укинати се 15 предмети или 4,5%.

За релативна суштествена повреда укинати се 25 предмети или 7,5%,

За погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба 42 предмети или 12,6% и

За погрешна примена на материјалното право и погрешна фактичка состојба 16 предмети или 4,8%.

Кај РОЖ предметите за суштествена повреда од чл.343 ст.2 т. 13 од ЗПП укинати се 50 предмети или 53,2%, за чл.343 ст. 2 т.10 од ЗПП укинати се 2 предмети или 2,1% и за чл.343 ст.2 т.7 од ЗПП укинати се 4 предмети или 4,3%, за чл.343 ст. 2 т. 6 од ЗПП укинати се 3 предмети или 3,2%.

За релативна суштествена повреда укинати се 14 предмети или 14,9 %,

За погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба укинати се 15 предмети или 15,9% и

За погрешна примена на материјалното право и погрешна фактичка состојба укинати се 6 предмети или 6,4%.

Кај ТСЖ предметите за суштествена повреда од чл.343 ст.2 т. 13 од ЗПП укинати се 25 предмети или 36,8%, за чл.343 ст. 2 т.10 од ЗПП укинати се 2 предмети или 2,9% , за чл.343 ст.2 т.7 од ЗПП укинати се 4 предмети или 5,8%, и за чл.343 ст. 2 т. 6 од ЗПП укинати се 3 предмети или 4,4%.

За релативна суштествена повреда укинати се 12 предмети или 17,6 %,

За погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба укинати се 16 предмети или 23,5% и

За погрешна примена на материјалното право и погрешна фактичка состојба укинати се 6 предмети или 8,8%.

Кај Р предметите укинати се 13 предмети или 40,7% за суштествена повреда од чл.343 ст. 2 т. 13 од ЗПП.

Спрема напред изнесените податоци очигледно е дека најголемиот број на укинатите предмети се однесува за суштествени повреди и тоа за повредата од чл.343 ст. 2 т. 13 од ЗПП. Според тоа при работните посети треба да се укаже на судиите што работат на предметите од граѓанската област да внимаваат на изработка на

одлуките така што изреките да бидат јасни, разбирливи и извршни и за одлучувањето да дадат образложение со јасна фактичка состојба, анализа на изведените докази и задолжителна примена на законска одредба од материјалното право.

Ова посебно се однесува на парничните предмети заведени во уписникот „П,, кај Основните судови.